Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 27

Ljubljana, torek 2. februarja 1932

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180. Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Konferenca Male antante

Sporazum zunanjih ministrov Male antante o skupnem nastopu na razorožitveni konferenci

Beograd, 1. febr. p. Iz Montreauxa poročajo: Danes so se sestali zunanji ministri držav Male antante na izredni konferenci, ki je trajala od poldne do 17. ure. Na sestanku so razpravljali o važnih mednarodnih problemih, o omejitvi oboroževanja in o reparacijah. V zadevi razorožitve so naglasili princip, da se izvrši redukcija oboroževanja samo v tesni zvezi z organizirano mednarodno varnostjo. Po konferenci so izdali uraden komunike, ki se glasi:

»Trojica ministrov za zunanje zadeve držav Male antante se je sestala 1. februarja popoldne v Montreauxu. Proučili so splošno politično situacijo in si izmenjali med seboj svoje informacije. Nato so se posvetovali o vprašanjih, ki posebej zadevajo Malo antanto, in končno o problemih, ki so na dnevnem redu konference za razorožitev, to je o omejitvi in ustavitvi oboroževanja. Trojica zunanjih ministrov Male antante je razpravljala tudi o metodah, s katerimi bodo ministri postopali na razorožitveni konferenci. Soglasno so se ministri zedinili o eventuelnih zaključkih, ki morajo v duhu Društva narodov zagotoviti mir.

Jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković je novinarjem izjavil: Mi smo absolutno soglasni, da je treba onemogočiti vsako odgoditev konference za razorožitev. Težki mednarodni položaj, težka mednarodna situacija ne opravičuje nikakršne odgoditve in nam nalaga dolžnost, da dosežemo čimprej mogoče pozitivne in realne rezultate. Mala antanta bo storila vse, kar je v njeni moči. Konferenca za razorožitev bo propadla, če se ji postavijo nameni, ki niso dosegljivi. Konferenca se mora zavzeti za namene, ki so v skladu s čim hitrejšim in čim bolj praktičnim rešenjem. Če bodo vse države pokazale dobro voljo, so rezultati zagotovljeni.

Zunanji minister dr. Beneš je izjavil: Mi smo se docela zedinili in imamo najboljšo voljo, da zagotovimo pozitivno delo na razorožitveni konferenci.

Zunanji minister princ Ghika je izjavil: Mi smo srečni, da zastopa naša grupa ne le naše interese, temveč smo tudi važen element za ohranitev miru v Evropi na bazi mednarodnih pogodb.

V teku svojih razgovorov so ministri držav Male antante naglasili, da so vse tri vlade z zadovoljstvom ugotovile, da se je s Poljsko doseglo enotno stališče, ki ga bodo delegati vseh štirih držav zastopali na bližnji razorožitveni konferenci.

Devizni spor med Avstrijo in Rusijo

Rusija hoče plačati svoje obveznosti v Avstriji v šilingih namesto v dolarjih, ker bi prihranila do dva milijona dolarjev

Dunaj, 1. februarja. d. Devizna odredba, ki jo je izdala avstrijska vlada, da bi povečala dotok deviz, grozi, da ga ne bo samo zmanjšala, temveč bo ustvarila še nove zapletljaje. Tako n. pr. noče sovjetska Rusija plačati svojih meničnih obveznosti, ki znašajo približno 10 milijonov dolarjev, v dogovorjeni dolarski valuti, temveč v šilingih, ki si jih more na raznih inozemskih trgih nabaviti za 15 do 20 odst. pod oficijelnim tečajem. Ako se posreči ruski načrt, bi Rusija prihranila v škodo avstrijskega gospodarstva poldrug ali dva milijona dolarjev. Avstrijska trgovina in industrija se seveda z vsemi silami upirata temu ruskemu načrtu in baje je protestirala tudi že Narodna banka. Na drugi strani se v Avstriji prav dobro zavedajo, da je treba upoštevati razširjajočo se trgovino z Rusijo, ki se bo morda še povečala na podlagi drugega obširnega petletnega načrta za povzdigo ruskega gospodarstva. V avstrijskih gospodarskih krogih poudarjajo, da bi v primeru, ako bi vlada izdala pametno devizno odredbo brez umetno vzdrževanih paritetnih tečajev, Rusija ne mogla ogražati avstrijske trgovine, ker bi ne mogla v danih okoliščinah brez dogovora izsiliti, da bi del svojih obveznosti ne plačala zaradi možnosti srečne spekulacije s šilingom.

Za povzdigo našega gospodarstva

Važno propagandno delo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine

Beograd, 1. februarja AA. V Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine pripravljajo nekatere za našo zunanjo trgovino zelo važne publikacije.

Razen obširnega in z dokumenti opremljenega letnega poročila o delu zavoda v letu 1931. pripravlja informacijski oddelek drugo izdajo gospodarskega adresarja kraljevine Jugoslavije, čigar obsežni adresni material bo zavod zopet obdelal s sodelovanjem naših gospodarskih zbornic. Vsebina adresarja bo letos mnogo večja, izpopolnjen pa bo tudi z nekaterimi novimi podatki, važnimi za naš izvoz.

Propagandni oddelek izdeluje novo propagandno brošuro o gospodarstvu Jugoslavije, ki jo bo v več tujih jezikih razposlal zbornicam in gospodarskim organizacijam in inozemskim listom.

Trgovsko informativna služba je doslej izdala 11 zvezkov svoje publikacije, in sicer: 1) Rumunija, 2) Poljska, 3) Grčija, 4) Madžarska, 5) Albanija, 6) Egipt, 7) Švica, 8) Bolgarija in 9) do 11) mandatne države in protektorati v orientu, Sirija, Palestina, Transjordanija, Irak (Mezopotamija) in Ciper.

Zavod je razen tega organiziral zadrugo »Gospodarski film«, ki je bila ustanovljena na pobudo zavoda. Ta zadruga namerava postaviti filmsko propagando v službo našega narodnega gospodarstva.

Dalje je zavod izdelal pravilnik za nadzorstvo izvoza živine v zvezi z zakonom z dne 14. decembra 1931, sedaj pa je dokončal tudi načrt pravilnika za signiranje hmelja, ki bo predložen ministrstvu za trgovino in industrijo in kmetijskemu ministrstvu v končno odobritev.

Trgovski muzej zavoda pripravlja novo razstavljalno sezono in tudi organizira našo udeležbo na mednarodnem velesejmu v Milanu.

Registracija izvoznikov

Beograd, 1. febr. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine razglaša, da je registracija izvoznikov živine, živinskih proizvodov in izdelkov končana. Naknadne prijave ne pridejo več v poštev.

Izvozniki, katerih prijave se nahajajo pri zavodu, pa ni v njih navedeno ime komisarja, ki so z njim doslej v Avstriji delali, ga morajo takoj prijaviti zavodu.

Nepopolne prijave, ki niso v skladu s predpisi na podlagi čl. 5. zakona o organizaciji in kontroli izvoza živine in živinskih proizvodov in izdelkov, se morajo izpopolniti najdalje do 6. t. m., drugače ne pridejo v poštev.

Interesenti se opozarjajo, da bo Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v kratkem izdal navodila, po katerih se morajo pošiljati prijave za vsak teden. Vse prijave mora dobiti zavod najkasneje 11 dni pred dotičnim izvoznim tednom.

Konferenca veterinarskih strokovnjakov

Beograd, 1. februarja AA. Kmetijsko ministrstvo je napovedalo za 15. t. m. v kmetijskem ministrstvu konferenco veterinarskih strokovnjakov, na kateri bodo proučevali in stavili konkretne predloge za organizacijo veterinarske službe v naši državi. Na konferenco je povabljenih 12 najodličnejših veterinarjev in profesorjev veterinarske fakultete.

Prometna nesreča v Zagrebu

Zagreb, 1. februarja n. Na periferiji mesta, v tako zvani Kustošiji, se je snoči zgodila težka prometna nesreča. Z dežele so se vračali motocikli in avtomobili z izletniki. Vračal se je tudi motociklist Rus s svojo ženo in prijateljem Nemcem. Nenadoma pa je v Rusovo motorno kolo zadel neki avtomobil s takšno silo, da sta bila Rus in Nemec na mestu mrtva, Rusova žena pa težko ranjena. Hude poškodbe je dobil tudi šofer avtomobila.

Otvoritev razorožitvene konference

Ženeva, 1. febr. d. Svetovna razorožitvena konferenca se bo sestala jutri ob pol 4. popoldne. Otvoril jo bo bivši angleški zunanji minister Henderson, ki je bil od sveta Društva narodov imenovan za njenega predsednika. Kakor znano, se bodo konference, ki se je pripravljala že več let na podlagi čl. 8. pakta Društva narodov, udeležili tudi zastopniki držav, ki niso članice Društva narodov.

Berlin, 1. febr. č. Listi objavljajo uradno vest, da bosta kancelar dr. Brüning in minister Gröner odpotovala v Ženevo na razorožitveno konferenco prihodnji teden.

Gajda aretiran

Praga, 1. februarja h. Na dva meseca obsojenemu voditelju češkoslovaških fašistov in bivšemu generalu Rudolfu Gajdi je bil nastop kazni svoječasno odgoden za mesec dni, končno pa mu niso mogli izročiti poziva, da naj nastopi kazen. Medtem so se razširile razne senzacionalne vesti, da je Gajda pobegnil v inozemstvo in da je celo odpotoval v Mandžurijo, kjer naj bi prevzel vodstvo ruskih belih gardistov. Danes je došel Rudolf Gajda v tajništvo fašistične organizacije, da bi rešil razno korespondenco. Pri tej priliki so ga policijski agenti aretirali in odvedli v zapor.

Razsodba v procesu proti praški »Bohemiji«

Praga, 1. februarja h. Dopoldne je bila izrečena razsodba v velikem procesu proti ravnateljem in predsedstvu banke »Bohemia« v Pragi, ki je prišla pred leti v konkurz. Veliki proces je bil končan z obsodbo ravnatelja banke dr. Piseckega na 6 mesecev ječe, pogojno na 2 leti, dočim so bili ostali obtoženci oproščeni.

AKTIVNI ODPOR KITAJSKE

Priprave velesil za intervencijo na Daljnem vzhodu — Koncentracija vojnih ladij v kitajskih vodah

Beograd, 1. februarja. v. Dogodki na Daljnem vzhodu povzročajo diplomatom vedno večje skrbi. Splošno se smatra položaj kot zelo resen. S posebnim zanimanjem se pričakujejo nadaljnji koraki ameriške vlade, ki morejo imeti usoden značaj za bodoči razvoj dogodkov. Po informacijah iz Londona je ameriško vojno brodovje v strogi pripravljenosti, da lahko odplove vsak hip proti Daljnemu vzhodu. Med Londonom in Washingtonom se vrše živahna pogajanja o mogoči skupni akciji za mirno likvidacijo ali vsaj omejitev nadaljnjih oboroženih spopadov med Japonsko in Kitajsko. Zelo živahni so tudi diplomatski razgovori in korespondenca med Zedinjenimi državami in Japonsko. Ameriški državni tajnik Stimson je predložil senatu pred dnevi poročilo o mandžurskem sporu, ki obsega nad 76.000 besed in je nadvse točno izdelano, tako da je ameriški senat pripravljen na vsako eventualnost. Japonska akcija v Šanghaju se smatra v vseh poučenih krogih za veliko nevarnost za ogražanje svetovnega miru. Veliko upanja polagajo diplomatski krogi na neposredne angleške in ameriške dogovore za skupno akcijo na Daljnem vzhodu. Pričakuje se, da se bosta obe državi vendarle izrekli za gospodarski pritisk na Japonsko oziroma za pomorsko demonstracijo pred Šanghajem, ki naj bi opozorila japonsko vlado na opasnost njenih operacij. Vsi ukrepi, ki jih bosta storili ameriška in angleška vlada bodo zelo dalekosežni ter se zato pripravljajo z veliko opreznostjo.

Šanghaj, 1. februarja. d Japonsko-kitajska vojna je v polnem razmahu. Nič ni bolj značilno za trenutni položaj kakor dejstvo, da je včeraj istočasno, ko so se vršila med japonskim admiralom, kitajskim generalom ter angleškim in ameriškim konzulom v Šanghaju mirovna pogajanja, krožilo nad mestom 17 japonskih letal in da je prišlo neposredno po zaključku konference v bližini angleškega konzulata ponovno do streljanja iz pušk. V takih okoliščinah se ne more trditi, da na Daljnem vzhodu ni vojne, čeprav doslej še od nobene strani ni prišlo do oficijelne vojne napovedi.

Na Daljnem vzhodu pokajo puške in topovi in velesile zasledujejo dogodke z največjim vznemirjenjem, tem bolj, ker jim ni mogoče ustaviti razvoja dogodkov.

Japonci, ki so že davno dosegli, kar so nameravali, ker so zasedli skoro polovico Mandžurije, hočejo očividno izrabiti do skrajnosti trenutno slabotnost velesil ter diktirati Kitajski z nepopustljivo strogostjo mirovne pogoje. Za svoje postopanje so postavili nekakšno Monroevo doktrino, ki se je v diplomatskih pogajanjih z velesilami neprestano postavljajo, in vse kaže, da niso pripravljeni poslušati raznih nasvetov in ugoditi raznim domačam. Vsekakor je njihov namen, da ustvarijo gotova dejstva, ki bi jih kasneje izrabili pri diplomatskih razpravah.

Glavno pozornost posvečajo vsi krogi vprašanju, kakšno stališče bosta zavzeli Rusija in Amerika glede na dogodke na Kitajskem. Kljub premirju, ki je bil v petek dogovorjen na posredovanje ameriškega in kitajskega konzula med japonskimi in kitajskimi četami, je došlo, kakor znano, v soboto in tudi včeraj v Šanghaju do novih bojev. V šanghajsko luko so prispele nove vojne ladje Zedinjenih držav, kakor tudi ostalih velesil. Po zadnjih vesteh iz Washingtona je ameriška vlada sklenila, da odpošlje pred Šanghaj nove vojne ladje in tudi angleška vlada je sklenila ojačiti svojo posadko v mednarodni koncesiji. Kako se bodo razvijali nadaljnji dogodki, je povsem še nejasno, razburjenje prebivalstva pa je silno veliko in vojno razpoloženje med Kitajci narašča neprestano.

Proglas Čangkajška

Šanghaj, 1. febr. č. *Čangkajšek je izdal manifest, v katerem sporoča kitajskim četam, da kitajska vlada sicer ni napovedala vojne Japoncem, da pa bo kljub temu zastavila vse svoje vojne sile, da ustavi japonske vojne akcije.* Maršal bo zbral 50.000 vojakov in tudi znano kitajsko gardijsko divizijo, ki jo sestavljajo trije polki po 1000 mož, nadalje 40 letal in druga sredstva, s katerimi namerava izvesti proti ofenzivo proti Japoncem.

Prekinjena pogajanja

Pogajanja za določitev nevtralnega pasu so se med tem prekinila. Japonski admiral Širosava je v načelu sicer sprejel predlog, da se ustavi nevtralni pas med japonsko koncesijo in kitajskim delom mesta, vendar pa pod pogojem, da Kitajci zapustijo svoje položaje in izpraznjena mesta prepuste angleškim in ameriškim četam. Čeprav bi to Kitajce veljalo mnogo žrtev, je kitajski vojni poveljnik sprejel japonske pogoje, zahteval pa je, da morajo Japonci takoj ustaviti bombardiranje mesta s težkimi bombnimi letali. Admiral Širosava je te kitajske zahteve gladko oklonil in tako so se pogajanja prekinila. Položaj mednarodnih koncesij postaja vedno bolj nevaren. Japonsko vojaštvo se prav nič ne briga za življenje in imetje evropskega in ameriškega prebivalstva. Kitajci menijo, da so postale internacijonalne koncesije operacijska baza za japonske čete, zaradi tega namerava po možnosti zasesti tudi vse internacijonalno ozemlje.

Novi boji v Šanghaju

Šanghaj, 1. februarja. č. Po prekinitvi japonsko - kitajskih pogajanj za določitev nevtralnega pasu med obema sovražnikoma, so se znova pričeli boji, ki so trajali vso noč. Spočetka so se nasprotniki oglašali le s streli iz pušk, kmalu pa so zaropotale strojnice in zabobneli topovi. Tudi japonska letala so se ponoči pojavila nad kitajskim delom mesta in ga pričela rušiti z bombami. Vse bolj kakor kitajska vojska je trpelo prebivalstvo. Davi so dognali, da je japonsko obstreljevanje zahtevalo okrog 1400 smrtnih žrtev, med njimi le 400 kitajskih vojakov.

Šanghaj, 1. februarja. g. V ranih jutranjih urah se je zopet pričel boj v mestnem delu Hongkevu. Gosta megla onemogočuje točno zasledovanje podrobnosti bojev. **Samo neprestani streli iz pušk, topniško bobnenje, eksplozije letalskih bomb in streli iz strojnic pričajo o veliki bitki, ki se vrši. Po nalogu pekinškega japonskega poslaništva zapušča japonsko civilno prebivalstvo v vsej naglici mesto. Transport japonskega civilnega prebivalstva iz mesta je v polnem teku.** Od te odredbe je prizadetih 18.000 oseb, med njimi 300 otrok. Za poslopje glavne pošte se je razvila kratka borba med Kitajci in Japonci. Večji oddelek Japoncev je obkolil poslopje ter ga nato v sporazumu z japonskim vrhovnim poveljnikom pustil zasesti od 40 mož močne straže portugalske posadke. Portugalci so se obvezali, da ne bodo pustili v poslopje nobenega Kitajca, da se ne bi mogli v njem skriti kitajski ostri strelci. Kitajski uradniki so pobegnili, ko so se približali Japonci. Poštni promet je zaradi tega popolnoma prekinjen. Poštno poslopje leži sicer na ozemlju mednarodne naselbine, je pa kitajski teritorij.

Japonske oblasti so odklonile francoski predlog, naj se ustanovi nevtralni pas, ker menijo, da bi ga Kitajci porabili za skrivališče svojih čet pri napadih na Japonce, kakor se je to že zgodilo v mednarodnih naselbinah. Japonci izjavljajo, da nastopajo v interesu tujih sil, ako skrbijo za izpraznitev mednarodnih naselbin od Kitajcev. Vsa francoska koncesija je obdana od močnih žičnih ovir, za katerimi stojijo straže s strojnicami. Francozi so poslali Japoncem svarilo, naj brezpogojno respektirajo meje francoske naselbine, ker bi vsak poizkus, da vderejo v koncesijo, odbili s silo.

London, 1. februarja. g. Po brzojavki iz Šanghaja, nameravajo Japonci jutri zjutraj izvesti velik kombiniran napad na kopnem, v zraku in z morja na Šanghaj. Med kitajskim prebivalstvom se opaža vedno večje sovraštvo proti tujcem, ki bi moglo povzročiti izgrede proti tujim državljanom.

Za enotnost Kitajske

Nanking, 1. februarja d. Včeraj je bilo uradno objavljeno, da je sedež nacijonalne vlade začasno preložen v Lojang v pokrajini Honanu.

Šanghaj, 1. februarja, d. Sklep nankinške vlade, da preloži svoj sedež v Lojang, je v tukajšnjih kitajskih krogih zelo slabo učinkoval. Trdi se, da je nekaj ministrov v dogovorih z Japonci. Bivša ministra Sunfo in Evgen Čen nameravata baje osnovati svojo vlado. Oba se mudita sedaj v Šanghaju in sta izjavila, da ne priznavata v Lojang pobegle vlade in da nameravata osnovati narodni svet, ki naj bi zagotovil enotnost Kitajske.

Japonci pred Nankingom

Nanking, 1. febr. d. Ker je v tukajšnjo luko prispelo še pet nadaljnjih japonskih torpednih rušilcev, se je število tukaj zasidranih japonskih torpedovk zvišalo na 7. Na japonski strani zagotavljajo, da nimajo namena obstreljevati mesta. Tudi Kitajci so izrazili inozemskim konzulom slična zagotovila, predvsem glede zaščite inozemcev.

Washington, 1. febr. g. Po brezžični brzojavki poveljnika ameriškega torpednega rušilca »Stimson«, ki je vsidran na reki Jangce nasproti Nankingu, je japonska križarka danes popoldne pričela z obstreljevanjem Nankinga.

Nanking, 1. februarja. g. Japonsko brodovje, obstoječe iz treh vojnih ladij in 4 torpednih rušilcev, ki leži na reki Jantse pred Nankingom, je danes ob 11. ponoči vzhodno azijskega časa pričelo z močnim bombardiranjem kitajske prestolnice. Obstreljevanje Nankinga je trajalo do 1.40. Japonci so obstreljevali z granatami vse dele Nankinga, zlasti kitajske utrdbe. Nankinškega prebivalstva se je polastila velika panika. Kitajci so zapustili svoja stanovanja ter so se skušali spraviti na varno. Vrhovni poveljnik kitajskih čet je nad vsem mestom proglasil poostreno obsedno stanje. Vse luči so bile ugašene, tako da je bilo mesto v kratkem času popolnoma v temi.

Ameriški protest

Šanghaj, 1. februarja r. Ameriški generalni konzul v Šanghaju je v posebni protestni noti, ki jo je predložil japonskemu konzulu, energično prosterila, ker so si Japonci izbrali ameriško naselbino za podlago svojim vojnim operacijam. Ameriški državljani v Šanghaju in Nankingu so bili pozvani, naj se pripravijo za odpotovanje.

Washington, 1. februarja č. Ameriški poslanik v Tokiu je včeraj ponovno protestiral pri zunanjem ministru Jošisavi zaradi dogodkov v Šanghaju. Izjavil je, da bi moralo mesto ostati zaradi internacionalnih koncesij nevtralno. Tekst note ni bil objavljen. V havajske vode je medtem odplula eskadrilja križark, ki šteje 14 edinic. Poveljnik brodovja admiral Leight je izjavil, da bo brodovje v kitajskih vodah le manevriralo in ne bo odplulo v Šanghaj, če za to ne bo razlogov.

Intervencija velesil

Washington, 1. febr. AA. Ameriško azijsko brodovje je dobilo zapoved, naj odpluje v Šanghaj. Tudi 31. pehotni polk v Manilli je bil odposlan v Šanghaj. Ameriška križarka »Howston« in štirje rušilci so odpluli v Šanghaj.

Šanghaj, 1. februarja. s. Angleška križarka »Berwick« je z 800 vojaki na krovu odplula iz Honkonga v Šanghaj.

Pariz, 1. februarja. č. Oklopna križarka »Waldeck Rousseau« je dobila povelje, naj v spremstvu več manjših vojnih rodov odpluje iz Saygona v Šanghaj.

Rim, 1. februarja. s. V zaščito svojih državljanov in močne italijanske kolonije v Šanghaju je italijanska vlada odredila, da je v Šanghaju izkrca 160 vojakov s strojnicami. V kitajskem vodovju so zasidrane tri italijanske vojne ladje. V Šanghaju stanuje tudi Mussolinijeva hčerka, ki je soproga italijanskega zastopnika grofa Ciana.

Washington, 1. februarja. č. Vest, da je oklopnica »Howston« in šest drugih rušilcev odplulo iz Manille v Šanghaj, je v Washingtonu in drugod po Ameriki izzvala senzacijo. Vlada je v nedeljo popoldne sklenila, da se ojačijo ameriške postojanke v Šanghaju, in mornariško poveljstvo je takoj izdalo tozadevni ukaz, ki ga je javnost sicer že pričakovala, a je menila, da hoče ameriška vlada s tem ukrepom izvesti le neko presijo na Japonce, ne pa zares premestiti del svojega brodovja v kitajske vode. Na včerajšnji konferenci ministrskega sveta pod vodstvom državnega predsednika Hoovra so bili navzoči razen državnega tajnika za zunanje zadeve Stimsona in ostalih članov vlade tudi ministra vojne in mornarice ter poveljniki ameriških čet na kopnem in na morju. Po konferenci je bil izdan komunike, v katerem so objavili sklep vlade, da se zaščitijo ameriški interesi v Šanghaju. V Šanghaj bo odpotovalo poleg omenjenih vojnih ladij 1400 mornarjev in nekaj oddelkov pehote.

Kitajci napovedujejo sveto vojno

Pariz, 1. februarja. č. Evropski urad Kuomintanga je objavil proglas, v katerem naglaša, da se bodo Kitajci z vsemi svojimi silami uprli japonskemu navalu. Proti Japoncem bodo nastopili milijoni kitajskih patrijotov. Kitajska ne more več popuščati. Kitajska vlada je dovolila že dovolj koncesij Japonski, zaradi česar se je sovražna soseda prevzela in sedaj zahteva vedno več. Kitajska bo pričela vojno proti Japoncem in ji pri tem ne bo potrebna nobena zaveznica.

Kitajske pritožbe

Ženeva, 1. februarja. AA. Kitajska delegacija pri Društvu narodov je objavila snoči tri note v zvezi s kitajsko-japonskim sporom v Mandžuriji, vendar pa nobena ne pravi, da bi Kitajska napovedala Japonski vojno, temveč samo poudarjajo, da se je morala Kitajska s silo upreti japonski invaziji, ker predstavlja japonska akcija kršitev resolucij Društva narodov, pariškega pakta in washingtonske pogodbe devetih pomorskih sil. Obenem naproša Kitajska Društvo narodov, da izda potrebne ukrepe za preprečitev sovražnosti.

Kitajski predstavnik pri Društvu narodov je izjavil, da bo Kitajska zahtevala reparacije za vso škodo, ki so jo napravile japonske čete. Japonska letala še niso prenehala bombardirati Šanghaja. Glavna skladišča so uničena. Bombardiranje je povzročilo neštevilne človeške žrtve in prebivalstvo Šanghaja je izpostavljeno požarom, ki so se pojavili v vseh delih mesta. Za vso škodo odgovarja Japonska in Kitajska mora zahtevati zanjo reparacije.

Novi francoski poslanik v Beogradu

Pariz, 1. febr. AA. Havas poroča: *Pooblaščeni minister druge stopnje in ravnatelj oddelka za Azijo in Oceanijo v ministrstvu za zunanje zadeve, Nagiard je, imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra francoske republike v Beogradu.*

Nagiard se je rodil 3. maja 1883 v Lyonu. V ministrstvu za zunanje zadeve je vstopil l. 1908. Zavzemal je razna konzularna mesta v Aziji in Ameriki. Ko se je vrnil v Francijo, je bil imenovan za šefa oddelka francoske akcije v inozemstvu. Odlikovan je bil kot tak z jugoslovenskim redom sv. Save. Pozneje je postal francoski generalni konzul v Šanghaju, kjer je v težkih trenutkih branil francoske interese. L. 1928. se je ponovno vrnil v Francijo ter bil imenovan za ravnatelja oddelka za Azijo in dobil naslov pooblaščenega ministra. Diplomiral je na pravni fakulteti in na šoli za politične vede.

Dva nova poslanca

Beograd, 1. febr. r. Čeprav je seja Narodne skupščine napovedana šele za sredo, ko se ima samo določiti dnevni red, je vendar v skupščinskih prostorih precej živahno. V Beogradu je namreč kljub odmoru ostalo mnogo poslancev, ki pričakujejo pričetka parlamentarnega dela. Verifikacijski odbor je pripravil poročilo za plenum Narodne skupščine o ostavki, ki sta jo podala na poslanski mandat Kosta Timotijević in Milan Simonović, ker sta bila izvoljena za senatorje. Verifikacijski odbor je ugotovil, da je treba na mesto Koste Timotijevića pozvati v Narodno skupščino za jaseniški srez bivšega narodnega poslanca Vlado Krstića, na mesto Milana Simonovića pa za rasinski srez bivšega narodnega poslanca Miljutina Pešića. Prihodnja seja verifikacijskega odbora bo v sredo ob 4. popoldne. Administrativni odbor bo imel svojo prvo sejo v sredo ob 5. popoldne, ko bo imenoval dva svoja člana v odbor za nabave potrebščin Narodne skupščine.

Japonski imperializem

Vesti, da je Kitajska formalno napovedala Japonski vojno, niso bile potrjene, vendar pa to na stvari sami ne spremeni ničesar. Dejstvo je, da sta obe vzhodnoazijski državi v faktičnem vojnem stanju, čeprav za enkrat še ni prišlo do formalne vojne napovedi. Simpatije sveta se v vedno večji meri obračajo na kitajsko stran, ker ne more nihče več dvomiti, da gre pri vojaških akcijah Japoncev na Kitajskem za čisto navadno imperialistično podjetje. Kdor je morda o tem še dvomil, mu je moral odpreti oči japonski napad na Šanghaj.

V Mandžuriji so Japonci navajali vsaj kitajske »bandite« kot vzrok svojih vojaških podjetij. Dasi je vsakdo vedel, da so ti »banditi« razpršeni kitajski vojaki in da so med njimi tudi regularno organizirane in pod poveljstvom generalov stoječe čete, se vendarle na koncu koncev ni dala zanikati možnost, da nastopajo med njimi elementi, ki jim res vojaška služba ni poglavitni poklic. Nekaj je imela za sebe tudi japonska trditev, da nastopanje teh oboroženih trum nasprotuje določbam dosedanjih kitajsko-japonskih pogodb, zlasti kakor si jih tolmačijo v Tokiu. Ako k temu prištejemo še nezanesljivost kitajske varnostne službe pa diference med kitajskimi političnimi aspiracijami in dejansko doseženimi uspehi notranje konsolidacije, imamo vse politično ozadje mandžurskega konflikta, v kolikor je pri današnjem stanju političnih stvari prihajal v poštev za vnanji svet, zlasti za Društvo narodov.

Toda odtlej je postala situacija bistveno drugačna. V dveh pogledih najmanj. Prvič je japonska intervencija posegla sedaj tudi v rusko interesno sfero v severni Mandžuriji, in sicer v obliki, ki se mora označiti za prav zelo neprijetno. Dogodki v Harbinu pričajo nad vse zgovorno, da je nekomu silno na tem, da se tu povečajo nasprotja ter sprožijo novi konflikti, in sicer gre tu za nasprotja med Japonsko in Rusijo. Ali stremijo tu Japonci sami, da bi izzvali spopad z Rusijo, ali pa morda skušajo Kitajci v svoji onemoglosti, da bi vmešali Ruse v spor ter bi si na ta način dobili zaveznika za dejanski spopad z japonskim imperializmom. Ker pa bi bilo bržkone marsikomu v Evropi še všeč, ako bi se morala sovjetska Rusija aktivno angažirati v Mandžuriji, bi ta konflikt na pr. Društva narodov ne prizadel zelo; Evropa bi se zaradi njega pač ne razburjala preveč.

Toda neprimerno hujša je poostritev konflikta v šanghajski aferi, ne po tem, da se vanjo že zapletajo ameriška Unija in vodilne evropske države, marveč še bolj po tem, da je sedaj afera postala neprimerno bolj kočljiva po svoji stvarni vsebini in načelni spornosti. Sedaj se v Tokiu ne morejo več sklicevati na »bandite« in na določbe pogodb glede mandžurske železniške cone, marveč morajo kratkomalo priznati, da so posegli po oboroženi sili, ko je šlo za reševanje problemov, za katere določajo pravila Društva narodov ter Kelloggovega pakta razsodiščno proceduro. Brutalni nastop japonske vojske v Šanghaju se ne da sedaj maskirati na oni idilični način kot v Mandžuriji. Japonske ultimativne zahteve pred bombardiranjem mesta so se sukale okrog pobojev japonskih podanikov, okrog antijaponske propagande ter gospodarskega bojkota; za take stvari pa se po sedanjem mednarodnem pravu, kakor je na njem zgrajena vsa pacifistična akcija Društva narodov, ne bombardirajo mesta in se ne pričenja vojna, makar brez vojne napovedi.

S tem je kitajsko-japonski spor pognan na zadnjo stopnjo, na najhujšo ostrino, kjer se ne bo dalo več žongilirati z najrazličnejšimi izgovori. Tega se dobro zaveda Kitajska, zato je naglo vložila svoj apel na Društvo narodov, ki se bo to pot težje izmotalo iz zagate nego doslej. Zato pa je japonski nastop v Šanghaju spravil pokonci Zedinjene države, od koder se že dolgo niso čule tako energične izjave kakor to pot, čeprav je treba še vedno priznavati, da bi imele očividno več učinka, če bi bile še bolj energične. Amerika je s svojim protestom javno pokazala, da se je konflikt na Daljnem vzhodu tiče bolj od blizu in da se je zaradi njega močneje vznemirila; toda če je washingtonska vlada pripravljena in odločena, v svojem prizadevanju na korist Kitajske iti do skrajnosti, to je še zelo, zelo negotovo. Prav od tega pa morda zavisi, kakšen nadaljnji razplet bo imela šanghajska afera.

Notranja razorožitev v Avstriji

Dunaj, 30. januarja.

V času, ko se zbirajo diplomati vseh narodov na prvo razorožitveno konferenco v Ženevi, poročajo dunajski listi, da se je tudi avstrijska vlada odločila izvesti notranjo razorožitev v Avstriji. Čeprav je to povsem notranje-politična zadeva Avstrijcev, vendar zanima tudi ostalo Evropo predvsem pa sosede Avstrije, kakšno pot bo ubrala avstrijska vlada in da li ne bo ostalo tudi sedaj le pri obljubi, kakor se je to že tolikokrat zgodilo.

O avstrijskih bojnih organizacijah, levičarskih in desničarskih, je imela evropska javnost že dostikrat priliko slišati razne alarmantne podatke. Morda so bila poročila tu in tam pretirana, vendar pa je gotovo, da so te bojne organizacije za Avstrijo faktor, ki jo lahko preko noči spremene v pozornico krvave državljanske vojne. Tak položaj je za daljnjo dobo nevzdržen in mora slej ali prej privesti do poloma, če ne bo avstrijska vlada še pravočasno nastopila ter izvršila svoje dolžnosti. Dosedanji ukrepi dunajske vlade v tem pogledu so bili le polovičarski ter naperjeni večinoma samo proti izvestnim političnim bojnim organizacijam, kar gotovo ni vplivalo baš posebno pomirjevalno na prizadete kroge. S takim postopanjem pa je vlada podpirala tudi akcijo junakov Pfrimerjevega kova, ki so povzročili Avstriji že dovolj škode ter ji mnogo pripomogli k sedanjemu težkemu položaju. V času, ko si ves svet želi miru, reda in konsolidacije, so parade raznih bojnih organizacij v Avstriji vse prej, kakor kaka posebna reklama za njo, za avstrijsko ljudstvo in za vlado, ki mirno gleda, kako pripravljajo Starhembergi, Pfrimerji in ostali generali teh bojnih organizacij nove puče in nova vznemirjenja evropske javnosti. Gospoda Buresch in Winkler ne bosta storila samo velike usluge Avstriji, če bosta že enkrat temeljito načela vprašanje notranje razorožitve, temveč bosta ustregla vsej Evropi.

Avstrijsko prebivalstvo in evropska javnost sta dosedaj slišala v tem pogledu že dovolj obljub in napovedi. Sedaj pričakujeta dejanj in odločnih ukrepov, ki bodo vrnili v Avstriji vladajočim krogom zopet avtoriteto ter onemogočili za vedno ekskurzije penzioniranih habsburgovskih oberstov in generalov na polje zunanje in notranje politike. Ogromna večina avstrijskega prebivalstva si ničesar ne želi bolj kot miru in reda ter smotrenega dela za omiljenje gospodarske krize, ki je baš v Avstriji zavzela že čudne oblike. Grmeče besede o bojnem pohodu na Dunaj, o strmoglavljenju »nesposobne vlade« in krvavem obračunu — prav vsakdanje je že v Avstriji, da si demagogi drug drugemu groze z viselicami — vzbujajo odpor in stud pri vseh treznih ljudeh. Aplavdirajo jim le še oni, ki so obupali že prav nad vsem in ki bi v splošnem kaosu ne mogli ničesar več izgubiti. Da na take ljudi in pa na one temne sile, ki hočejo povsod ribariti v kalnem, ni mogoče graditi države, je jasno.

Zato je iskrena želja in odločna zahteva vse preudarne avstrijske javnosti, naj vlada že vendar enkrat pokaže svojo močno roko in naredi konec neznosnemu stanju v prvi vrsti z razpustom vseh bojnih organizacij in z zaplembo vsega nelegalnega orožja. Ako bodo sedanji vodilni avstrijski politiki hoteli in si upali to storiti, so lahko že v napreg zagotovljeni hvaležnosti avstrijskega prebivalstva, zagotovljeni pa tudi priznanja in odobravanja vsega Avstriji naklonjenega inozemstva. Kajti kdor hoče Avstriji in njenemu prebivalstvu dobro ter želi konsolidacije v Srednji Evropi, ne more želeti državljanske vojne v tej sicer mali, toda za vso evropsko politiko izredno važni državi. Vsa trezna Evropa to hoče in želi; zato bo iskreno pozdravila avstrijsko notranjo razorožitev in vse druge ukrepe, ki bi utrdili red in stabilnost ter olajšali gospodarsko in politično konsolidacijo v Avstriji.

Iz državne službe

Beograd, 1. februarja AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog kmetijskega ministra sta povišana: za višjega kmetijskega pristava poljedelske vzorne in kontrolne postaje v Splitu v šesti skupini Spira Pejanović, višji kmetijski pristav sedme skupine; za agrarnega svetnika pri sreskem načelstvu zagrebškega sreza v peti skupini g. Milan Krajinčić, višji agrarni pristav pri istem sreskem načelstvu v šesti skupini.

Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog kmetijskega ministra je premeščen za kmetijskega svetnika na kr. bansko upravo savske banovine g. Dragan Tomić, tajnik kmetijskega ministrstva iste skupine.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 1. februarja AA. Danes se je od 10. do 13.15 vršila pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta g. Petra Živkovića seja ministrskega sveta. Na seji so razpravljali o tekočih zadevah.

Smrt vdove dr. Basarička

Zagreb, 1. febr. n. Včeraj opoldne je v Zagrebu preminila gospa Marija Basaričkova vdova dr. Jurija Basarička, rodom iz Dalmacije. Bolehala je že tri leta.

Hmeljski trg

Žatec, 1. februarja. h. V preteklem tednu je vladalo na hmeljskem trgu živahno zanimanje tujih komisijonarjev za blago. Na deželi so plačevali za srednje blago 140 do 170 Kč, dočim po drugem blagu ni bilo povpraševanja. Cene so se gibale od 150 do 250 Kč pri živahnem in povečanem prometu. Javni markacijski urad je do konca tedna registriral 149.000 stotov po 50 kg žatskega hmelja.

Žatec, 1. februarja. h. Oficijelno poročilo o uspehu nemško-češkoslovaških posvetovanj hmeljarjev v Žatcu: Na podlagi sklepa razprav zastopnikov žatskih in nemških hmeljarskih okrajev, ki so se jeseni l. 1931 vršile v prisotnosti vladnih zastopnikov v Berlinu, so bila nadaljnja pogajanja sklicana v Žatec, kjer so bila končana 23. januarja. Obojestranski zastopniki češkoslovaški in nemški so bili soglasni, da zahteva zboljšanje razmer v hmeljarski trgovini ureditev produkcije in ponudbe. Predvsem je bilo ugotovljeno, da je s hmeljem obdelana površina v Nemčiji in Češkoslovaški padla za približno 9000 ha l. 1931. S hmeljem obdelana površina v Evropi, izvzemši Rusijo, znaša po podatkih srednjeevrop. hmeljskega urada 25.000 ha. Ta površina odgovarja produkciji najmanj 400.000 stotov hmelja na leto. Glede na velike zaloge in na padajoči konzum piva v Evropi je za srednjeevropskega hmeljarja potrebno, da še bolj zniža letino. Zato sta nemška in češkoslovaška organizacija sklenili predložiti svojima vladama tozadevne predloge. Zastopniki Nemčije so sporočili, da so že predložili tak predlog nemški vladi. Češkoslovaška hmeljarska produkcija sporoča, da je svoji vladi glede na majhno potrebo domačega piva in na precejšnje poslabšanje izvoznih možnosti predložila še obširnejši predlog za redukcijo. Z ozirom na ugotovitev, da je svetovni trg preobremenjen, se more pričakovati, da bodo v prihodnjem letu nastale še večje težkoče. Zato bosta hmeljarski zvezi obeh držav predložili obema vladama primerne predloge, da se odstranijo te neugodne razmere.

Izpremembe v šolski službi

Beograd, 1. februarja p. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog ministra za prosveto imenovan profesor VII. skupine realne gimnazije v Mariboru, g. Fran Rojšek, za profesorja realne gimnazije v Novem mestu. — Z ukazom ministra prosvete je premeščen z II. realne gimnazije na I. realno gimnazijo v Ljubljani g. prof. Fran Stopar. S I. realne gimnazije je premeščen na III. realno gimnazijo v Ljubljani prof. dr. Joža Lovrenčič.

Gradnja delavskega azila zasigurana

Maribor, 1. februarja.

Osrednja uprava borz dela pri ministrstvu za socijalno politiko v Beogradu je določila več milijonov dinarjev kot brezobrestno posojilo nekaterim mestnim občinam za gradnjo delavskih azilov. V Sloveniji se bodo zgradili trije taki azili, in sicer v Ljubljani, v Mariboru in Murski Soboti. Zaradi splošne gospodarske krize pa je nastala resna nevarnost, da se ta sklep ne bo izvedel in je bila zato potrebna intervencija, katero je te dni uspešno izvršil mariborski použupan g. Rudolf Golouh, kateremu se je posrečilo izposlovati da se bo vsota 1,500.000 Din takoj dala na razpolago, čim bo stavbišče zasigurano.

Mariborski delavski azil bodo zgradili nekje v sredini mesta. V njem bodo uradi borze dela, kuhinje in sobe za brezposelne, ter one, ki iščejo dela. Stavbo bo zgradila mestna občina z omenjenim posojilom, ki ga bo morala vrniti v 25 letih, nakar bo azil postal njena last.

Mestna občina pa bo skušala zainteresirati tudi OUZD, ki naj bi prispeval še drugo polovico in bi se dal za 3 milijone dinarjev zgraditi res moderni in vsem zahtevam ustrezajoči delavski dom, ki bi bil v ponos našemu mestu.

Uresničenje tudi drugega načrta mestne občine, bo v sedanjih težkih časih mnogo pripomoglo do omiljenja socialne bede, ki je od dne do dne večja, a delo samo bo nudilo našim brezposelnim nov vir dohodkov.

Z gradnjo delavskega azila se bo pričelo takoj, čim bo rešeno vprašanje stavbišča. Najbrže ga bodo zgradili na kompleksu poleg nove palače OUZD, vendar pa bo končna odločitev rešena prihodnje dni.

S stanovanjske ankete

Gosp. Ivan Frelih nam je poslal k našemu poročilu o anketi naslednja pojasnila:

»Jutro« z dne 27. januarja navaja v svojem poročilu o anketi glede znižanja najemnin, da sem pobijal trditve g. Tavčarja, češ, da so hišni posestniki v Ljubljani v enem letu povišali najemnine za 7 milijonov in da sem trdil, da je res baš nasprotno in da so se najemnine v zadnjih dveh letih znižale najmanj za 7 milijonov. K temu ugotavljam, da v svojem govoru g. Tavčarja nisem niti omenil ter sem poudarjal, da so se najemnine v letu 1930, ki služijo za davčno podlago za leto 1931, zvišale za 7 milijonov zaradi tega, ker je 1. maja 1930 prenehala stanovanjska zaščita in je večina hišnih posestnikov šele takrat najemnine nekoliko dvignila, da pa gre večji del tega poviška na račun lastnih stanovanj hišnih gospodarjev, ki jih je v tem letu davčna uprava zaradi zakonitih predpisov precej povišala. Za posamezne najemnike pa to povišanje neznatno odpade. Naravno je, da nisem trdil nesmisla, da so se najemnine v zadnjih dveh letih za 7 milijonov znižale. Pravilnost se lahko razvidi iz stenografskega zapisnika. Hišne posestnike sta na anketi zastopala gg. predsednika Frelih Ivan iz Ljubljane in Meglič Otmar iz Maribora ter je s tem poročilo tudi v tem smislu popravljeno. — Ivan Frelih.

Goriška kronika

Gorica, 30. januarja.

V goriški pokrajini je bilo ta mesec mnogo požarov. Zlasti mnogo je zgorelo lesa v gozdovih, ki so se vneli drug za drugim. Gozdna milica je imela v januarju sila mnogo posla, dokazala je spet enkrat, da je docela nepotrebna; nasprotno, še celo na poti je ljudem, na katerih račun jo je organiziral fašistični režim Preprečila ali vsaj omejila ni niti enega gozdnega požara. Kar niso rešili ljudje sami ali pa gasilci iz bližnjih mest in trgov, je bilo uničeno. V Solkanu je zgorela hiša posestniku Ivanu Srebrniču. Škodo cenijo na 15.000 lir. V Dutovljah na Krasu je zgorelo gospodarsko poslopje kmeta Alojzija Lavrenčiča. Posestnik je bil oškodovan za 4000 lir. V Vrtojbi je posestniku Davidu Pericu ogenj uničil vse seno in se nato z veliko naglico razširil tudi na stanovanjsko hišo, ki jo je popolnoma vpepelil. Kmet je bil sicer zavarovan, vendar je utrpel precejšnjo škodo. Požar je povzročil škodo 70.000 lir.

Tudi smrt je januarja kosila med ljudmi precej na gosto. Izmed znanih naših ljudi sta umrla v Gorici 83letni posestnik Ivan Leban iz Renč ter 60letni čevljar Planinšek iz Tolmina. V Novakih na Cerkljanskem je na potu z doma omagal 84letni Ivan Tušar in zmrznil. Našli so ga ljudje naslednje jutro mrtvega sredi zasnežene poti. V Kalu pri Kanalu pa je podlegel ranam 19letni Izidor Lipičar. Doma je polagal drva na ogenj. Med drvmi je bil naboj, ki ga je pa fant prepozno opazil. Naboj je eksplodiral in mladega Lipičarja tako težko ranil, da je kmalu nato umrl.

Kakor poročajo iz Ilirske Bistrice pod Snežnikom, bodo tamkaj kultivirali 500 ha sveta. Vsa zemljišča nameravajo porazdeliti med italijanske kolone, ki se bodo iz osrednje in južne Italije na prizadevanje oblasti priselili v slovenske kraje. Tako namerava režim ubiti dve muhi naenkrat, pridobiti nov svet in razredčiti kompaktno slovensko prebivalstvo v obmejnih krajih.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, stalno, podnevi zmerno toplo, ponoči hladno. — **Situacija včerajšnjega dne:** Anticiklon še vedno prevladuje po večjem delu kontinenta, posebno v južni in zapadni Evropi, tako da sega od Balkana preko Alp proti Franciji in Angliji. Barometrska depresija se je umaknila v severovzhodno Evropo. Nad Jadranom je slab minimum.

Dunajska vremenska napoved za torek: Večinoma nejasno, od časa do časa padavine, kasneje sneg, viharni vetrovi, kasneje padec temperature.

Osnove mandžurskega spora

Mandžurija, iz katere je izšla zadnja dinastija kitajskega cesarstva, ki je vladala od l. 1644. do 1912., je bil od cesarjev pozabljena in zanemarjena. Odrezana od ostalega sveta in zazibana v mir, ki ga je le redko motila tujčeva noga, je živela svoje posebno življenje in zaostala v razvoju za 200 let celo za Kitajsko samo. Toda njena izjemna lega ob coni, kjer se Korejski polotok spaja z azijsko celino, preko katere vodijo vsa pota proti Japonskemu in Rumenemu morju, ji je v moderni dobi dodelila poseben pomen. V teh morjih je namreč zagledala Rusija ledu proste vode, zavarovane z morskimi ožinami, o katerih je sanjala že stoletja. S svojih preobljudenih otočjih klobukov pa so obenem tudi Japonci poželjivo gledali na Mandžurijo kot kolonizacijsko ozemlje, ki naj bi postala prva kontinentalna stopnica cesarstva lotosovega cveta proti zapadu.

In tako sta se na tej pozabljeni zemlji, kjer je dal svoj čas neki cesar zapreti rudnik, da ne bi obrat motil duhov njegovih prednikov v bližnji grobnici, srečali dve politični in gospodarski velesili, Rusija in Japonska, med katerima je moralo prej ali slej priti do konflikta. Obe velesili sta se pri svojem prodiranju v te daljne kraje posluževali železnice in Mandžurija, kjer je še pred eno generacijo v strahovitih zimah škripal po poledenelih tleh in zamrznjenih rekah neokreten mongolski voz ter so se preko pustinj pomikale poleti dolge karavane velblodov, je kmalu postala dežela železnega konja. Ogromna Kitajska si je od leta 1877. zgradila komaj 8300 km železne ceste, Mandžurija, ki je položila prvi tir 20 let kasneje, pa ima danes že preko 5900 km železniške proge. Mandžurija obvladuje konec prekokontinentalne proge, ki veže Atlantsko in Sredozemsko morje s Tihim oceanom in tvori vozel železniškega omrežja, kjer se prepletajo interesi obeh tekmujočih držav. Železnica je postala v Mandžuriji skoro čez noč silen gospodarski in kulturni činitelj. Kakor na ameriškem divjem zapadu in v kanadski preriji, tako so tudi v Mandžuriji ustvarile velike železniške proge nov pas delavnosti. Z njimi je prihajala v deželo tudi kultura, pospeševale so naseljevanje ter tvorijo danes hrbtenico in mozeg novega organiziranega geografskega bitja.

Vstop Mandžurije v moderno diplomatsko življenje datira od aprila 1895, ko se je na rusko-francosko-nemški pritisk morala Japonska odreči točki mirovne pogodbe, sklenjene v Simonosekiju, po kateri ji je Kitajska odstopila polotok Liaotung. Že naslednje leto je podpisala Rusija s Kitajsko tajno pogodbo, s katero je dobila pravico na prehod preko mandžurskega ozemlja od zapada proti vzhodu, da se s tem izogne dolgemu ovinku ob kolenu reke Amur in more zgraditi svojo sibirsko železnico preko province Amur in Kärin naravnost na Vladivostok. Leta 1898. je dobila Rusija od Kitajske v zakup še polotok Liaotung za 25 let s pravico, da ga spoji z železnico s sibirsko progo. S tem so bile že določene glavne smeri mandžurskega omrežja. Na severu proga od zapada proti vzhodu, z odcepkom v Harbinu od severa proti jugu, ki vodi preko Mukdena do luke na skrajnem koncu Liaotunga na prosto morje, ki ga zima ne uklepa v svoj ledeni obroč.

Mir v Portsmouthu, sklenjen l. 1905. po izgubljeni vojni med Rusijo in Japonsko, je prekrižal ruske načrte. Zakupna pravica na Liaotung je prešla od premagane Rusije na Japonsko in z njo tudi proga Čangčun - Port Artur. Kitajska je to cesijo kmalu nato priznala. Od tega časa datira ločitev mandžurskih železnic v dve omrežji. Na severu vzhodno-kitajska železnica (Chinese Eastern Railway), ki je prav za prav ruska železnica z glavno progo Mandžuli-Cicikar-Harbin-Vladivostok in sransko progo Harbin Čangčun; na jugu južnomandžurska železnica (South Mandžurija Railway), ki je v bistvu japonska železnica, začetja pri Čangčunu ter pelje preko Dairena na Port Artur in dalje proti Koreji.

Mandžurija, mednarodno-pravno še vedno kitajska provinca, je prišla na ta način na severu pod ruski, na jugu pa pod japonski vpliv. Še več, vso varnostno službo opravljajo čete, ki stražijo železniško progo. Kakih 50.000 banditov, po največ na konjih, starih kitajskih vojakov, med njimi večinoma Mandžurcev, vedno pripravljenih, stopiti v službo kakega pustolovca, ki bi si nadel zveneči naslov »generala«, pleni deželo med činganskim gorovjem in Kanalinskimi gorami. Tudi železnice niso varne pred njihovimi napadi in južno-mandžurska železnica je na svoji progi tekom zadnjih let zabeležila vsaj po en napad dnevno. V vsem tem kaosu je pa nastal preko vse Mandžurije ob železniški progi varnostni pas, ob katerem so se nabirali Kitajci, ki so se v teh krajih naselili kot kolonisti ali sezonski poljedelski delavci in so se zlasti po odpravi strogih kitajskih selitvenih zakonov neovirano vsuli v deželo.

Tako je postala končno pod zaščito tujcev in po zaslugi ruskih in japonskih železnic Mandžurija po devetih desetinah svojega prebivalstva kitajska ter šteje danes okoli 30 milijonov duš. Prvotnih prebivalcev je komaj še 700.000, a japonska kolonizacija se je izjalovila, ker se japonski kolonist ne more privaditi na tako trde življenjske pogoje in tako nizke mezde kot Kitajci. Vselilo se je tudi kakih 800.000 Korejcev, največ poljedelcev, ki slovijo kot izredno pridni ljudje. Obdelali so zemljo in zasadili riževa polja, za katera se sedaj pulijo Kitajci in drugo za drugim prehajajo v njihove roke.

Tako je gospodarska moč in primeroma veliko blagostanje, ki se je v zadnji dobi pokazalo v Mandžuriji, nastalo pod okriljem japonske južno-mandžurske železnice, ki je tesno zvezana z japonsko državno upravo. Železniška družba pa se ni zadovoljila samo z eksploatacijo železnic in ureditvijo pošte in telegrafa K progi spada namreč tudi pas zemlje, ki meri sicer tu pa tam komaj 17 m, doseže pa ob glavni progi tudi do 400 m. Ob postajah ji je vrh tega dodeljeno večje ozemlje, na katerem so kmalu zrastle vasice, često cela mesteca. Slednjič ima železnica tudi industrijska podjetja, premogokope, železne rudnike, velike gozdne komplekse itd. Tako je nastala neke vrste industrijska državica, ki je dosegla zavidanja vredno blagostanje.

Kitajska je gledala vse to seveda z neprijaznim očesom in je delala upravi južno mandžurske železnice neprilike, kjerkoli je mogla. Najhujši udarec pa je bil za Japonce, ko je Kitajska začela graditi ob že obstoječi južno-mandžurski progi novo konkurenčno progo, da bi tako dirigirala ves promet od japonske luke Dajren v kitajsko pristanišče Hulutau, katero gradi neka nizozemska družba ob zalivu Pečili v bližini proge Mukden-Peiping. V to svrho je Kitajska tudi že zgradila progo Tahušan-Tungliao, na kateri manjka sedaj samo še kosček Tungliao-Taonan. Tako bo dosežena direktna zveza Peiping-Cicikar, kakor tudi direktna zveza Kitajske s sibirsko železnico. Kitajcem se ne bi bilo več treba posluževati nobene japonske proge.

Japonci so takoj uvideli, da je ravno sedaj prišel čas, da končno obračunajo s Kitajci in svoje dejansko posestno stanje v Mandžuriji izpremene tudi v pravno. Rusija, najjačji tekmec, je s svojo pjatiletko tako zaposlena, da ne more tvegati nikakih mednarodnih avantur. Nemčija je na tleh. Ostale zapadne velesile se pa morajo baviti s takimi problemi, da ni verjetno, da bi si upale poseči aktivno na Daljnem vzhodu.

Vzrok za svojo intervencijo so Japonci takoj našli. Dne 18. septembra minulega leta so japonske oblasti obdolžile Kitajsko, da so njene čete v bližini Mukdena pognale v zrak del južno-mandžurske proge. V odgovor so japonske čete v nekaj dneh zasedle vse glavne kraje ob južno-mandžurski železnici in razpršile kitajske oddelke preko vse Mandžurije. Japonska je odposlala vojaške oddelke tudi v kraje izven železniškega pasu in sicer pod pretvezo, da »zaščitijo japonsko prebivalstvo«. Tu pa tam je bilo treba poslati tudi kako ekspedicijo iz tehničnih razlogov, kakor n. pr. »da se popravi železniški most čez reko Noni pri mestu Angančic«. Kratkomalo, Japonska je z malimi žrtvami zasedla vso Mandžurijo do Kitajskega zidu in je sedaj noče več dati iz rok, vsaj toliko časa ne, dokler nima jamstva, da bo tamošnja uprava delovala točno po njenih željah.

Toda japonski udarec nikakor ni namenjen samo Kitajski, ki leži, krvaveč zaradi notranjih bojev, brez moči na tleh. V glavnem je naperjen proti Rusiji, ki smatra istotako Mandžurijo za svoje zaledje. Enkrat je že prišlo med obema državama do oboroženega spopada, v katerem je Japonska sicer zmagala, ni pa dosegla tega, kar je pričakovala, namreč nadoblasti v vzhodni Aziji. Rusija ji je pri njenem stremljenju še vedno na potu.

Japonska pa išče v Mandžuriji tudi gospodarsko varnost. Mandžurija ima surovine, ki jih Japonska neobhodno rabi. Tam je dovolj živeža za njeno vedno bolj množeče se prebivalstvo, ter premog in železo za njeno mogočno razvijajočo se industrijo. Trgovske statistike kažejo, da so gospodarske vezi Mandžurije mnogo močnejše z Japonsko kot pa Kitajsko. Uvoz preko mandžurskih luk iz Japonske tvori 70 odst. vsega mandžurskega uvoza in izvoz v Japonsko 75 odst. vsega mandžurskega izvoza. Japonska je največji kupec mandžurskega boba, svile, žita, premoga, železa in železnih izdelkov.

Japonska skuša opravičiti svoj nastop v Mandžuriji na zakonit način. Odločno zavrača trditve, da namerava odvzeti Kitajski del njenega ozemlja ter se dotakniti pogodbenih pravic onih držav, ki so podpisale leta 1922 pakt »odprtih vrat«, kar pomeni, da nobena izmed držav podpisnic v mandžurski trgovini ne bo iskala privilegiranega stališča. Njen edini namen je bil, pravi Japonska, da brani nedotakljivost obstoječih pogodb. Kitajska pa zopet odgovarja, da Japonska s tem, da pošilja čete iz železniške koncesije, krši ravno iste pogodbe, o katerih trdi, da jih skuša braniti. Tako vidimo, da obe državi svoje pravno stališče lahko uspešno branita, kar je tudi vzrok, da so ostali narodi, ki so kot posredovalci posegli v spor, dosedaj še niso mogli najti nikake kompromisne formule.

Mi najbrže vsi ne bomo dočiveli končne ureditve mandžurskega problema. Ambicije, ki leže na dnu spora na obeh straneh, so globoko vcepljene v dušo obeh narodov. Politična in gospodarska stremljenja, ki končno določajo usodo vseh narodov, oblikujejo tudi usodo Mandžurije. Zato se je tudi ponesrečil trud Društva narodov, da bi uredilo to stvar, kjer so udarile druga ob drugo življenjske potrebe narodov. —sj.

Javljamo žalostno vest, da je naš dolgoletni predsednik in član uprave Apotekarske komore, gospod

mag. phar. Branko Hus

preminil v nedeljo 31. januarja.

Pogreb našega zaslužnega predsednika bo v torek 2. t. m. ob pol 15. iz mrtvašnice splošne bolnice. Časten mu bodi spomin!

Ljubljana, dne 1. februarja 1932.

Savez apotekarskih saradnika, sekcija Ljubljana.

Naši kraji in ljudje

Svečnico pojo...

Važen mejnik sredi zime je Svečnica. Znanilka vremena za drugo plat zime je, kakor pravi stara vremenska napoved: Če kane prej od sveče kakor od strehe, se medved v brlogu na drugo stran prevali. Nu, letos v največ krajih Slovenije ni snega po strehah in ne bomo mogli ugotoviti resničnosti ali zmotnosti te stare vremenske napovedi. Prav zadovoljni smo vsi, da so sonce tako dobro popravili. Tri tedne so ga imeli v delavnici in sedaj prav dobro deluje... Že diši po pomladi in ptice je že premotilo, da so pričele peti svatbene pesmi, čeprav je še dolgih šest tednov do Gregorjevega. Morda pa le ne bodo imeli prav stari godrnjači, ki obetajo skorajšnji sneg in še hud mraz.

Velik praznik je Svečnica in bi mu lahko rekli četrti božič za tretjim na Kraljevo in drugim na Novega leta dan. Kakor ta dva, ima namreč tudi Svečnica svoje kolede in kolednice. Še pred dvajsetimi leti je bil splošen običaj, da so prišla zadnji teden pred Svečnico k nam v Savinjsko dolino doleniska dekleta iz šmarskega okraja »Svečnico pet«. Ne vem, če še hodijo po vojni ali je tudi ta običaj že zgodovina.

Troje odraslih deklet v rmenih rutah in sivih ogrtavkah je vstopilo nenadno v hišo. Postavile so se v vrsto ter zapele, dva soprana in alt:

Hvaljen bodi Jezus, Marija vsak čas!
To je, prijatelji, ta pervi naš glas.
Spet smo obeiskale
vas za god sveičnice.
V božjem imenu pozdravimo vas...

Pesem poje dalje o Jezusovem rojstvu in kako je nesla Marija svoje dete k očiščevanju:

Angelske trume nji lepo pojo,
bož'ga zveličarja spreimili so.
Sveča veseli gori
Devic' Marij' materi.
Lepše še dete se Jezus svetli.

Srečo Simeona starčka opevajo in preidejo na koledo.

Ljubi svet Jožef dar birtu naj bov,
kjer je bil zveisti rednik Jezusov
Vam gospodinja pa
Marija Sveičenska
Vselej bo troštarca vašga sercá.

Tako pojo. Ko utihnejo, jih obdaruje gospodar z denarnim darom ali pa tudi kar v naturi z jajci, klobaso ali kakšno drugo poslastico. Vse te darove spravijo kolednice v bele locnjavke, ki jih nosijo seboj, pogrnjene z belimi prtki. Pravijo so, da je bilo to koledovanje dober posel.

I. K.

70letnica Volčičeve mame

Kranj, 1. februarja.

70letnico in svoj god praznuje na Svečnico vzorna gospodinja in mati ga. Marija Volčičeva Rojena Groharjeva v Vencerih pri Škofji Loki, se je pred dobrim pol stoletjem s svojim možem Ivanom naselila v Kranju. Marljiva zakonca sta ustanovila usnjarsko obrt, ki je kmalu zaslovela po Gorenjskem. Vsi čevljarji so krili svoje potrebščine pri Pepelnakovih v savskem predmestju. Volčičeva sta imela 17 otrok, živijo pa še samo tri hčerke in sicer prva kot soproga tržiškega trgovca g. Globočnika, druga kot soproga trgovca in tovarnarja g. Šinka, Anica pa je doma pri materi. V svojem dolgem življenju je ga. Volčičeva tudi marsikaj pretrpela. Mož ji je umrl kmalu po prevratu, dva sina pa ji je vzela vojna. Enega je zadela smrt, ko se je s fronte vračal domov, drugi pa je l. 1927. umrl na posledicah vojne.

Volčičeva mama je zvesta naročnica »Jutra«, odkar izhaja, vsa rodbina pa je znana po svoji rodoljubnosti. V visoki starosti še vedno čili vzorni gospodinji želimo ob jubileju še mnogo srečnih let.

Delo ptujskega cestnega odbora

Ptuj, 1. februarja

Dne 25. januarja je imel ptujski sreski cestni odbor plenarno sejo, katere so se udeležili vsi gg. odborniki, med njimi tudi narodni poslanec g. Lovro Petovar in sreski načelnik g. dr. Bratina. Na seji se je razpravljalo o raznih važnih zadevah, posebno o delu na cestah. Odbor se je kompletiral z imenovanjem novih članov, tako da šteje sedaj z načelnikom vred 16 članov. Sejo je vodil načelnik g. Ladislav Jerše, ki je poročal o vseh tekočih zadevah in o blagajniškem stanju. Iz njegovega poročila je posneti, da ima ptujski srez 51 cest v skupni dolžini 346 km. Ptujski srez ima med srezi v naši državi največ cest in tudi največ občin, namreč 112. Od cest je 39 banovinskih, 6 kolodvorskih dovoznih, ostale pa so subvencionirane bivše okrajne ceste. Vse ceste so nanovo zakilometrirane. Postavljeni so avtomobilski varnostni znaki in novi kažipoti, ki označujejo smer in daljavo. V gradnji sta dve novi cesti: Zavrč - Turški vrh - Drenovec in Jurovci - Majšperk. Ljudsko delo na banovinskih cestah ni bilo tako uspešno, kakor je bilo pričakovati, vendar pa znaša skupno vrednost 300.000 Din. Blagajna izkazuje nad 3,000.000 Din dohodkov in prav toliko izdatkov in je odbor brez dolga.

Na seji se je obravnaval tudi proračun za leto 1932., ki se je znatno znižal. Proračun za lansko leto je imel predvidene 44 odstotne okrajne ceste doklade, ki bi naj dale vsoto 1,908.000 Din, a so se doklade v teku leta reducirale na 40 odst. Proračun za leto 1932. predvideva za 1,346.000 Din manj izdatkov in so se cestne okrajne doklade zato znižale na 20 odstotkov. Ljudsko delo je proračunano na 228.000 Din, doklade pa na 840.000 Din. Cestni odbor je še vračunal zaostanke doklad iz leta 1931., ki znašajo 840.000 Din.

Iz proračuna je razvidno, da se je reduciral do skrajnosti. Najvišja postavka v proračunu je popravilo borlskega mostu v znesku 150.000 Din. Ta most, ki je bil leta 1919. prenovljen, je lesen, z leseno ploščo, dolgo 155 m, na kateri pa je kamenit tlak. Lesene mostnice so delno strohnele in se sedaj tlak udira, zaradi česar je že skrajna potreba, da se most popravi. Treba bo kameniti tlak odstraniti in dati čisto nove mostnice za celo ploščo. Most tudi nujno potrebuje na levi strani podporen zid, ki pa se menda s tem proračunom ne bo dal izvršiti.

Na seji se je obravnaval dalje program dela za 10 let. Iz tega je razvidno, da je odbor voljan ugoditi potrebam prebivalstva, vendar mora za sedaj cestne gradbe odložiti na boljše čase. 17 občinam so se podelile podpore za mostove in propuste v znesku po 31.000 Din.

Ko bo na razpolago denar, katerega bo dala po obljubi banska uprava, se bo takoj nadaljevalo gradbeno delo na cestah Zavrč - Turški vrh - Drenovec in Jurovci-Majšperk, s čimer pridejo tudi siromašni in brezposelni ljudje do dela.

Ljubljanske gradbene zadeve

Vojaško pokopališče, obnovitev Gradu in policijski zapori

Ljubljana, 1. februarja.

Mojster Plečnik je te dni predložil gradbenemu uradu mestnega načelstva velik načrt za preureditev vojaških grobov na pokopališču pri Sv. Križu, kakor tudi onih pri evangeljskem pokopališču. Vprašanje prenovitve Ljubljanskega gradu je že staro, saj se je pojavilo kmalu po potresu in postaja od leta do leta aktualnejše. Vršile so se debate in polemike o tem, kako in v kakšne namene naj se grad preuredi. Mojster Plečnik je sedaj napravil tudi o tem obširen načrt in gradbeni urad ga proučuje.

Naprava moderne mrtvaške veže se bo uresničila. V kratkem bo gradbeni odsek občinskega sveta razpravljal o načrtih in po njih odobrenju bodo pričeli s pripravami za postavitev mrtvaške veže na svetu, ki je še doslej prazen na pokopališču pri Sv. Križu desno od cerkve in še ni ograjen. Pokopališka uprava, obvezana po zdravstvenem zakonu zgraditi le mrtvašnico, bo ta svet brezplačno odstopila mestni občini, ki bo nato tam zgradila veliko mrtvaško vežo. Brezplačni odstop je kompenzacija za to, da ni treba pokopališki upravi graditi mrtvašnice.

Proti gradnji zasnovanega delavskega azila na stavbnem prostoru v bližini Kolizeja, kjer se sedaj nahaja mestni dohodarstveni urad, je bilo vloženih več pritožb od strani zasebnikov kakor tudi od strani korporacij in društev. Vsi pritožniki navajajo kot glavni razlog, da tak azil ne spada na tako prometni in obljudeni prostor. Dohodrstveni urad pa se bo vsekakor preselil v Kresijo.

Prav pereče je postalo vprašanje ureditve policijskih zaporov. Pravosodna uprava je določila ljubljanski policiji zadnji rok do 31. marca za izpraznitev vseh policijskih zaporov, ki se nahajajo v justični palači. Prvotno je bila sprožena ideja, da bi se zgradilo moderno policijsko poslopje na prostoru ob Miklošičevi cesti, Pražakovi ulici, ki ga zakriva sedaj zidovje jetnišnice. Pojavili pa so se proti temu nekateri, sicer ne preveč tehtni ugovori. In stvar je zaenkrat položena ad acta. Mestna občina, ki je po zakonu o javni upravi obvezana skrbeti za policijske prostore, sedaj razmotriva, kam naj bi spravila te zapore. Težko bo do tako kratkega termina stvar urediti, kajti mnogo časa bo treba za adaptacijo v ta namen določenih prostorov.

Jurji in metulji med cunjami

Po naključju odkrit zaklad med staro šaro

Ljubljana, 1. februarja.

Pri deložacijah stanovanjskih najemnikov se največkrat odigravajo žalostni, dramatični prizori. Le redkokdaj je kaj smešnega vmes. Mestni delavci pač nalagajo siromaštvo na vozove in ga odvažajo v skladišča. Nedavno so dobili nalog, da preložе neko siromašno pohištvo iz skladišča mestne pristave v kak drug kraj. Ko so prekladali staro, polomljeno in črvivo omaro, so nepričakovano, prav po naključju odkrili velik zaklad. Zgodba o njem je prav zanimiva.

Tam za Gradom je lesena baraka tik ob Streliški ulici na Pustovem svetu. V njej je okoli 20 let žedela in živela postarna Polonica, ženščina, zatopljena sama vase, prava samotarka. Udana je bila molitvi. Okoli barake je bilo vedno vse tiho. Notranjost je bila prav taka, kakor jo opisujejo pravljice o starih ženah. Vse razmetano in nametano. Poleg stare omare stara postelj in star štedilnik. To je bilo vse pohištvo. Na omari več skodelic, že močno zaprašenih. Od okrajnega sodišča je Polona, ki je drugače pod kuratelo, prejela nalog, da se mora izseliti. Bilo je to lani avgusta. Mestni stanovanjski oddelek je prevzel nalogo, da spravi njeno pohištvo kam na suho. Prišli so mestni delavci z vozom, naložili vso ropotijo in okoli kubičen meter drv, ki so bila edina še nekaj vredna, saj za ostalo imovino ne bi nihče dal niti 5 kovačev.

Ko so delavci odnašali iz barake borno pohištvo, se je Polonica s prekrižanimi rokami vsedla na posteljo. Delavci so našli po raznih skodelicah več kovačev. Te je Polonca spravila kar v umazano nogavico. Naposled je morala zapustiti barako. Molčala je in ves čas ni spregovorila niti besedice. Spravili so jo v bolnico za umobolne. Generalni varuh, upokojeni predsednik deželnega sodišča g. Levičnik je prevzel varuštvo nad njo. Nameraval je vso Poloničino ropotijo prodati »für par kovačen«.

Mestna pristava je po nekaj mesecih zahtevala od ekonomata, da spravi pri njej shranjeno pohištvo na kak drug prostor. Mestni ekonomat je moral privoliti v to zahtevo in določili so tri delavce, da preložе pohištvo na drug kraj. Ko so hoteli prenesti staro omaro, je neki delavec nekoliko nerodno prijel ter je omara padla na tla. Izbila se je deska. Najprej so se pokazale raznobarvne cunje Vsemogoča šara. A kmalu so se vsi začudili in vzkliknili:

»Tu so pa jurji! Pravi zaklad je med cunjami!«

In v prisotnosti zastopnika stanovanjskega oddelka so začeli šteti. Bilo je 13 pravih in lepih jurjev, torej 13.000 Din, dalje 34 metuljev, 8 kovačev in 212 novcev po 10 par. V cunjah so torej vsega skupaj dobili 16.501 Din.

Zanimivo je, da ni nad 65 let stara Polonica, ki je nekdaj služila pri boljših rodbinah in si prihranila precej denarja, nikdar nikomur črhnila, da ima v cunjah tako lep zaklad. Niti tedaj ne, ko so jo deložirali iz barake. Denar so izročili generalnemu varuhu.

Aretacija dveh izkušenih svedrovcev

Iz Zagreba sta preko Celja peš prišla v Ljubljano

Ljubljana, 1. februarja.

V okolici glavnega kolodvora sta se kretala v soboto popoldne dva sumljiva moška, ki ju je spazilo tudi budno oko postave. Detektiv jima je bil stalno za petami in naposled se je po daljšem premišljevanju odločil, da ju povabi s seboj na kolodvorsko stražnico. Čim je pristopil policijski organ k obema postopačema, sta prebledela in se že hotela zasukati na petah. Menda pa sta se preveč prestrašila in se, čeprav nerada, odločila, da se odzoveta nedobrodošlemu povabilu. Na stražnici sta povedala, da sta Anton *Laznik*, 20letni brezposelni delavec iz Šmartnega ob Paki, drugi pa Anton *Medijo*, 23letni brezposelni delavec iz Želeč pri Bledu. Ker na vprašanja nista mogla dati zadovoljivih odgovorov in se je opazilo, da lažeta, so se organi slednjič odločili, da ju temeljitejše preiščejo. Telesna preiskava je dala presenetljiv rezultat. Niso sicer našli pri njih denarja, pač pa celo zalogo vlomilskega orodja, in sicer raznih vetrihov, ključev za odpiranje vagonov, pa tudi kompliciranejših ključavnic in zapahov.

Oba nevarna pajdaša sta se, če jima je sploh kaj verjeti, šele pred nekaj tedni spoznala v Zagrebu. Tam sta se sukala v poslopju borze dela in kmalu sklenila prijateljstvo. V Zagrebu baje nista mogla dobiti dela, zaradi česar sta se odločila, da se odpeljeta v Celje. To sta menda tudi storila in se preživljala tamkaj s priložnostnim delom, vmes pa sta kradla, kar jima je prišlo pod prste. V Celju so jima pa kmalu postala tla prevroča, zaradi česar sta se odločila, da odideta zopet nazaj proti Ljubljani. Rajžala sta najbrže peš in se ustavila vmes tudi v Domžalah. Pri dnevu sta se ogledala v trgu in zasnovala vlom v lokal urarja Žlebnika, ki je bil izvršen pred nekaj dnevi. Par ukradenih ur so našli policijski organi še v njunih žepih v soboto po aretaciji.

Laznik in Medija sta vsekakor prav nevarna svedrovca in ne samo priložnostna tatova. Najbrže sta imela oba tudi zveze s kakim vlomilskim pajdašem, ki je imel to pot srečo, da še ni padel v roke pravici. Policija domneva, da sta bila imenovana v zvezi najbrže tudi z vlomilci, ki so v soboto v dopoldanskih urah vdrli v pisarno tvrdke Jugomaterijal in odnesli čez 7000 Din gotovine. Sta pa oba izredno zakrknjena grešnika, ki prav nerada priznavata svoje grehe, zaradi česar se je odločila policija, da jima temeljitejše pretipa obisti in ju podvrže energičnejšemu zaslišavanju, ki bo trajalo dalje časa.

Huda borba z vinjenim junakom

Ljubljana, 1. februarja

V Zvezdi, v parku se je zvečer okrog 20. pojavil visok postaven možak, ki je opletal med drevesi, se naslanjal nekaj časa na eno, pa zopet na drugo deblo. Letos je rodila trta dobro kapljico pa tudi naši gorjanci so pridno kuhali. Tako so preskrbljene naše gostilne z dobrim vincem, nu, in žganjetoči z močnim brinovcem, sadjevcem in sploh te vrste ognjem, ki zapeče grlo. Žagarjev France, doma iz Iške vasi, je hud prijatelj žganih pijač pa tudi vina ne odklanja, tako ga je pot v presneto zibavem stanju zanesla v Zvezdo, kjer je poleg gori naštetih nerodnosti uganjal še druge. Ni čuda, da se je mož, ki ima na hrbtu že svotih 45 let, nemalo boril z zlimi duhovi, ki so planili vanj iz vseh mogočih steklenčic in kozarcev in da je v takem stanju hudo zameril tudi stražniku, ki ga je skušal, najajočega se, podpreti ter spraviti na deske v stražnici.

A kakor bi trenil, se je France zasukal, stegnil desno roko in lop po stražniku! Naslednji hip je že tudi zgrmel na tla, kjer je ostal popolnoma negiben. Ni se premaknil niti za ped, samo krčevito je stiskal roke in ni reagiral ne na dobro ne na slabo besedo. Čim pa se ga je stražnik spet dotaknil, je skočil pokonci in skušal ponavljati geste, ki so se mu zdele spočetka tako imenitne. Ko pa je občutil gumijevko, je bruhnil: »O jej, že spet me pošast lovi!« Pa je padel po tleh, kjer je zopet obležal popolnoma negibno. Stražniku se je naposled zdela komedija preneumna in je skušal moža na odločnejši način spraviti dalje. Čez čas se mu je to domala posrečilo, a je prišel France že po par korakih rentačiti, nakar sta zavila v vežo št. 6, kjer je nameraval stražnik pričakati pomoči. France se je tam meni nič tebi nič zopet sesedel. Preden je prišel policijski voz, da ga odpelje na policijo, se je naenkrat osrčil, skočil pokoncu, potegnil iz žepa odprt nož in navalil na stražnika, ki bi mu bila slaba predla, da se ni mož postave še pravočasno zavedel in jel pobesnelega napadalca krotiti z gumijevko. Nastala je huda borba. Šele, ko je prispela zadostna pomoč, so moža spravili precej zdelanega v policijski zapor, kjer je prespal mačka.

Devetnajstkrat je France že sedel v zaporu zaradi najrazličnejših grehov. Silen je bil ta orjak v svoji jezi nekdaj, da slovi med našimi možmi postave domala za legendarnega junaka. Pred par leti, tedaj še, ko so patruljirali po naših ulicah stražniki, močni in veliki kakor gore, se je France seveda prav tako ali pa še huje napil, kakor zadnje čase. Tako se ga je lotilo nekoč pet stražnikov, ki so ga imeli že skoro uklenjenega, pa jim je potrgal verigo liki sukanec in se ponovno spustil z njimi v boj. Vseh pet mož je imelo posla dovolj, da so ga ukrotili. Pa tudi v zaporu Žagarjev France ni dal miru. V svoji besnosti je ob neki priliki razkopal v zaporu z golimi rokami do pol metra debel zid, si napravil odprtino in pobegnil. Toda časi so minili in tudi silnega Žagarjevega Franceta sta žganje in vino tako ukrotila, da je prenehal biti najhujši.

Univerzalni 6elektronski APARAT ‚RADIONE‘

za kratke, normalne in dolge valove (15—2000 m) je in ostane vodilni aparat vseh tip za priključek na električni tok.

Njegove nedosegljive in do sedaj še nedosežene prednosti so:

Popolna selektivnost na 9 kc,

Čistost glasu, ki je enaka originalu,

Fina regulacija glasu od pianissima do orjaške jakosti,

Najenostavnejše upravljanje,

Priključek le na tok brez vseh žic za zemljevod ali anteno.

Cena z okvirnimi antenami vred Din 10.500

Radio Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 5

Danes nepreklicno zadnjikrat

WILLY FRITSCH
KäTHE NAGY

Publika očarana!
Vse se izvrstno zabava!
Oglejte si še danes ta spored!

Predstave danes na Svečnico ob 3., 5., 7. in 9.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Z nožem nad očima

Šoštanj, 1 februarja

Minili petek zvečer je prišel skat v Šoštanj zdravniške pomoči Luka Fidejc, priletnejši kmetovalec z Lepe njive pri Mozirju. Z nevarno in močno krvavečo rano nad pljuči na desni strani hrbta je prilezel mož brez spremljevalca iz svoje nad 2 uri oddaljene domačije. Fidejc, ki je izgubil med potjo mnogo krvi, je že ves obnemogel pripovedoval, da ga je z nožem zabodel 17 letni sin njegove druge žene. Mož, ki je bil vdovec, se je priženil pred letom dni na posestvo sedanje žene, vdove z dvema sinovoma. 19 in 17 letna pastorka sta svojega očma na moč mrzila; drug drugemu nista privoščili lepe besede, prepiri med njimi so postajali vedno hujši.

Medsebojno sovraštvo je doseglo vrhunec minili petek, ko so se sprli zaradi malenkostne zadeve: pastorka sta svojega očma dolžila, da je prodal brez njune vednosti žito, ki ni bilo njegova izključna, temveč skupna last. Med prepirom je pehnil mlajši pastorek svojega očma z vso silo z nožem v hrbet. Fidejca je dr. Medič za prvo silo obvezal in odredil, da so ga z avtomobilom prepeljali nemudno v celjsko bolnico.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice,** če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje **»Franz Josefova« voda** celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Konec Mačkovega sulca

Ljubljana, 30. januarja.

Veličasten pogreb je v petek doživela Ljubljana. Udeležilo se ga je najuglednejše občinstvo in najodličnejše dame, ki smo med njimi opazili zastopnika podžupanstva, zastopnika predsedstva Rdečega križa in načelstva upravnega odbora Maloželezniške družbe, načelstva upravnega odbora plinarne, elektrarne in vodovoda; zastopnika občinskega sveta, zastopnika likvidature Zveze obrtnih zadrug, načelstva Obrtnega društva, zastopnika ravnateljstva uprave pošt, telegrafa in telefona, zastopnika predsedstva Zveze za tujski promet in načelstva odseka za trgovino, zastopnika podnačelstva kmetijskega odseka in referata za državljanske zadeve kr. banske uprave, nadalje zastopnika žirije Kinološkega saveza in zastopnika odbora Ribarskega društva, mnogo članov te ugledne narodno gospodarske organizacije in še več prijateljev njih trofej, edino šefa naše higiene ni bilo, ker je hotel s svojo odsotnostjo manifestirati svoje najpopolnejše zaupanje v aranžerja impozantne žalne svečanosti, kakor je v četrtek to storila tudi uprava policije, ki ni poslala svojega zastopnika na občni zbor »Pravnika«.

V srce segajočih nekrologov in govoranc k sreči ni bilo, ker so se pripravljeni govorniki bali, da se jim ne zatakne, zato so pa zatopljeni vase tiho premišljevali zasluge predobrega pokojnika.

Ne, tako lepega pogreba s tako uglednimi zastopniki oblastev in avtonomnih ustanov ter zastopnikov vseh slojev ne bo imel niti najzbodljivejši pisec predpustnih kramljanj!

»Sahranili« smo — naj mi bo dovoljen ta poetični evfemistični izraz naših bratov — samega kralja bistrega vodovja Ljubljanice, ki je vladal v marmornatih dvorih kristalnih globin Podpečjo. Kot vestni kronisti smo že poročali, kakšno srečo je imel naš ugledni meščan g. Josip Maček, spošten človek — torej še za črko več kakor pošten — in znani izkušeni oboževalec sporta apostola Petra. Kar 18 kil težkega sulca je bil potegnil iz tolmuna in pomislite, koliko ga je ta velikan veljal, preden ga je tako vzredil! In še ta preklicana smola, da je pozabil doma cofe, ki bi moral z njimi privabiti zavaljenega starca, in je moral za taksi plačati tri kovače, da je šel domov ponje in še dohitel vlak. No, saj mu ni bilo treba plačati klenkanja. Sicer pa sploh ne verjamemo, da bi bil rajni tehtal le 18 kil in je gotovo imel najmanj 25 kil, tak apetit so razvijali pogrebci, ker se je za ribičem in senioršefom Jožetom izkazal tudi njegov sinko Ivan, diplomirani kuharski mojster. Senioršef ni mogel prenašati ovacij navdušenih častilcev in se je podal v svoje privatne apartmane obsevat svojo revmo, ki jo je staknil v Ljubljanici, iz pogreba se je pa razvila najlepša pogrebščina, kjer so ribiči in lovci morda povedali tudi kako resnično, ali pa resnico še vedno iščejo.

Tak je bil torej predpustni pogreb pri Mačku tam za vodo.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Pot k uedinjenju

Iz govora senatorja Ivana Hribarja v adresni debati Narodnega predstavništva

Na seji Narodnega predstavništva je 26. januarja govoril, kakor smo že poročali, tudi senator g. Ivan Hribar. Po stenografskem zapisniku posnemamo naslednje odstavke njegovega govora:

Slovenski del našega naroda je bil tako nesrečen, da je po kratki dobi lastne državnosti prišel pod nadvlado drugorodnih tujih mu življenj. Razdeljen na več pokrajin je moral prenašati pritisk italijanskih, madžarskih in nemških grajščakov, ki zanj niso nikdar imeli bogohotnosti, kaj še le ljubezni. Nasprotno: mrzeli so ga in sovražili in vsa njegova uprava, odkar je izgubil narodno suverenost, je šla za tem, da ga sprovi ob samozavest in mu vzame pojmovanje etičnih vrlin.

Na srečo pa je med Slovani zavest trvnega sorodstva vse velike bila dokaj budnejša kakor na primer med germanskimi in romanskimi narodi. Tlela je v njih ko skrita iskrica, ki čaka samo ugodnega vetrička da se razplamti v mogočen zubelj. Iz dobe našega prebujenja, ki je bilo polno tvornega navdušenja, ze znana budnica: »S Črne gore do Urala, — Od Balkana do Triglava. — Kliče narod majka Slava.«

Evo značilnega nauka in velikega programa v nekoliko preprostih besedah! One nam dokazujejo, kako so slovanska plemena težila k zajednici, iz katere so izšla.

In tako je ves napor v narodnostnem ozru neprijateljskih nam vladavin še tudi mimo nas, po številu neznatnih in tujemu vplivu najbolj izpostavljenih Slovencev, ne da se je mogel globlje ukoreniniti. Kljub vsem poizkusom za okrepljenje separatističnega duha med nami, so se širile bolj in bolj težnje po zedinjenju s sosedniami nam brati. Gajevega ilirskega gibanja, tega prvega poizkusa zedinjenja Jugoslovenov, smo se udeležili tudi mi Slovenci. Sloveči ilirski pesnik Stanko Vraz je bil naš rojak iz onih Slovenskih goric, ki se polne idilske ljubkosti in pokrajinske lepote razprostirajo med Muro in Dravo, in katere je nam in s tem Jugoslaviji od tuje pohlepnosti rešil predvsem general Rudolf Maister s svojo energično inicijativnostjo in odločno nepopustljivostjo.

Pri jugoslovenskem gibanju velikega škofa Strosmajerja, katerega sem se — mimogrede naj bo omenjeno — udeleževal tudi laz, smo sodelovali Slovenci zopet živahno. (Živeli!)

In ko je Peter I., naš veliki kralj Osvoboditelj, stopal na srbski prestol, smo postali v Beograd tudi mi Slovenci posebno poklonitveno odposl. z naročilom naj novemu kralju nese najvdanejše čestitke in ga s tem spomni naših teženj po skupni bodočnosti s srbskim narodom. (Odobravanje.) Zanimalo vas bo, gospodje narodni poslanci, da je vaš spoštovani tovariš prijatelj Rasto Pustoslemšek bil član onega odposlanstva.

Vse to je dokaz, kako so vse naše težnje — pa naj so neko dobo navdajale samo zavedne posameznike — šle za zedinjenjem vseh plemen slovanskega juga. Ostale pa so splošno dobro oni veliki čas, ki ga v srbski zgodovini označuje z zlatimi črkami napis: »Kumanovo«.

Ko je tu zmagovalna srbska vojska pod vrhovnim poveljstvom takratnega prestolonaslednika, sedanjega našega junaškega kralja Aleksandra I. tako sijajno potolkla mnogo močnejšo in dobro oboroženo turško vojno silo, tedaj je naenkrat vsa Slovenija planila navdušenja. To navdušenje je vzplamtelo v gorečo željo, naj bi ta velika zmaga pomenila tudi za nas Slovence boljšo in srečnejšo bodočnost, v kateri naj bi nam bilo z najbližjimi brati v slogi in ljubezni živeti pod isto streho.

Prej kakor smo mogli pričakovati, se je ta nada izpolnila. Ona srečnejša bodočnost se je zglasila pri nas. Lepa in vabljiva, ko mlada nevesta v cvetu let. A nismo je spoznali. Mesto, da jo po bratovsko objamemo in si jo pritisnemo na srce, smo se lovili z zamegljenimi očmi za meglenimi fantomi. Šele bistrovidne odločnosti našega viteškega vladarja je bilo potreba, da nam je padla mrena z oči.

In začudeno smo se spogledovali. Ona divna prikazen srečnejše bodočnosti je vendar bila Jugoslavija, ki smo jo tako željno pričakovali, ki pa je — dasi jo je spoznal ves svet — mi sami nismo spoznali.

Sedaj pa po poznamo in zbiramo se pod njenim okriljem. Niti enega rodoljubnega Srba, Hrvata in Slovenca ne more in ne sme biti, ki bi se tega ne zavedal iz vse svoje duše. (Burno odobravanje.)

Kar se nas Slovencev tiče, smem s tega mesta s polnim prepričanjem, da tega nihče in nikjer ne bo ovrgel, trditi, da stojimo vsi od prvega do poslednjega za veliko, nedeljivo, na znotraj konsolidirano in složno Jugoslavijo. Najsi je tudi pri volitvah za sedanje Narodno predstavništvo bilo med Slovenci tu in tam raznega naziranja: v patriotizmu in udanosti Jugoslaviji in njenemu kralju med nami ni raznih naziranj. (Odobravanje.)

Enodušnost, s katero so bile sprejete te moje besede, me navdaja s posebno zadovoljnostjo. Saj sem vedno mislil našega zedinjenja gojil od mladih nog in sem po skromnih svojih močeh delal za nje uresničenje. (Odobravanje.) Srečen sem da morem — pooblaščen po svojem prijatelju, narodne mpolnacu Vjekoslavu Spinčiću, , katerim me je ravno ta velika zamisel v zgodnji mladosti zvezala v iskreno prijateljstvo, — proglasiti, da ga navdajajo ista čutila. (Odobravanje.) On, goreč Hrvat, jaz goreč Slovenec, sva vedno v slogi in soglasju stremela za istim ciljem. (Odobravanje.) In midva — po letih najstarejša med vami vsemi — moreva sedaj ko vidiva, da je dosežen najin ideal, zedinjena Jugoslavija, hvaležnega srca vzkliknili: »Gospod, naše oči so videle najin in našega naroda spas: lahko bova sedaj — ko pride čas — v miru zatisnila trudne oči!« (Burno odobravanje in ploskanje).

Resnična svoboda

Iz govora senatorja dr. Vladimirja Ravniharja v adresni debati Narodnega predstavništva

Med prvimi govorniki v adresni debati Narodnega predstavništva je bil g. senator dr. Vladimir Ravnihar. Njegov govor smo v izvlečku objavili že po telefoničnem poročilu, zlasti uvodna izvajanja o vlogi Slovencev v Jugoslaviji in pomenu Jugoslavije za Slovence. Po stenografskem zapisniku prišamo danes še nekatere druge važnejše odstavke iz govora.

Prestolni govor ugotavlja v svojem pobližnem delu dejstva in činjenice, katere morajo biti za vsakega pravega patriota samo po sebi umevne. Zlasti pa za one naše nacionalne ljudi, ki smo v tej nacionalni državi, kakršno nam predstavlja baš prestolni govor, dočakali uresničenje desetletnega in desetletnega sna, leset in desetletnih telesnih in duševnih naporov in za njo žrtvovali vse duševne in fizične sile. To je samo po sebi umevno, ali posebna odlika kraljeve besede je ta, da ne pušča nobenega dvoma glede smernic in glede končnih ciljev naše državne politike. O ten fundamentalnih političnih načelih, ki naj tvorijo temelje naši narodni in državni zgradbi, je s tem zaključena vsaka debata. In samo logičen zaključek je, ako se ugotavlja, da načela ne morejo več biti predmet pogajanj ali trgovanja s političnimi strankami. S tem je napravljen konec onemu brezplodnemu prerekanju, ki je cela desetletja zaviralo naš gospodarski in kulturni razvoj; storjen je konec onemu stanju, ki je nujno moralo dovesti do 6. januarja, ako niemo hoteli katastrofe.

Ta znameniti datum pomenja kamen mejnik v zgodovini našega naroda. V Sloveniji, to bodi tudi ugotovljeno, ni bilo nobene tedaj obstoječih strank, ki bi ne bila iskreno, z veseljem in celo z navdušenjem pozdravila tega velikega državniškega čina našega vladarja. (Navdušeno ploskanje.)

Svoboda je lepa stvar. Toda je kakor budournik, ki v svoji nebrzdanosti trga, ruši in razdira bregove ter dela škodo rodovitni zemlji, ki pa, speljan po umni in veščih roki v trdno zgrajeno strugo, postane dragocena vodna sila, primašajoča vsej okolici blagostanje. Tudi mi smo celih enajst let uživali nemoteno in brez zapreke svobodo izražanja svojih misli, svobodo kretanja, svobodo tiska, svobodo političnega in parlamendatrenga življenja. Pa kaj smo napravili iz te svobode? Karikaturo svobode. (Živahno odobravanje in ploskanje.). Pokazali smo se nezrele, da bi uporabili svobodo v prid celoti, državi in narodu. In če se je režimu po 6. januarja nadelo ime diktatura — ne ženiram se spregovoriti te besede — potem je ta diktatura sankcionirana po volji naroda, blagodejno zamenjala ono prejšnjo diktaturo partizanstva, korupcije in demagogije. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Vsekakor cenim načela demokracije, asi sem po teh načelih uravnaval vse svoje javno življenje, toda prvi postulat demokracije je da si je vsak poedinec svest svoje odgovornosti za ljudski blagor, druga zahteva demokracije pa je disciplina. Kjer ni odgovornosti in discipline, tam izbijejo na dan pod krinko demokracije najnižji ljudski instinkti. Doba pred 6. januarjem je pokazala, da te odgovornosti ni bilo. Demokracija je iskala svojega vodnika in učitelja. Dal nam ga je na srečo nas vseh 6. januar v osebi enega najsposobnejših državnikov v osebi našega, v težki življenjski borbi svojega naroda preizkušenega vladarja. (Frenetično ploskanje.)

Današnje naše stanje je samo logična posledica 6. januarja in ne more drugačno biti kakršno je. Danes klicati po svobodi po oni svobodi, katera je vladala pred tem dnem, bi se reklo — hoteti tudi razmere, kakršne so bile pred tem datumom. Resnična demokracija si mora šele utirati in krčiti pota v našem narodu, dokler ne bo evolucijskem potom našla prave oblike in forme, ustrezajoče potrebam našega naroda.

Zelo posrečena se mi vidi v prestolnem govoru formulacija o decentraliziranj unitarni državi. Po eni strani neomajno čuvati načelo edinstva, načelo nedeljivosti države, po drugi strani pa čim bolj decentralizirati državno upravo, čim več agend prenesti na samoupravo naših banovin ter na predstavnike osrednjih oblastev v banovinah. Je to stara težnja, praktična zahteva vsega našega prebivalstva iz razlogov umestnost, in štedenja. V tem pogledu še pričakujemo izvršilnih zakonov in naredb ker so dosedanje nezadostne. Dejanska, dosledna in do skrajne možnosti izvedena razbremenitev naše osrednje uprave, naših ministrstev, mora iti vzporedno z razbremenitvijo prebivalstva v prispevanju za kak dvotirni sistem, to je v isti meri, kakor se izvrši decentralizacija uprave, naj se tudi odnesni prispevki, kateri so vzdrževali to upravo, prenesejo na banovine. Kajti, ako naj ti prispevki ostanejo neizpremenjeni, banovine pa bi zahtevale še novih tega naš narod ne prenese. V naši kmetski državi je le naravno, ako vso svojo pozornost obračamo kmetskemu stanu. Kolikor je občutiti krize pri nas, ako izvzamemo krizo denarstva, prav krizo zaupanja, se pojavlja ta kriza pred vsem v osiromašenju kmetskega stanu. Kot posledica tega nastopa kriza v obrti, industriji in trgovini, ki morajo pogrešati svojega najboljšega konsumenta. Ali bomo mogli zvišati cene agrarnim proizvodom, to je manj odvisno od nas kakor pa od stanja svetovnega gospodarstva. Ali da se bosta morala obrt in industrija, da se bodo tudi ostali producenti prilagodili tem cenam, je več kakor gotovo. Bolje, da to store pravočasno sami s pomočjo svojih dobrih organizacij, kakor da jih v to prisilijo razmere z nešteto žrtvami.

Gospodje senatorji in narodni poslanci! Adresa na prestolni govor naj pomenja manifestacijo ne samo Narodnega predstavništva, ampak vsega našega naroda. Da je ta manifestacija enodušna da smo se v najkrajšem času mogli zedniti na enotno besedilo in da ni odvojenega mišljenja je najboljš dokaz, da je prestolni govor enotno odjeknil v duši jugoslovenskega naroda od Triglava pa doli do Djevdjelije. Besede našega vladarja so pogodile onega duha s katerim mora biti prožet ves naš narod. Slovenci se z radostjo in s polno zavestjo pridružujemo tej manifestaciji. Ne morem si misliti Jugoslavije brez Slovencev, a še manje si morem misliti Slovence brez Jugoslavije. (Viharno odobravanje in ploskanje.) Samo v tej državi je naš spas, je naš obstanek, je naša bodočnost.

Izvirne francoske pastile
VALDA
zdravijo in uspešno pobijajo vse bolezni dihal.
Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Sport

Bela opojnost

Film zimske radosti in smučarske tehnike

Za Louisom Trenkerjem, ki nam je v krasnem filmu »Gore v plamenih« pokazal krasoto zimske narave v strašnih dnevih svetovne vojne, je prišel do nas tudi drugi mojster smučarstva, sloviti učitelj Hannes Schneider v filmu »Bela opojnost«.

Po kratkem uvodu, kjer vidimo, s kakšno čudovito privlačnostjo zbira zimski sport svoje nove pristaše med vsemi, ki se jim nudi prilika, da ga občudujejo v naravi, nas režiser povede v krasne gorske pokrajine z idealnimi tereni za začetnika in bolj izvežbanega smučarja. Ljubka Lenka, ki jo je ob pogledu na divne skoke s skakalnice prevzel sklep, da se mora tudi naučiti te umetnosti, se izroči s skromnim znanjem na »dilcah« učitelju. Vsak začetek je težak, in v smučanju še posebno! To poskuša še bolj posrečena dvojica moških učencev, ko proučavata poglavje za poglavjem smučarske abecede po knjigah.

Lenka, ki se ji učitelj posveti s temeljito pozornostjo, je kmalu izvežbana v najpotrebnejšem in deviško navdušenje jo žene kar na tekmo. Z zvijačo — če je treba, jo ženska tako rada uporabi — in s pomočjo najmlajšega smučarskega vozača v hotelu si res po številnih »pikah« in bridki hrazočaranjih pribori prvo mesto. To je filmsko toda zimski čari naravne lepote in očarljive slike s proge so žive, ki spomnijo prijatelja zimskega sporta na vse one, žal, preredke ure v zimskem veselju, kadar ga ne kvarita slabo vreme, pomanjkanje snega ali druge neprijetnosti.

Lenka je napravila karijero in sme zdaj še na zanimivejšo tekmo — kot lisica za lov na smučeh. V spremstvu svojega učitelja odide nekaj pred lovci. Da bi ne izgubili vsakega sledu za njima, puščata lisica in lisjak zdaj in zdaj barvaste listke... Kdor sname obema — do določene ure — čepici, je zmagovalec; če ju ne najde, sta zmagala lisica in lisjak. Čez drn in strn, navzgor in navzdol, v divjem smuku in težavnem vzponu uideta zasledovalcem — oba posrečena prijatelja sta med njimi še najbolj zvita — v kočo, kjer si nekoliko priveže dušo. Toda posrečeni par naskakovalcev jim je že za petami in v zadnjem trenutku najdeta izhod skozi okno. Zaman so vsi napori, lisjak in lisica se večkrat še pred nosom izmuzneta gonjačem in srečno prideta zopet do hotela. Najmlajši lovec, mali smučarček, je onemogočil, da nista mogla na cilj — v sobo št. 5, ki jo je zaklenil. Ko sta se skušala vtihotapiti vanjo skozi okno, je obema — v zasmeh ostalim — pobral čepici in ju nato zapri v sneženo ječo pred hotelom.

Zvočni posnetek širokega udejstvovanja v zimskem sportu »Bela opojnost« je gotovo edinstven svoje vrste in mora zadiviti vsakogar, ki ga navdušujejo krasote zimske narave. Če zaupamo še tajnost, da je Lenka (Leni Riefenthal) res dražestni »fantek«, ki ume mojstrsko vihteti palici pa tudi zapeljivo obračati črne oči, nastopa v filmu razen Hannesa Schneiderja kopica mednarodnih smučarjev, smo skušali samo z neveščim peresom napraviti medlo sliko vse one veličastne lepote zimske narave, ki jo vso spozna sportnik in prijatelj šele tedaj, kadar jo gleda ali doživlja. »Bela opojnost« je film, ki ga naši smučarji ne smejo zamuditi ker bodo v njem videli, da je njihova radost res prava in nudi zima človeku najmanj toliko zdravja in veselja kot vsak drugi letni čas. V kinu Matici se vrti trak zimske radosti in smučarske tehnike!

Prvi motoskijöring na Blejskem jezeru

Smučarske drsalne ,konjske in kolesarske tekme. Zmagovalec g. Nejko Kušar, SK Ilirija. Povprečna brzina 89 km na uro.

V nedeljo se je vršil na Blejskem jezeru prvi motoskijoering, poleg tega pa smučarske, drsalne, konjske in kolesarske propagandne tekme. Blejsko jezero je popolnoma zamrznjeno ter za motocikliške tekme v prvovrstnem stanju. Dirkalna proga s ciljem in startom pred Kazino, je znašala točno 3 km 400 m. Prijave motociklistov so bile zelo številne iz Ljubljane, Kranja in Jesenic. Rezultati motoskijoeringa so:

Kategorija do 350 ccm:
1. Šiška J., MK Ilirija (AJS), smučar Pogačar Joža (Ilirija) 2:24.8 2. Pečnik A. MK Ilirija (AJS), smučar Okorn Gust. 3:02, 3. Apat P. MK Jesenice (FN) defekt smučarja.

Kategorija do 500 ccm: 1. Kušar Nejko, MK Ilirija (BSA) smučar Rus J. (Bled) 2:18.8, (najboljši čas dneva). 2. Žvab L. MK Ilirija (BSA), smučar Okorn D. 2:35.4, 3. Pečnik G., MK Ilirija (AJS), smučar Okorn G. 2:58.8.

Kategorija do 750 ccm: 1. Kenda I. MK Ilirija (Harley Davidson) smučar J. Plemelj (Bled), 2:33.8, 2 Šiška J MK Ilirija (AJS), smučar Pogačar Joža (Ilirija) 2:36.2, 3. Mulej F. MK Ilirija (Harley Davidson), smučar Jaklič 2:44.4.

Kategorija prikolice: 1. Benedikt G. MK Jesenice (Harley Davidson), smučar Svetina B. (Bled) 2:29.2, 2. Fritz F. MK Ilirija (Harley Davidson), smučar Okorn D. 2:37.4. 3. Pretnar J MK Ilirija (Harley Davidson), smučar Svetina B. 2:38.6.

Najboljši čas dneva je dosegel g. Nejko Kušar na motorju BSA 500 ccm v 2:18.8, kar odgovarja povprečni brzini 88 in pol km na uro. Sploh so vsi tekmovalci dosegli izredno povoljne rezultate. Proga na blejskem jezeru je za prirejanje motoskijoeringov zelo pripravna ter se namerava v prihodnji sezoni prirediti mednarodne tekme.

Po izvršenem motoskijoeringu je nastopilo na isti progi 18 blejskih kolesarjev, dalje so se vršile drsalne in smučarske tekme, ter kot zaključek konjske dirke. Mnogobrojno sportno občinstvo iz Ljubljane in Bleda je z velikim zanimanjem sledilo tekmam.

Zdraviliška komisija je poklonila srebrn pokal, katerega je prejel g. Nejko Kušar. Ostala darila so poklonili blejski hotelirji in blejska občina.

Jutri velesenzacija!
Bela opojnost
Največji film čarobnega zimskega športa
Leni Riefenstahl
in 50 najboljših mednarodnih smučarjev! Divni skoki in veleatrakcije!
Jutri! ELITNI KINO MATICA

Sekcija Zbora nogometnih sodnikov poziva člane-sodnike, da se udeleže pogreba nenadoma preminulega bivšega člana g. Mr. ph. Branka Husa danes ob 14.30 iz mrtvašnice splošne bolnice.

ŽSK Hermes : SK Hrastnik 4 : 2 (2 : 0). V nedeljo je gostoval v Ljubljani SK Hrastnik, ki je napravil prav ugoden vtis. Igra je potekala skoro v stalni premoči Hermeša, ki je nastopil večinoma z rezervami. Rezultat bi bil gotovo boljši če bi se napadalna vrsta zmagovitega moštva ne spuščala v nepotrebne kombinacije. Moštvo Hrastnika je zaigralo zelo požrtvovalno, vzdržalo je skoraj do konca in večkrat ogražalo Hermesova vrata. Sodil je dobro g. Lukežič.

Smuški tečaj pri Pohorskem domu za začetnike in izvežbane priredi Mariborski smučarski klub v času od 7. do 14. februarja. Najboljši dostop 3 ure hoje od železniške postaje Hoče ali Maribora. V domu prvovrsten komfort, odlična postrežba v celodnevni penziji. Prenos prtljage. Sobe kurjene ves dan; zvečer zabave, radio-koncerti. Strokovni pouk pod vodstvom g. Forstneriča, ki poučuje po znanem sistemu Bilgeri. Ob koncu tečaja izleti v okolico Pohorskega doma (Mariborska koča, Ruška koča, Razgledni stolp, Glažuta, vodopad Šumik. Prijave sprejema: Mariborski smučarski klub, Maribor, Jurčičeva ulica 8, urarna Stojec.

Mladinske drsalne tekme na drsališču Ilirije se prično danes ob 10. dopoldne. Mladi tekmovalci in tekmovalke se morajo prijaviti točno ob 9.30 v garderobi vodji tekme. Ob istem času naj bodo na mestu sodniki gg. inž. Bloudek, Juvanc, Betetto, Wisiak. Tekmujejo dečki in deklice do starosti 14 let (rojstnih letnikov 1918 in več) ter moški in ženski naraščaj od 15 do 18 let (letniki 1914 do 1917). Klasificira se vsaka kategorija posebej. Pred tekmo mora vsak udeleženec na zahtevo predložiti dokaz o starosti s šolsko knjižico ali krstnim listom. Prijaviti se morejo tudi drsalci, ki niso včlanjeni v sportnih društvih, torej je udeležba dovoljena tudi srednješolski mladini. Vsi boljše plasirani tekmovalci in tekmovalke dobijo darila. Ob 10. se prične tekmovanje z izvajanjem razpisanih obveznih vaj, pribl. ob 11. bo prosto drsanje.

Mladinska tekma Smučarskega kluba Logatec. V nedeljo je priredil Smučarski klub Logatec mladinsko tekmo na 2 in 3 km. Startalo je 41 tekmovalcev v 3 kategorijah. Rezultati so: I. kategorija do 10 let na 2 km (15 tekmovalcev): 1. Primic 14.56, 2. Musec 15.02, 3. Furlan 15.04, 4. Tekavčič 15.39 5. Širca 15.41. Kot 13. je prišel na cilj komaj 5-letni Jelo Verbič v času 21 minut 1 sekunda. — II. kategorija od 10 do 14 let na 3 km (12 tekmovalcev): 1. Jarnikar 20.35 2. Jurjevič 20.50, 3. Turk 21. 4. Čuk 21.29 5. Albreht 21.59. — III. kategorija od 14 do 17 let na 3 km (14 tekmovalcev): 1. Brus 18.58, 2. Maček 19.16 3. Mivšek 19.43 4. Korper 20.35, 5. Frank 20.38. Vsi malčki so na cilj prispeli prav sveži razen dveh. Organizacija pod vodstvom mr. Kristana prav dobra. Tehnično vodstvo je imel Karlo Serini, starter je bil Šenica in časomerilec Vouk Berto. Na startu in cilju je prisostvovalo okrog 300 gledalcev kar je za Logatec rekord in kaže da se tudi pri nas širi zanimanje za beli in zdravi zimski sport med preproste ljudi. Za bodočo sezono namerava napraviti agilni SK Logatec skakalnico, katera bo prva na Notranjskem.

SK Ilirija. Redna seja glavnega odbora danes odpade, prihodnja redna plenarna seja upravnega odbora 10. t. m. Nogometna sekcija opozarja I. skupino na nove objave v članski knjigi. Za današnjo tekmo s Svobodo določeno moštvo naj bo ob 14.30 v garderobi.

Smučarska sekcija Ilirije. Redna seja odbora bo jutri ob 20.

ŽSK Hermes (nog. sekcija). Danes od 9. naprej strogo obvezen trening vseh igralcev. Posebno se vabijo Primar I, Šefket, Mokorel. Vsi kolesarji kolesarske sekcije danes na igrišče radi dirkališča.

Zimsko-sportni odsek S. P. D. Peca Mežica—Črna v Mežici je v nedeljo 24. t. m. priredil seniorske in interne juniorske smuške tekme. Zanimanje za te tekme je bilo tudi letos izredno. Da je bila prireditev tako širokopotezna, se more zimsko-sportni odsek zahvaliti požrtvovalnim smučarjem S. P. D. iz Maribora, ki so s svojo navzočnostjo in tekmovanjem še povzdignili naš smučarski praznik. Na startu se je zbralo 6 tekmovalcev seniorjev in 25 juniorjev. Bili so zastopani skoro vsi stanovi. Točno ob 10. so počeli startati seniorji, za njimi pa juniorji. 16 km dolga proga prvih je bila jako naporna. Višinske razlike so bile zelo velike; poleg tega so morali prevoziti tudi vso progo juniorjev. Juniorji, ki so imeli dokaj lahko 8 km dolgo progo, so kaj kmalu začeli prihajati na cilj. — Rezultati juniorjev so bili: V konkurenci: 1. Stane Franc (Podpeca) 43 min. 4 sek., 2. Pajank Franc (Podpeca) 44 min. 6 sek., 3. Polajner Franc (Mežica) 44 min. 11 sek. Izven konkur.: 1 Vodenik Emil (S. P. D. Maribor) 39 min. 49 sek., 2. Skapin (S. P. D. Maribor) 42 min. 43 sek., 3. Skofič Peter (S. P. D. Maribor) 43 min. 20 sek. Seniorji: 1. Priveršek Tone (S. P. D. Maribor) 1 uro 45 min. 20 s., 2. Siherle Franc (S. P. D. Mežica) 1 uro 53 min. 56 s., 3. Dolinšek Pavel (S. P. D. Maribor) 1 uro 54 min. 35 s. Juniorske nagrade so bile: kip smučarja na marmornatem podstavku (darilo mariborske tvrdke Pinter & Lemart), dirkalne smuči, thermos steklenica, seniorski darili pa spominska plaketa, skakalne smuči (darilo mariborske tvrdke Divjak).

V boju za največjo teniško lovoriko

Pred žrebanjem nasprotnikov v letošnjih tekmah za Dawisov pokal: ali Francija — ali Amerika — ali Anglija?

Današnji dan bo — kakor vsa leta po vojni — zopet v Parizu svečano žrebanje nasprotnikov za letošnje tekme za Davisov pokal. Zaradi slabih naključij pri žrebanju in kritičnega gospodarskega stanja po svetu se zdi vedno bolj pereče, da bi bilo treba način odigravanja teh tekem temeljito spremeniti. Toda letos bo šlo še po starem! Vse države, ki se udeležujejo teh tekem, pa se bodo poleti — menda po wimbledonskem turnirju — sestale in se končno odločile, ali naj se tekme tudi v bodoče ponavljajo vsako leto, in ali bi ne bilo umestno, da se evropski pas razdeli na manjše — zemljepisno lažje združljive — skupine in se najmočnejšim zastopnikom v teh tekmah prizna poseben razred, ki mu ne bo treba igrati v vseh kolih.

Nič manj odločilne kot sportne so za reformo tega tekmovanja tudi gospodarske okolnosti. V zadnjih dveh letih je bilo ozir. bi moralo biti več srečanj, ki pa sta se jim nasprotnika rajši odrekla, ker bi ne mogla kriti potrebnih stroškov. Tudi določbe glede povračila potnih stroškov za one udeležence prekomorskih držav, ki nastopajo v evropskem pasu, so spričo današnjih gospodarskih razmer nevzdržne. Iz Južne Afrike, Avstralije in Anglije je glede tega stavljenih že nekaj konkretnih predlogov.

Rok za prijave v evropskem pasu poteče 31. t. m. Dosedaj je prijavljenih 14 držav in — če prištejemo pavšalno še dve — je treba za odigranje vseh teh tekem skupno z evropskim finalom pet terminov, kar je za kratko dobo od maja do julija mnogo preveč. Julija je potem takšna gneča, da najboljši igralci res ne morejo povsod pokazati samih uspehov. Edina država, ki tega stanja ne obžaluje, je Francija, ki mora kot braniteljica pokala nastopiti samo proti zmagovalcu evropskega in ameriškega pasu, in še to v Parizu kjer ima razen lastnega igrišča še krasne dohodke.

Najlažje rešitev vsega tega problema bi bila, če bi Američani letos držali Angleže in Francoze v šahu do končne zmage v finalu — o tej možnosti seveda v Franciji sploh nočejo slišati— in bi pokal odnesli zopet nazaj čez veliko lužo. Situacija bi se potem popolnoma spremenila, dasi najbrže prav malo v korist onih, ki najbolj kričijo za reformo.

Amerika naj bi Francijo? Te dni je krožila po svetovnem sportnem tisku vest, da se je ameriška teniška zveza odrekla sodelovanju na vsakoletnem največjem teniškem turnirju v Wimbledonu, samo da bo z vsemi silami in dobro pripravljena vstopila v boj za Davisov pokal. Gospodarska stran tega sklepa ni tako prepričevalna, da bi ji morali slepo verjeti. Bistvo je pač tole:

Američani so premišljeni ljudje. Pred tremi leti so se morali obrisati za zmago v Davisovem pokalu, ker niso postavili Huntera. Pred dvema leti je bila njihova ekipa preveč trenirana, tako da si je le s težkim naporom in čudežno zmago nad Italijo utrla pot do finala, kjer so jo zmleli Francozi. Lani je bil zopet Wimbledon kriv, da Shields ni bil popolnoma v formi in Amerika je šla v tretje po gobe. Sedaj se hočejo vsemu temu izogniti; v Wimbledon naj gredo mladeniči, ki jim je treba rutine, igralci za Davisov pokal pa se bodo za vse pripravili doma.

Kdo bo zmagal v Evropi in se meril z Američani? Z 90 odst. — Anglija. Perry, Austin, Gregory, Collins in Hughes so imena, ki razen v Franciji — v Evropi njmajo parov; tudi Japonci bodo morali pred njimi odložiti orožje. Iz Avstralije in Južne Afrike ne bo nikogar in vrsta najboljših je izčrpana. Že danes se torej lahko trdi, da se bosta v medpasnem finalu srečali Amerika in Anglija. Ta finale se na zahtevo angleške zveze lahko vrši tudi v Angliji. Če najboljših Američanov ne bo v Wimbledonu, si jih bodo pač doma ogledali v finalu za Davisov pokal.

Res je, da o izidu letošnjih tekem za Davisov pokal ne smemo delati računov brez krčmarja. Gotovo pa je, da se Američani še za nobeno srečanje v teh tekmah niso tako resno in temeljito pripravil kot ravno letos. Kdor je zasledoval nedavne uspehe Vinesa, Doega, Shieldsa, Lotta, van Ryna in Allisona, mora priznati, da ima Amerika v tej konkurenci neomejene možnosti.

PLES GRAFIKE
v KAZINI
6. februarja leta 1932. ob 8. uri zvečer.

Črno-bela reduta
6. febr. KUPUJTE DOMAČE IZDELKE! Union

Domače vesti

• **Kraljev dar dijaškemu podpornemu društvu v Skoplju.** Ob priliki dijaške svetosavske zabave v Skoplju je Nj. Vel. kralj Aleksander podaril 10.000 Din v korist dijaškemu podpornemu fondu.

• **Imenovanje v vojni mornarici.** Za komandanta na kr brodu »Močni« je imenovan poročnik bojnega broda 1. razreda Štefan Rumenović, poročnik fregate Jože Kvac pa je prideljen na službovanje na kr. brodu »Sokol«

• **Promocija prve študentke na beograjski pravni fakulteti.** Na juridični fakulteti beograjske univerze je bila pretekli petek promovirana prva študentka za doktorja prava, ga. Anka Godjevčeva. V dvorani nove univerze se je pri tej priliki zbrala številna publika, zlasti mnogo študentk in članic ženskih udruženj.

• **Razpis službe.** Pri okrožnem sodišču v Mariboru je razpisano mesto jetniškega pripravnika z mesečnimi prejemki 1320 Din Prosilci morajo imeti popolno srednješolsko izobrazbo s končnim izpitom. Svoje ročno spisane in opremljene prošnje naj se vložé do 15 marca pri predsedništvu okrožnega sodišča v Mariboru.

• **Upraviteljstva osnovnih, meščanskih in srednjih šol** opozarjamo, da bo v četrtek 4. t. m. ob 9. uri prenos Strossmayerjeve proslave s I. državne realne gimnazije v Ljubljani. Ravnateljstva in upraviteljstva naj vključijo šolski radio in oddajo prednašanja šolski mladini.

• **Kmetijska družba v Ljubljani nam sporoča**, da znaša članarina za tekoče leto 30 Din in ne 20 kakor je bilo to v nekaterih oglasih pomotoma objavljeno.

• **Načelnik gremija za srez Krško** sprejema stranke v gremijalni pisarni v Krškem vsako prvo sredo v mesecu od pol 9. do 13 ure

Za perzijske preproge
SMYRNA VOLNA
Vzorci na razpolago, navodila brezplačno.
TONI JAGER. Ljubljana. Dvorni trg 1.

• **Tujski promet na Jadranu.** Po vesteh iz Splita je za 3. februar prijavljen prihod skupine nemških turistov iz München in Düsseldorfa na Jadran. Skupina šteje 150 članov po večini iz bankarskih in industrijskih krogov, ki ostanejo na Jadranu petnajst dni.

• **Telefonski promet med Jugoslavijo in Bolgarijo.** Kakor se uradno razglaša, bo s 1. sebruarjem otvorjen telefonski promet med Jugoslavijo in Bolgarijo. Kot prve relacije se uvedejo Ljubljana-Zagreb-Beograd z naše, Sofija-Plovdiv-Ruščuk-Varna in Stara Zagora z bolgarske strani. Pristojbina znaša za razgovor iz Ljubljane 7.70 zlatega franka.

• **Vznemirjanje telefonskih naročnikov.** Beograjska direkcija pošte in telegrafa opozarja vse telefonske naročnike, da je nabavila specijalne aparate (lovce), s pomočjo katerih lahko vlovi onega telefonskega govornika, ki vznemirja posamezne telefonske naročnike z nepotrebnim pozivanjem ali s psovkami. V primeru, da neznan govornik vznemirja telefonskega naročnika, naj ta pismeno obvesti beograjsko direkcijo pošte in telegrafa, ki bo odredila, da se pri takem naročniku v telefonski centrali postavi aparat-lovec, s katerega pomočjo bo zasačen govornik, ki vrši vznemirjenje. Zasačeni govornik bo ovaden policijskemu oblastvu, razen tega pa bo kaznovan z izključenjem telefonskega aparata iz centrale.

• **Pravočasna preskrba dobrih sadnih cepičev** tistih sort, ki so v sadnem izboru je pri vsakem naprednem sadjarju praktiku ena izmed glavnih nalog. Pri tem je zelo važno, da je sortnost cepičev docela zanesljiva in da se dobava izvrši pravočasno Ker je pri preskrbi cepičev upoštevati več važnih momentov, je umestno, da se oprimejo take akcije strokovne organizacije. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino započenja iz teh razlogov akcijo za preskrbo sadnih cepičev za svoje kmetovalce in sadjarje. Društvo bo razpošiljalo naročene cepiče brezplačno le proti plačilu poštnine. Ker se urno bliža čas dobavljanja, se naj interesenti, ki so člani omenjenega društva, brez odloga prijavijo na naslov: drevesnica Kmetijske družbe, Ljubljana, Poljane št. 59. Na prepozne prijave se ne bo moglo ozirati. V prijavi treba točno navesti naslov željene sorte in količino.

• **Imenik osebja dravske direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani** po stanju 1. januarja 1932 je tu. Zadnji stalež osebja naše poštne direkcije je izšel pred tremi leti. Z novim almanahom je svetnik dr. Janko Tavzes jako ustregel poštnim nameščencem, trgovcem in drugim pridobitnim krogom Imenik obsega 84 strani. V njem je navedeno vse poštno, brzojavno in telefonko osebje ter so tabele s prejemki državnih uradnikov, uradniških pripravnikov, zvaničnikov in služiteljev, tabele s prejemki pogodbenih pošt, pristojbine za službena potovanja, potni stroškovnik, pristojbine za nočno službo in za čezurno delo, dnevnice osebja pri ambulantnih poštah V izkazu so imenoma navedene vse državne in pogodbene pošte z označbo telegrafa in telefona ter s priimkom in imenom njih predstojnika. Brošura je lična in stane 15 linarjev.

• **»Zdravila bodo cenejša«.** Pod tem naslovom so prinesli ljubljanski dnevniki brzojavno vest iz Beograda, da je izdalo ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje novo lekarniško takso, po kateri se pocenijo zdravila s februarjem letos za 15 do 25 odstotkov Poročilo je netočno in utegne, kakor so posamezni primeri v ljubljanskih lekarnah že pokazali, zavesti publiko v zmoto Res je, da je izdalo navedeno ministrstvo novo lekarniško takso, ki pa še ni razposlana in velja stara tarifa, dokler lekarnarji ne prejmejo nove. Res je tudi, da bo po novi taksi cela vrsta zdravil cenejša, ne samo za 25%, temveč nekatera celo za 40 do 50%. Obratno pa se je veliko število preparatov prav občutno podražilo. Celi vrsti zdravil pa je ostala cena nespremenjena. Vzrok temu je, da se cene apotekarske takse vedno ravnajo po cenah svetovnega trga. Toliko v informacijo publike. — Bakarčić, član taksne komisije pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje.

Zvočni kino Idea
Liane Haid
Walter Janssen
v prekrasni opereti ljubavnega čara

Cesarjeva ljubica
Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zv.
Premiera! Nepozabno!

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura 4 relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra 6 oblačnost 1—10 7 vrsta padavin, 8 padavine v mm — Temperatura prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

1. februarja

Ljubljana, 7, 778.3, —1.0, 70, SE2, 0, —, —; Maribor 7, 777.4 —5.0, 90, NW6, 1, —, —; Zagreb 7, 777.9, —2.0, 80, SE2, 0, —, —; Beograd 7, 773.8, —6.0, 90, tiho, megla, —, —; Sarajevo 7, 778.0, —5.0, 80, ENE2, 0, —, —; Skoplje 7, 778.2, —6.0, 90, tiho, 2, —, —; Split, 7, 773.2, —6.0, 90, tiho, 2, —, —.

Temperatura: Ljubljana 4.8, —1.3; Maribor 5.0, —5.0; Zagreb 6.0, —2.4; Beograd —6.0; Sarajevo 3.0, —5.0; Skoplje —, —7.0 Split 12.5, 4.4.

Solnce vzhaja ob 7.21, zahaja ob 17.7.
Luna vzhaja ob 3.30, zahaja ob 11.22.

Foto amater!
vedi samo to, da nikdar nisi vešč vsega; obrni se na Foto Tourist, Šelenburgova ul. 6, ta Ti pove vse brezobvezno.

tuje. Stavbišče meri nad 30.000 kvadratnih metrov. Ladjedelnica bo lahko gradila najbolj komplicirane in največje pomorske edinice ter predstavlja velik napredek v našem mladem pomorskem gospodarstvu Ladjedelnica se gradi v severnem splitskem pristanišču, ki je zavarovano pred vetrovi.

• **Misterijozna smrt.** V Beogradu so našli Milico Kraljevo v Milutinovi ulici štev 58. Do nedavna je bila zaposlena kot blagajničarka v bioskopu Nikolić, pred desetimi dnevi pa je bila odpuščena in od tedaj je ni nikdo več videl. V soboto so jo našli obešeno. Na njenem trupiu je bilo opaziti mnogo krvnih podpludb, zato se domneva, da gre za uboj.

• **Požar v Šoštanju.** V nedeljo dopoldne je nastal ogenj sredi Šoštanja. Goreti je začelo gospodarsko poslopje ob mostu čez Pako, last gospe Cerovškove. Na kraj požara so takoj prihiteli gasilci mestnega in tovarniškega gasilnega društva. Le njihovi hitri in uspešni akciji je pripisati, da se ogenj ni razširil na bližnja poslopja. Po enournem gašenju so ogenj čisto pogasili Kako je nastal, še ni dognano, domneva pa se, da so ga povzročili domači uslužbenci, ki so imeli na podstrešju pogorelega poslopja sobo. Škoda na poslopju in drugih predmetih je precejšnja.

• **Požigalec v Šmarju pri Sevnici je baje neka žena.** Poročajo nam: V soboto 30. t. m. popoldne so privedli na okrajno sodišče v Sevnici neko 28 letno ženo iz Šmarja, ki je osumljena treh požigov v Šmarju. Kaj bo dognala preiskava, bomo še poročali Vsakdo si pač želi, da izsledijo pravega požigalca, da bo tako prebivalstvo bolj pomirjeno.

Spoznajmo jih

Z mlekom požlahtnjena je Mlekita
S kavinim okusom pa Kavita
S finim maslom je zabeljena Maslita
Kdor pa grenko ljubi, zanj je le Grenkita

Tako se namreč imenujejo štiri nove čokoladne špecijalitete tovarne MIRIM. Prodajajo se v običajnih tablicah. Zapomnite si končnico »ITA«, da bomo lahko o potrebi zahtevali po svojem okusu. 2093

• **Maščevanje degradiranega delavca.** Kakor poročajo iz Banjaluke, je v soboto ponoči reka Vrbas »popila« 40 hektolitrov piva v vrednosti 40.000 Din. Zadeva je zelo zanimiva. Nikola Matić, tovarniški delavec je bil že več let zaposlen v pivovarni Trape d. d., ki se nahaja v bližini reke Vrbas. Bil je slabejši delavec, zato je bil premeščen na drugo delavsko mesto. To ga je tako raztogotilo, da je sklenil maščevati se upravi tovarne. Ob enajstih ponoči je prišel v pivovarniško klet, kjer je odstranil čep pri šestih velikih sodih piva, tako da je pivo po kanalu teklo v reko Vrbas. Pri tem poslu pa je delavca zasačil neki član uprave. Na lice mesta je bila pozvana komisija finančne kontrole ter policijske uprave, da ugotovi škodo. Matić je bil izročen sodišču.

• **Šivilje, krojači, nešivilje, dame.** Zaradi denarne krize priredi Strokovno krojno učilišče, Ljubljana Mestni trg 5-II, 8. t. m. brezplačni prikrojevalni tečaj moškega, damskega prikrojevanja oblek in perila. Priglasite se pravočasno.

• **Iščejo se dedači.** Pavel Hren, posestnik v Dobletini, občina Rečica ob Savinji, je 8. septembra 1931 umrl. Poslednja volja se ni našla. Zapustnikov brat Ivan Hren, odnosno njegovi trije otroci, katerih bivališče ni znano, se pozivajo, da se v teku enega leta zglasijo pri okrajnem sodišču v Gornjemgradu. Po preteku enega leta se bo razpravljala zapuščina z ostalimi dedači in z Josipom Hrenom, zasebnikom v Dobletini k. se je postavil za skrbnika odsotnim.

• **Kakšnega okusa je kofein?** Kofein, ki ga vsebuje kava, je strup in nikakršen užitek za nebo: je popolnoma brez vonja in skoraj brez okusa. S prijetnim okusom kave nima prav nič skupnega Lahko se sami prepričamo, če pijemo kofeina prosto kavo, kavo Hag. Z odstranjevanjem kofeina ni kavi Hag nič odvzeto od njene vrednosti za uživanje. Medtem ima kava Hag še to prednost, da je popolnoma neškodljiva. Celo otroci, bolni na srcu, živcih in ledvicah, od protina in reume lahko pijejo kavo Hag brez premisleka.

Poskočen je pust,
razposajen, vesel,
v veselju, ljubezni ves svet bi objel.
V salonih, gostilnah je vrvež teles,
na gladkih parketih pa godba in ples.
Kar pa veselicam da pravi pomen,
ni godba, ni ples — niti smeh pritajen.
To miza je s cvetjem — pogrnjena belo,
na nji izobilje, pijača in jelo.
Če zraven je skleda okusnih »Jajnin«,
potem je tu višek pozemskih dobrin.

Dentist tehnik
H. Franken
Novi Udmat
zopet redno ordinira 2147

SLAVČEVA MAŠKARADA
7. II. v UNIONU
Jazz Sloge. — V baru Sowy - boy jazz. 2146

DANCING
s prvovrstnimi mednarodnimi artisti v hotelu TIVOLI od jutri, srede, dalje. Pester program! Izvrstna godba! — PLES pred in po programu! Cene zelo solidne!
ODPRTO DO JUTRA!!!
BREZPLAČNO bo vozil goste luksus avto s svetlobno reklamo izpred glavne pošte vsakih 10 minut vsak večer
BREZPLAČNO!

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**
• **Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana. Pod Trančo 2-III.**
Ito — zobna pasta najboljša.

Iz Ljubljane

u— **Danes zadnje gostovanje Riharda Tauberja v prekrasni filmski operети »Dežela smehljaja«.** Prijatelje lepe pevske umetnosti opozarjamo da gostuje danes zadnjikrat velik, nemški tenorist Richard Tauber v filmski operети »Deželi smehljaja« Léharjeve sladke melodije morajo privabiti slehernega človeka, ki ljubi lepo petje Predstava se bo vršila v Elitnem kinu Matici ob 11. uri dop. Cene vstopnicam so najnižje, da si lahko tudi najširši krogi ogledajo izvrstno filmsko operето.

u— **Popis davčnih zavezancev** se bo vršil pri mestnem načelstvu. Mestni trg 2-I, soba 21 nasproti mestne posvetovalnice. Vsi oni hišni lastniki, ki za svoje hiše do 3. t. m. ne bi prejeli pol, naj se zglasijo v sobi 21 od 8. do 14. ure.

V sadju je življenje
To je označeno v besedi »Sadvita« (vita latinsko = življenje). Kdor uživa »Sadvito« sadje v čokoladi, mora potrditi; »Res v sadju je življenje«. Vrečice sortiranega Din 5.—. 2093

u— **Lutkovno gledališče na Taboru** ponovi 2. t. m. ob 15. veseloigro »Gašperček išče stanovanje«, ki je še vedno aktualna za naše razmere, saj Gašperček reši to moreče vprašanje na svojevrsten način in pripleta doživljaje, polne humorja in posrečenih dovtipov. Pridite!

u— **Ekspozitura oglasnega oddelka »Jutra«** v Prešernovi ulici št. 4. uraduje danes od 8. do 10. ure.

u— **Srebrno poroko praznujeta g. Jože Tratar**, učitelj na Grabnu in tajnik Sokola I., ter njegova gospa Zofija. Vrlemu narodnemu paru iskreno čestitamo z željo, da bi kdaj praznovala demantno ali železno!

u— **Kralj goslačev. Tak naslov je dala svetovna glasbena kritika slavnemu violinskemu virtuozu Vaši Prihodi**, sinu češko slovaškega naroda. Poleg Hubermanna je Vaša Prihoda danes brez dvoma največji violinski virtuoz, kar jih koncertira na tem božjem svetu. Na kateremkoli koncertnem odru se pojavi Vaša Prihoda, ga obsipije publika pa tudi kritika z najlaskavejšimi priznanji ter posluša njegovo igro z neko posebno in ubrano pobožnostjo. V tehničnem pogledu je nedosegljiv, ravno tak pa je tudi v izražanju čuvstev. Gosli v njegovih rokah v resnici čudežno pojo. Vaša Prihoda je velik umetnik. V Ljubljani bo koncertiral v petek 5. t. m. ob 20. v unionski dvorani. Spored je skoro izključno klasičen, zastopani so skladatelji Brahms, Bach, Čajkovski, Mendelssohn, Rikard Strauss in Sarasate. Sedeži od 40 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjigarni

u— **Strokovni pouk o mlekarstvu v ljubljanski okolici.** V preteklem mesecu so se vršila v nekaterih okoliških občinah mlekarska predavanja, ki so nad vse pričakovanje dobro uspela. Okoličani so tokrat pokazali, da je njihov interes za mlekarstvo kar največji, zato pa je tudi bila udeležba dopoldne in popoldne zelo lepa. Poleg banskega uradnika za mlekarstvo je sodeloval na tečajih tudi sreski kmetijski referent predavanja o živinoreji. V februarju se bo s tečaji nadaljevalo v naslednjih krajih: dne 3. februarja na Barju, 5. v Medvodah, 6. Črnučah, 8. Šmartnem pod Šmarno goro, 10. na Igu, 11. na Dobravi, 12. v Šmarju pri Grosuplju, 13. Dev. M. v Polju, 15. na Brezovici, 17. v Dobrunju, 18. na Rudniku in 19. v Grosuplju.

u— **Načelstvo Zveze društev privatnih nameščencev v Ljubljani** vabi vsa predsedstva v Zvezi včlanjenih ljubljanskih društev, da se udeleže pogreba nenadno in prerano umrlega dobrega tovariša mg. pharm. Branka Husa. Pokojni tovariš je bil delaven odbornik Zveze in vzoren predsednik Saveza apotekarskih saradnika, sekcije v Ljubljani. Tovariši, spremimo dragega prijatelja na njegovi zadnji poti danes ob pol 15. izpred mrtvaške veže splošne bolnice k večnemu počitku k Sv. Križu.

u— **Pevsko društvo »Cankar« priredi** v soboto v dvorani Delavske zbornice pustno zabavo s plesom. Točilo se bo prvovrstno štajersko vino po zmerni ceni v lastni režiji. Ker je čisti dobiček namenjen za povzdigo društva, so vsi prijatelji zbora in lepe pesmi vljudno vabljeni.

u— **Mladinski odsek Sokola I na Taboru** sporoča cenjenim staršem, da bo jutri ob pol 6 v lutkovni dvorani pripovedovala pravljice ženski in moški deci sestra Manica Komanova. Pravljice bodo zredno zanimive ter vabimo, da pošljete svoje otroke na Tabor v čim večjem številu.

u— **Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola** bo igral danes ob 16. v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) »Začarano zrcalo«, pravljico v 4 dejanjih.

u— **Črno-bela reduta.** Reklamacije vabil, rezerviranje balkonskih sedežev, vse informacije itd. v damski sobi Emone dnevno od 17.30 do 19. Opozarjamo, da je dovoljen vstop k reduti samo vabljenim gostom le proti predložitvi vabila! Zato vljudno naprošamo vse goste, da prinesejo vabila seboj! Na reduti se bosta izvedli dve konkurenci: določitev najoriginalnejše damske in moške maske ter skupine in volitev najlepše dame črno-bele redute 1932 Prvo obavi umetniška jury (gg. prof Dolinar, inž arh Hus H., prof. A. G. Kos, akad. kipar Pirnat, prof. Šantel, prof. Vavpotič, novinar Gaber) volitev pa izvršijo sami gostje z glasovnicami, ki jih prejmejo obenem z vstopnico. — Glede vseh ostalih podrobnosti opozarjamo na navodila, ki so priložena razposlanim vabilom.

u— **Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški priredi** na pustni torek v hotelu Bellevue pustni ples. Maske dobro došle. 35

u— **Vabimo cenjene mamice, da pripeljejo danes popoldne svojo deco v veliko dvorano Uniona**, kjer priredi Atena ob 16 svoj tradicijonalni »X otroški ringaraja« Za zabavo bodo poskrbeli čarovnik, Gašperček, miška Miki, muc Mrjav, kosterni vojaki, kegave dečve, cikloron, robotov, itd. tako da bo zabava res imenitna Prijavnice se dobe v pisarni Atene, Dunajska cesta 1. a-II in na dan prireditve v Unionu. Obleka poljubna Maske dobrodošle.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730
Bombe smeha!
Šamika na fronti
Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer.
Cene 4 in 6 Din.

u— **Karneval na drsališču SK Ilirije.** Na sportnem drsališču SK Ilirije bo danes popoldne nekoliko predpustnega rajanja. Obiskovalcem bo dovoljen vstop v maskah ali kostumih in drsališče bo za to priliko posebej okrašeno in razsvetljeno. Vstopnina bo ista kot navadno ob nedeljah in praznikih, dostojne maske imajo prost vstop, morajo pa se v garderobi legitimirati službujočemu odborniku uprave drsališča. Ako bo topel solnčni dan, bo drsališče do 16 zaprto, da se ohrani boljši led. — Ob 10 dopoldne se bodo vršile na drsališču mladinske drsalne tekme.

u— **Organizacija natakarjev priredi**, kakor običajno, tudi letos, in sicer v četrtek v vseh prostorih »Zvezde« svoj valčkov ples, ki bo že po svoji tradiciji zelo prijeten Ta prireditev nikakor ne spada v vrsto običajnih predpustnih zabav, ker so njeni dohodki namenjeni v podpore potrebnim članom organizacije. Gostje, katerim natakarji vedno najboljše postrežejo, se bodo gotovo v velikem številu udeležili te prireditve, da se kolikor toliko oddolžijo in da prispevajo k njenemu dobremu namenu.

u— **Izjava.** Tem potom protestiram proti vpisu v seznam nevoljcev, za katerega sem doznal slučajno. Imam potrdilo Centralnega akcijskega odbora za volitve, da sem volil na volišču XXV pod št. 477. Najbrž sem bil dvakrat vpisan v volilnem imeniku, volil pa sem seveda samo enkrat. Da tega niso našli je kriva, najmilejše rečeno, velika površnost. — Ivan Kunst, strokovni učitelj.

u— **Da ne bo krivice.** Pred dnevi smo poročali, da je policija ugotovila med nakupovalci starih oblek, ki se večinoma rekrutirajo iz Bosne, par nepoštenih tipov in jih izgnala. Samo po sebi je umevno, da niso bili pri tem mišljeni vsi nakupovalci starih oblek, saj je tudi ta posel poštena obrt, obremenjena z enakimi davščinami kakor vse druge obrti in lahko človeka ravno tako dostojno preživlja. Nepošteni ljudje pa se čać lahko vtihotapijo vedno in povsod in bi bilo zato krivično, soditi zaradi nepoštenosti posameznika vse, ki izvršujejo ta ali oni poklic.

u— **Registracija motornih vozil.** Uprava policije objavlja, da se bo izdaja evidenčnih tablic za motorna vozila za leto 1932 vršila šele ob uradnem pregledu motornih vozil, ki se bo vršil v smislu pravilnika ministrstva za notranje zadeve J. B. br. 14852-1928. Čas in kraj pregleda motornih vozil in zamenjava evidenčnih tablic bo šele določen in naknadno objavljen po novinah Dotlej pa ostanejo evidenčne tablice iz leta 1931 kot registrska označba na motornih vozilih v veljavi. Vendar morajo lastniki svoja motorna vozila v smislu obstoječih predpisov prijaviti policiji in prositi za dodelitev novih tablic, kakor je to bilo že objavljeno v novinah. Tiskovine za prijavo sprememb odnosno prošnjo za dodelitev novih vablic dobe stranke pri upravi policije v sobi št. 16, II. nadstr.

u— **Take sreče nima vsak.** Čudno, kako so ga le mogli aretirati! Ljubo Kristanc, že star grešnik in večkrat predkaznovan tat je stal včeraj dopoldne poleg druge družbe pred neko tablo v Šelenburgovi ulici, kjer je nameščena reklama ljubljanskih kinematografov. Pa je pristopil k njemu neznan gospod in ga vprašal: »Čujte, ali bi se morda ne zanimali za zavoj lepega perila?« Kar tako ga je vprašal in sicer baš njega, nikogar drugega. In Kristanc je seveda odgovoril: »O, da, kar pokažite ga mi!« In res ga mu je neznani gospod pokazal pa ga mu tudi izročil, in odšel nato svojo pot in Kristanc je ostal sam z zavojem perila v Šelenburgovi ulici. Kmalu nato pa se je jel zanj zanimati stražnik, ki ga je meni nič tebi nič že po par besedah pozval s seboj na policijo. Nu, in tam je aretirani Kristanc omenil na kakšen nenavaden način je prišel v posest perila. Na policiji pa mu za hudirja niso verjeli in čakajo, kdaj se bodo lastniki bog zna kje ukradenega perila, oglasili in zahtevali svoje nazaj.

u— **Dve žrtvi pretepa.** V Šmartnem ob Savi sta se v gostilni spoprijela 28 letni posestnik France B. ter Jernej Z. Iz prvotnega prepira je nastal hud pretep ter je Jernej potegnil nož in ranil Franceta na glavi in levi roki. V jezi je udaril 26 letni ključavničarski pomočnik Karel G. iz Most z roko po šipi, ki jo je seveda razbil in si roko hudo obrezal, oba poškodovanca so včeraj prepeljali v splošno bolnico.

u— **Hud pijanček.** V dalmatinski gostilni v Aškerčevi ulici se je pomudil predsinočnjim delavec Valentin, ki ni kaj pazil na mero užitih vinskih dobrot. Ko je naposled menil, da je že dovolj korajžen, se je pričel pretepati z raznimi drugimi gosti, naposled pa ga je vrglo na ulico, kjer je pričel kričati in je razgrajal, dokler ni obležal Zaradi njegovega, res nerodnega ponašanja se je zbrala cela gruča ljudi, ki so se zgražali nad početjem pijančka. V akcijo je moral stopiti policijski voz, ki je moža odpeljal naravnost na deske v policijskem zaporu.

u— **Tatvina.** Stavbeniku Valentinu Battelinu, stanujočemu v Rožni dolini, je nekdo odnesel te dni iz omare v spalni sobi 1500 Din vredno kompletno moško obleko. Tat pa se ni zadovoljil samo s tem, kajti hotel se je obleči čim bolj dostojno in zimskemu času primerno, pa si je oblekel še 300 Din vredno črno zimsko suknjo.

u— **Društva, prirejevalci in posetniki zabav** dobe pri tvrdki Iv Bonač krinke, čepice, lampijončke in vse predmete za burkarije v veliki izberi po najnižjih cenah. Društva in prirejevalci popust

Od nekdaj lepé so Ljubljanke slovele,
kdor plesati z njimi želi, poseti nas na pustno soboto
6. febr. **Veliki predpustni ples** Sokola I.
na TABORU

u— **Hotel Bellevue** naznanja cenj. gostom, da je restavracija od 1. t. m. dalje tudi čez teden v obratu.

u— **Zlato**, lomljeno, zlatnike in srebrne krone kupi F. Čuden, Prešernova 1.

u— **Okrepčilni zajutrek danes** ob zgodnjih urah pri »Slonu«.

u— **Drevi elitni plesni tečaj v Kazini.**

Iz Maribora

a— **Dr. Adler v Mariboru.** Na povabilo tukajšnje pedagoške centrale je v soboto zvečer in v nedeljo dopoldne predaval ustanovitelj individualne psihologije, znani dunajski učenjak dr. Alfred Adler o svoji novi znanosti. V soboto je govoril za širšo javnost, nedeljsko njegovo predavanje pa je bilo namenjeno pedagogom. Znamenitega znanstvenika je obakrat predstavil poslušalcem predsednik pedagoške centrale g. Osterc. Obisk je bil dober in je bil predavatelj deležen iskrene in navdušene zahvale.

a— **Mašo zadušnico za pokojnim goriškim škofom** dr. Sedejem je bral preteklo nedeljo v stolnici katehet g. Šperl. Med mašo je pel pevski zbor »Jadranac«. Maše zadušnice se je udeležilo lepo število občinstva, zlasti Primorcev, ki so se oddolžili spominu velikega škofa in mučenika.

a— **Predavanje dr. Kugyja.** V petek zvečer je na Ljudski univerzi predaval znani alpinist in prijatelj našega naroda dr. Julius Kugy. Predavanje se je pričelo ob 9. in je trajalo do tri četrt na 12., katerega so se udeležili župan dr. Lipold, predsednik SPD dr. Senior, ravnatelj gimnazije dr. Tominšek in številni drugi odlični predstavniki. Pred predavanjem je odličnega gosta pozdravil predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec in mu izročil šopek krvavordečih nageljnov. Dvorana je bila nabito polna in občinstvo je bilo silno navdušeno. Predavatelj sam je bil izredno dobre volje. Prvi del njegovega predavanja je bil o bivakih, drugi pa od Julijskih Alp do Dauphinejskih.

a— **Gremij trgovcev** sporoča, da bodo na svečnico trgovine odprte samo dopoldne.

a— **Predavanja o fotografiranju priredi** 5. februarja ob 20. v Zadružni banki zimsko-sportni odsek SPD v Mariboru. Brezplačne vstopnice se dobe v vseh drogerijah s fotografskimi potrebščinami.

a— **Poroka.** Snoči se je poročil g. Hermann Wögerer, znani tovarnar mesnih izdelkov v Krčevini s komteso Zabeo s Fale. V soboto zvečer je priredilo pevsko društvo »Luna« ženinu v spremstvu zastopnikov Pomladka in krajevnega odbora Rdečega križa v Krčevini podoknico. Pri tej priliki mu je predsednik teh korporacij šolski upravitelj g. Cvetko, kot izdatnemu podporniku dobrodelnosti izrekel čestitke! Bilo srečno!

a— **Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Mariboru** bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 13. t. m. ob 20. v posvetovalnici Depoja na Koroški cesti z običajnim dnevnim redom.

a— **Huda nesreča je doletela včeraj na** postaji Dravograd železniškega sprevodnika Antona Blatnika iz Maribora. Pri premikanju železniških vozov je padel pod voz, ki mu je zmečkal desno nogo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

a— **Pri razbijanju panja** se je hudo ponesrečil 20-letni zidar Franc Vrbnjak, stanujoč v Grabščincih. Navrtal je panj in nabasal v luknjo navadnega smodnika, ki je predčasno eksplodiral in mu puhnil v obraz. Dobil je hude poškodbe na očeh in je v nevarnosti, da bo izgubil vid. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnišnico.

Iz Celja

e— **Seja celjskega okoliškega občinskega sveta** se je vršila pod predsedstvom župana g. Vinka Kukovca v soboto zvečer na Bregu. K občinski podporni akciji za brezposelne je na vabilo zadevnega odbora največ prispevala vas Lokrovec, dočim so se zelo slabo izkazali premožnejši kraji v občini. Pred dnevi sta župan g. Kukovec in občinski odbornik g. Witavsky interveniral pri banski upravi v Ljubljani zaradi nekaterih važnejših občinskih zadev. Občinski proračun bo v nekaj dneh potrjen in bodo reducirane nekatere postavke. V okviru akcije za pomoč brezposelnim se bodo izvršila razna večja javna dela v občini. Nekaj takih del je bilo že izvršenih v zadnjem času. Pričakovati je, da bo podporna akcija naletela pri bogatejših slojih na primerno velik odziv. Soglasno je bil nadalje odobren občinski obračun za preteklo leto. Obračun izkazuje 1,796.001 Din dohodkov in 1,457.979 Din izdatkov. Izrečena je bila krajevna potreba za novi letoviščarski hotel ge. Stegujeve v Zagradu. Odobren je bil novi parcelacijski načrt ozemlja pod okoliškim pokopališčem. Glede oddaje dobave ogrevnega lesa za okoliško občino se bo vršila licitacija v soboto 6. t. m. ob 9. na Bregu. Obenem bo licitacija za oddajo izvoza fekalij. Občina se bo tudi pritožila na državni svet proti odloku glede razširjenja območja celjske mestne policije na Gaberje, Zavodno, Breg, Lisce, Lavo in druge vasi.

e— **Prihod dr. Kugyja v Celje.** V soboto popoldne ob pol 16. je prispel v Celje znani velik prijatelj naših Alp g. dr. Julij Kugy. Na peronu so ga sprejeli gg. sod. sv. Tiller in odvetnik dr. Kalan v imenu savinjske podružnice SPD v Celju, zastopniki TK »Skale« in pa zastopniki Celjskega smučarskega kluba. Občinstvo opozarjamo na lepe slike s sprejema dr. Kugyja, ki jih je izdelal tukajšnji foto-atelje Pelikan.

e— **Drugo predavanje dr. Kugyja v Celju** bo v četrtek 4. t. m., ker so vstopnice za prvo predavanje v sredo 3. t. m. razprodane. V četrtek pa bo dr. Kugy predaval o snovi »Noč v gorah - bivak«. Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Predprodaja vstopnic za drugo predavanje v knjigarni Goričar & Leskovšek, na dan predavanja pa pri večerni blagajni v mestnem kinu.

e— **Uradni dan Zbornice za TOI za Celje** in okolico bo v torek 9. t. m. od 8. do 12. v posvetovalnici Gremija trgovcev v Razlagovi ulici.

e— **Mestni kino** bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in pol 21. zvočni film »Cijankali«. Predigra zvočna enodejanka. V sredo in četrtek bo mestni kino zaradi predavanja dr. Kugyja zaprt.

e— **Opozarjamo na reprizo »Marije«** danes ob pol 16 v gledališču. Pričakuje se velik obisk okoliškega prebivalstva. Igra, izvajana po članih in članicah celjskega Dramskega društva, zasluži polno gledališko dvorano.

e— **V znamenju noža.** V celjski bolnici je moral poiskati zdravniško pomoč 23-letni rudar Franc Zalokar iz Liboj, ki ga je ponoči nekdo napadel na Babnem pri Celju in mu prerezal celo desno lice v vsej dolžini od očesa do brade.

Iz Kranja

r— **Guslarski večer.** Po krasno uspeli turneji po vsej Evropi priredi znani narodni guslar Milovan Barjaktarović v sredo ob pol 9. zvečer v sokolski telovadnici guslarski večer. Na sporedu so izbrane pesmi iz vseh dob našega robovanja s predavanjem.

Danes

GASILSKI VEČER

in

V. VINSKI SEJEM

Kranj

NAGRADA DIN 500.—

2048

r— **Današnji gasilski večer** bo združil vse meščanstvo ter bližnjo in širšo okolico v prijetno družabno zabavo. Vsepovsod ugibajo, katera oseba bo imela izredno srečo ter zadela z vstopnico odlično nagrado v znesku 500 Din. Vsem obiskovalcem današnje prireditve priporočamo, da skrbno hranijo vstopnice, ker mora biti številka nesporno čitljiva. Ponovno objavljamo, da bodo cene vsem okrepčilom izdatno znižane.

r— **Kino Narodni dom** predvaja danes izjemoma ob 4. popoldne film »Satanska žena« in šalo »Vesela komedija«.

Iz Hrastnika

h— **Kino Narodni dom** predvaja drevi samo ob 20. sportni film »Tempo«, ker uprizori delavska mladina ob 15. burko »Začarani prstan« in igro »Fernando strah Asturije« v prid zgradbe hrastniške cerkve.

Iz Trbovelj

t— **Opozarjamo, da je žrebanje** državne razredne loterije že 4. in 5. t. m. in morajo lastniki srečk iste najkasneje do 3. t. m. zamenjati, v nasprotnem primeru oddamo srečke drugim interesentom.

Z Jesenic

s— **Olepševalno društvo na Jesenicah** vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo 3. t. m. ob 19. v risalnici osnovne šole.

Iz Ptuja

j— **Vabi se k veseloigri »Peg, srček moj!«**, ki jo priredi Udruženje mariborskih učiteljiščnic v Ptuju danes v gledališču. Dobiček je namenjen podpornemu fondu za revne učiteljiščnice. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sportni klub PTUJ

V soboto, dne 6. februarja 1932

MAŠKERADA

Vstopnina Din 15.—. — Posebna vabila se ne izdajajo

2083

Iz življenja na deželi

DOMŽALE. Podružnica CMD bo imela 4. t. m. ob 17. v narodni šoli v Domžalah redni občni zbor. Vabljeni vsi!

BOROVNICA. Dramski odsek Sokola priredi drevi ob 20. v tukajšnjem Sokolskem domu Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«. Ker obeta biti igra prav zanimiva, bo gotovo dober obisk. — Podružnica Rdečega križa v Borovnici prireja predavanja o prvi pomoči, higijeni in o drugem. Tako je 24 januarja predaval agilni predsednik podružnice g. dr. Fran Zupan o ranah in njih zdravljenju. V nedeljo 31. januarja je govoril isti predavatelj o kostolomih in prvi pomoči. Obakrat je bila udeležba zelo šte-

PODNART. Sokolska četa Dobrava-Podnart je uprizorila v nedeljo 24. januarja komedijo »Scapinove zvijače«. Prireditev je dobro uspela. Nabito polna dvorana je vzpodbujala igralce, da so podali svoje dobro naštudirane vloge res dovršeno. Režija je bila v spretnih rokah agilnega g. Viljema Scibitza. Čisti dobiček prireditve je četa razdelila med najpotrebnejše v okolišu.

Gospodarstvo

Devizni kliring z Avstrijo

Pred dnevi je bil uveljavljen devizni kliring z Avstrijo, ki so ga naši izvozniki zaradi zastoja plačil trgovinskih obveznosti med obema državama že težko pričakovali. Ta pogodba, ki jo je naša država sklenila na zahtevo Avstrije in ki je postala potrebna zaradi drakoničnih avstrijskih deviznih omejitev, kaže po svojem ustroju in svojem namenu vse znake začasne ureditve.

Ker je kliring zgrajen na predpostavki, da sta uvoz in izvoz med obema državama v ravnotežju, nam je zaenkrat vsaj v tem okviru zasigurana možnost izvoza v to državo. Plačevanje obveznosti, ki bodo nastale po 20. januarju (po dnevu uveljavljenja) je v klirinškem prometu urejeno na prav enostaven način. Naši uvozniki bodo plačevali svoje obveznosti v dinarjih preko pooblaščenih bank naši Narodni banki, avstrijski uvozniki pa v šilingih pri tamošnji Narodni banki. Pri fakturah, ki se glasijo na šilinge bodo morali preračunati šilinge po tečaju, ki odgovarja zlati pariteti (1 šiling = 7.98947 Din). Pri fakturah v drugi valuti (razen šilinga in dinarja) pa bo med uvozniki in izvozniki potreben pismen sporazum glede tečaja za preračunanje v dinarje odn. v šilinge. Naši izvozniki pa bodo na podlagi plačil avstrijskih uvoznikov prejemali odgovarjajoče zneske od naše Narodne banke, ki pa bo izplačevala te zneske le iz denarnih sredstev, ki se bodo pri njej zbirala iz vplačil naših uvoznikov avstrijskega blaga.

Dokler bosta vrednost izvoza in uvoza med obema državama v ravnotežju se bodo obojestranska plačila izravnavala in ne bo nobenih viškov. Če pa bo naš izvoz v Avstrijo presegal uvoz iz te države, tedaj bodo nastale za naše izvoznike zakasnitve glede prejemanja zneskov, ki so bili pri avstrijski Narodni banki vplačani, ker bo naša Narodna banka po vrstnem redu izplačevala našim izvoznikom le v toliko, kolikor bodo pri njej pritekala vplačila od naših uvoznikov.

Bolj komplicirano je vprašanje kliringa za stare obveznosti, ker so stare obveznosti avstrijskih uvoznikov našega blaga precej večje nego stare obveznosti naših uvoznikov avstrijskega blaga. Samo naši izvozniki živine imajo za 20 milijonov šilingov takih terjatev. Tudi tu gredo vsa plačila preko obeh Narodnih bank. Naš dolžnik-uvoznik bo moral dobiti preko kake pooblaščene banke odobrenje naše Narodne banke za plačilo obveznosti. Obveznosti v dinarjih in šilingih bo poravnal v dinarjih, obveznosti drugih valut pa bo poravnal v originalni valuti. Naš izvoznik, ki ima stare terjatve, pa bo prejemal protivrednost v dinarjih od naše Narodne banke (če je avstrijski dolžnik plačal v originalni valuti, tedaj bo naš upnik prejel znesek v dinarjih po dnevnem denarnem tečaju dotične devize). Tudi ta izplačila našim upnikom bo Narodna banka po vrstnem redu vršila le iz sredstev vplačil naših dolžnikov.

Ker pa so kakor rečeno naše stare terjatve precej večje od avstrijskih bo nastalo pri avstrijski Narodni banki iz vplačil avstrijskih dolžnikov dobroimetje za našo Narodno banko, ki ga pa avstrijska Narodna banka zaenkrat ne bo nakazala naši Narodni banki. Zato mnogi naši upniki ne bodo takoj dobili izplačano terjatev, čeprav jo bo avstrijski dolžnik poravnal.

Navodila, ki jih je izdala Nar. banka za poslovanje v tem kliringu za stare terjatve namreč pravijo, da bo naša Narodna banka vršila izplačilo vsot, položenih v tuji valuti pri avstrijski Narodni banki v korist naših izvoznikov po dnevnem borznem tečaju v dinarjih po kronološkem redu, kakor so bila vpračila izvršena na Dunaju in **v kolikor bo imela v kliriškem računu kritje od vplačil naših uvoznikov.** Kako bo naša Narodna banka izplačevala pri avstrijski Narodni banki položene zneske ostalim našim izvoznikom, za katere ne bo več kritja, ni zaenkrat nič točnega določeno. Pogodba le določa, da bo naša Narodna banka porabila nastalo dobroimetje pri avstrijski Narodni banki na ta način, da bo v višini protivrednosti izplačala akontacije jugoslovenskim upnikom.

Kakor je **podoba bodo v tem kliringu docela likvidirane medsebojne stare terjatve** po fakturah v tujih valutah. Kriring »B« za stare terjatve se namreč na avstrijski strani tehnično deli v kliring za stare dolgove v tuji valuti in v kliring za stare dolgove v šilingih. Kolikor bodo namreč jugoslovenski dolžniki plačevali v tujih valutah pri naši Narodni banki več kakor bi pa plačali prav tako v tujih valutah avstrijski dolžniki, bo to razliko avstrijska Narodna banka nakazala naši Narodni banki.

Naš uvoz železa in strojev

V naši uvozni statistiki so zanimivi zlasti podatki, ki se nanašajo na gibanje uvoza železa in polfabrikatov, železnih izdelkov, strojev in aparatov. Ker se ta uvoz nanaša predvsem na predmete, ki služijo za investicije ali pa sami opravljajo funkcije produkcijskih sredstev, zato povečanje uvoza v stvari ne more biti nerazumljiv pojav, oz. je nazadovanje znak zastoja v investicijski delavnosti. V naslednjem navajamo vrednost uvoza nekaterih važnih predmetov iz te skupine v zadnjih letih (v milijonih Din):

	1927	1929	1930	1931
stroji in aparati	317	575	466	297
elektrot. predmeti	136	186	201	186
železo in polfabrik.	98	135	121	76
želez. pločevina	100	122	104	77
cevi	40	67	60	51
plugi	17	21	13	10
razni želez. izdelki	300	346	312	267
železniški materijal	91	163	108	36
Skupaj	**1129**	**1615**	**1415**	**1000**

Že v letu 1928. se je uvoz teh predmetov pričel dvigati, leta 1929., ko je bila gospodarska konjunktura pri nas prilično ugodna, pa je dosegel vrednost 1615 milijonov Din. V naslednjem letu je padel za 200 milijonov, v preteklem letu pa za nadaljnjih 400 milijonov na 1 milijardo. Zmanjšanje vrednosti uvoza predmetov iz gornje skupine je skoro v celoti pripisati zastoju v investicijski delavnosti, kajti cene v tej skupini so zadnja leta le malo nazadovale.

= **Uvoz sirove kave** je po količini ena najstabilnejših postavk v našem uvozu in tudi zmanjšanje kupne moči našega prebivalstva zaradi krize je le v manjši meri vplivalo na količino uvoza. Leta 1927 smo uvozili 938 vagonov kave, naslednje leto 961 vagonov, v konjunkturno ugodnem letu 1929. je ta uvoz dosegel 974 vagonov, predlanskim je padel na 914, lani pa na 782 vagonov. V primeri z letom 1929., ko je bil uvoz največji, je bil lanski uvoz le za 80 odstotkov manjši. Zaradi silnega padca cene v zadnjih letih pa je vrednost uvožene kave hudo padla. Dočim smo v letu 1928. plačevali inozemstvu za 961 vagonov kave še 225 milijonov Din, smo lani za 892 vagonov kave izdali le še 91 milijonov. **Samo zaradi padca cene smo torej lani prihranili pri uvozu tega važnega konsumnega predmeta okrog 130 milijonov dinarjev.**

= **Francoske zlate rezerve znašajo že preko 70 milijard.** Zlate rezerve Francoske banke so po izkazu od 22. t. m. prekoračile ogromno vsoto 70 milijard frankov; od zadnjega izkaza so se namreč povečale za 842 milijonov na 70.689 milijonov frankov. Samo v prvih treh tednih januarja je znašal prirastek 1.826 milijona frankov. Kako je v zadnjih treh letih narasel francoski zlati zaklad, vidimo iz naslednjih številk:

Konec decembra	1928	30.834
" "	1929	41.668
" "	1930	53.578
" "	1931	68.863
22. januarja	1932	70.689

V letu 1929. je znašal prirastek zlatih rezerv skoro 11 milijard, v letu 1930 skoro 12 milijard, lani pa preko 15 milijard frankov. **Od konca leta 1928., torej v treh letih, se je francoski zlati zaklad več kakor podvojil: povečal se je namreč za 123 %.** Največji prirastek v najkrajšem času pa je bil zabeležen od lanskega septembra, ko je Anglija opustila zlati standard. **Ob koncu septembra pret. leta so znašale francoske zlate rezerve le 59.814 milijonov in so se od tedaj v dobrih treh mesecih povečale za skoro 11 milijard frankov.**

= **Poostrena kontrola v prometu z moko.** Davčni oddelek finančnega ministrstva je razposlal finančnim direkcijam okrožnico, v kateri objavlja, da mora biti moka na prevozu po železnici opremljena s plombo Privilegirane izvozne družbe. Finančne direkcije bodo potom organov finančne kontrole sporočile trgovskim mlinom, da smejo **pošiljati rženo in ječmenovo moko samo s spremnico pristojnega oddelka finančne kontrole.** Kadar sprejme kupec take moke pošiljko, je dolžan prijaviti sprejem pristojnemu odelku finančne kontrole in predložiti spremnico na vpogled. Finančni oddelek bo moko pregledal in če se mu bo spremnica zdela sumljiva, bo vzel vzorec moke in ga poslal v analizo najbližjemu državnemu laboratoriju. Po dobljenem poročilu laboratorija bo nastopal po zakonu. Če bi bila moka pšenična ali pšenična in ržena ali pa mešana z ječmenovo moko, bo referat o tem poslal onemu sreskemu načelstvu, ki je pristojno za pošiljatelja moke. Moka, ki bi se zalotila brez spremnice bo zaplenjena in poslana v analizo. Če analiza ugotovi, da je moka mešana, se bo vsa količina smatrala za pšenično moko.

= **Vprašanje reforme zakona o prisilni poravnavi.** Kakor smo že poročali, je Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu predložilo merodajnim krogom spomenico, v kateri zahteva znatne poostritve zakona o prisilni poravnavi izven konkurza. Ker so tudi gospodarske zbornice stavile slične zahteve, se je preteklo soboto vršila v zagrebški zbornici širša anketa, ki je razpravljala o zlorabah zakona o prisilni poravnavi in o reformah, ki so potrebne. V glavnem je anketa osvojila predloge Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov. Ker pa do spremembe zakona ne bo prišlo tako kmalu, je treba za ta čas poostriti vsaj prakso, kolikor je to mogoče v okviru sedanjega zakona. V tem smislu je anketa postavila zahtevo, da se z naredbo odredi, da se proti vsakemu dolžniku, ki zahteva poravnalno postopanje, izvrši preiskava zaradi deliktov po § 72. in 73. zakona. Nadalje naj bi sodišča v vsakem primeru zahtevala mišljenje pristojne zbornice o moralnih kvalitetah in o načinu poslovanja dolžnika.

= **Koncentracija v evropski industriji svinčnikov.** Te dni je občni zbor nemške tvornice svinčnikov Johann Faber A. G. (Nürnberg) odobril pogodbo o interesni skupnosti z družbo A. W. Faber-Castell A. G. (Stein pri Nürnbergu) in družbo Kohinoor, L. & C. Harthmuth v Budjejovicah (ČSR). Pogodba je stopila v veljavo s tekočim letom in traja 75 let. Med obema tvornicama Faber je istočasno sklenjena skupna obratovalna pogodba, po kateri odpade na tvornico John, Faber 35 odst., na tvornico A. W. Faber - Castell pa 65 odstotkov skupne produkcije. Pravna samostojnost omenjenih treh družb ostane navzlic združitvi nedotaknjena. Namen koncentracije pa je ta, da se izloči medsebojna konkurenca na tržiščih.

= **Specijalna živinorejska anketa v Kranju.** V Kranju se bo vršila v torek 9. t. m. ob 9. uri dopoldne v salonu hotela »Jelen« specijalna živinorejska anketa, ki jo priredi Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pinegavsko govedo v Kranju v sporazumu s sreskim kmetijskim referentom. Ankete se bodo poleg zastopnika banske uprave in sreskega načelnika udeležili tudi kmetijski ter veterinarski referentje srezov Kamnik, Radovljica, Kranj, Ljubljana okolica in Ptuj ter zastopniki 20 živinorejskih zadrug, včlanjenih v omenjeni zvezi. Namen ankete je, da reši nekatera viseča živinorejska odnosno zadružno-tehnična vprašanja, ki so zelo važna za nadaljnje pospeševalno delo v živinoreji. To so: 1. dejanska izvedba kastracije nesposobnih bikov pri licenciranju (referirata kmet. ref. Jos. Sustič in vet. ref. V. Bedenk); 2. izpopolnitev tabel in knjižic za ocenjevanje rodovniške živine (referirata kmet. ref. Jos. Sustič in inž. E. Eiselt); 3. poslovne knjige pri živinorejskih zadrugah (referira tajnik zveze g. Iv. Ovsenik). K vsem referatom se bo vršila temeljita razprava.

= **Dobava opreme za planinske edinice.** Ministrstvo za vojsko in mornarico v Beogradu namerava nabaviti specijalno opremo za planinske edinice (smuči, sweaterje, rokavice, čevlje, razne smučarske in turistovske potrebščine itd.). Da dobi ministrstvo najprej po en komad vseh potrebnih predmetov kot model, se bodo 13. t. m. sprejemale pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani pismene kolkovane ponudbe za dobavo vzorcev teh predmetov (po en komad oziroma par potrebnih predmetov). Pri tej priliki bo vojaška uprava odkupila od vsakega ponudnika po en komad, oziroma par oferiranih predmetovt v ta namen, da ministrstvo izbere od ponudenih predmetov najboljše in najpovoljnejše za nadaljnja naročila. (Natančnejši podatki kakor tudi seznam predmetov, ki jih je ponuditi, so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI).

= **Dobave.** Strojni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 12. februarja ponudbe glede dobave 4 komadov hidravličnih dvigalk. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. februarja ponudbe glede dobave masti za jamske vozičke ter glede dobave 10 sodov olja za dinamo. (Predmetni oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

Borze

1. februarja.

Na ljubljanski borzi so danes nekoliko popustile devize London, Trst in Amsterdam, dočim se je za malenkost okrepila deviza Bruselj. Tečaji drugih deviz so ostali nespremenjeni. **Po večmesečnem prestanku je danes zopet notirala deviza Berlin, in sicer 1327.01 — 1337.81.**

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda tudi danes nadalje precej okrepila. Pri rastočih tečajih se je trgovala za kaso po 232, 233, 234 in 235 (v Beogradu do 236). Pri tem je treba upoštevati, da je ta najvažnejši jugoslovenski državni papir še sredi preteklega tedna notiral 214 — 215. Tudi v ostalih državnih papirjih je bilo razpoloženje nekoliko prijaznejše. 7% Blairovo posojilo se je trgovalo po 46 in 46.50, 8% Blairovo pa po 52 in 53. Do zaključka je prišlo še v begluških obveznicah po 37.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2260.80 — 2272.16, Bruselj 783.46—787.40, Curih 1096.15 do 1101.65, London 193.48—195.08, New York 5595.73—5623.99, Pariz 221.14—222.26, Praga 166.32—167.28, Trst 280.39—282.79, Berlin 1327.01—1337.81.

Zagreb. Amsterdam 2260.80 — 2272.16, Bruselj 783.46 — 787.40, London 193.48 do 195.08, Milan 280.39 — 282.79, Newyork kabel 5617.73 — 5645.99 Newyork ček 5595.73 do 5623.99, Pariz 221.14 — 222.26, Praga 166.32 — 167.18, Curih 1096.15 — 1101.65.

Curih. Beograd 9.05 Pariz 20.1725, London 17.67, Newyork 512.50, Milan 25.575, Madrid 42.20, Amsterdam 206.25, Berlin 121.25, Stockholm 99, Oslo 96, Kobenhavn 97.50, Sofija 3.71, Praga 15.175, Varšava 57.35, Bukarešta 3.05.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: **Vojna škoda** 234 — 235, za februar 232 — 233, za marc 232 den., 7% investicijsko 56 — 58, 4% agrarne 28 — 32, 8% Blair 50.875 — 53, 7% Blair 46 — 46.25, 7% Drž. hipotek. banka 46.50 — 46.75, 6% begluške 37 — 37.50.

Beograd. Vojna škoda 234, 235, 236 zaklj., za marc 232 zaklj., 7% investicijsko 57 den., 4% agrarne 29 zaklj., 6% begluške 37.75, 38, 38.50 zaklj., 8% Blair 53 bl., 7% Blair 46.50 zaklj., 7% Drž. hipot. banka 47 zaklj., Narodna banka 5000, 4950 zaklj.

Dunaj. Bankverein 11.45, Eskomptegesellschaft 113, Dunav - Sava - Jadran 14.75, Staatseisenbahngesellschaft 16.75, Trbovlje 32.90, Alpine - Montan 11.80, Sečerana 25.50.

Blagovna tržišča

HMELJ

= **Čvrsta tendenca na nemškem hmeljskem trgu.** Na nürnberškem hmeljskem trgu je že od početka tek. leta tendenca prav čvrsta. Prodaje znatno presegajo dovoze na trg. Pri čvrsti tendenci so se cene polagoma nekoliko dvignile in notira za stari stot od 50 kg: hallertauski hmelj, prvovrstni 45 do 50 mark (12.15 — 13.50 Din za kg), srednji 33 — 38 mark (8.90 — 10.25 Din), prvovrstni in srednji spaltski 55 — 70 mark (14.85 do 18.90 Din), prvovrstni tettuanški 70 do 78 mark (18.90 — 21.05 Din).

LES

+ **Ljubljanska borza** (1. t. m.) **Tendenca za les slaba.** Zaključen je bil 1 vagon smrekovih desk. Povpraševanje je za 12 m³ smrekovih desk (20 mm, 6 m dolžine, paralelnih polovica 40 cm širine, druga polovica 37 cm širine), za bukove remeličke (naravne, brez grč 58 × 58, 53 × 58 in 58 × 63 mm, dolž. od 50 cm navzgor, 2 mm nadmere) in za 1 vagon bukovih čistih testonov (od 25 cm navzgor).

ŽITO

+ **Chicago,** 1. februarja. **Začetni tečaji: Pšenica:** za marc 56.75, za maj 59.125, za julij 59.625, za september 61.125; **koruza:** za marc 37.75 za maj 40.625, za julij 42.50, za september 43.375; **oves:** za maj 26.125; **rž:** za maj 46.875, za julij 47.875.

+ **Winnipeg,** 1. februarja. **Začetni tečaji: Pšenica:** za maj 63.25, za julij 64.50, za oktober 65.75.

+ **Novosadska blagovna borza** (1. t. m.) **Tendenca nespremenjena. Promet: 26 vagonov. Rž:** baška 160 — 165. — **Oves:** baški, sremski, banaški 125 — 130 **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 122.50 — 127.50; baški in sremski, pomladni, 67/68 kg 150 — 160. **Koruza:** baška in banaška 70 — 72; okolica Sombor 72 — 74; baška in sremska za maj 81 — 83, sremska 72 — 74; sremska za marc - maj 81 — 83; sremska 72 — 74, sremska pariteta Šid 75 — 77. — **Moka:** baška in banatska »0gg« in »0g« 360 — 380; »2« 340 — 360; »5« 305 — 310; »6« 255 do 265; »7« 190 — 200; »8« 122.50 — 127.50. — **Otrobi:** baški in sremski 85 — 90, banatski 80 — 85.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (1. t. m.) Tendenca slaba, promet sreden. **Pšenica:** za marc 12.69 — 12.70, za maj 13.43 do 13.45; **rž:** za marc 14.38 — 14.40, za maj 14.92 — 14.93; **koruza:** za maj 14.61—14.62.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Torek, 2. ob 15.: Jurček. Mladinska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Vzrok. Izven. Znižane cene.

Sreda, 3.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA

Torek, 2. ob 15.: Rigoletto. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Trije mušketirji. Izven.

Sreda, 3.: Knez Igor. E.

*

Ljubljanska drama. Danes ob 15. se ponovi izvrstna Golijeva mladinska igra »Jurček« prvič po znižanih dramskih cenah. Ob 20. pa je tudi po znižanih cenah drama »Vzrok«, ki je eno najmočnejših dramatičnih del našega repertoarja. Obe deli režira g. Debevec. V sredo ostane drama zaprta.

Ljubljanska opera. Danes se poje prvič v letošnji sezoni večno lepa melodijozna Verdijeva opera »Rigoletto« z gosp. Primožičem kot nosilcem glavne in naslovne uloge. Ostale glavne uloge imajo: ga. Oberwalderjeva — Gilda, Magdalena — ga. Kogejeva, Vojvoda — g. Banovec, Sparafucile — g. Rumpel. Za predstavo veljajo znižane operne cene. Ob 20. pa je druga repriza operete »Trije mušketirji«. Ulogo malega kralja igra zopet g. Povhe ml., ostala zasedba kakor pri premieri. — V sredo se poje za red E. velika ruska opera »Knez Igor«.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Torek, 2. februarja: Svetnik.

★

Na Sentjakobskem odru bodo drevi ob 20.15 ponovili izvrstno burko »Svetnik«, znano po filmu »Deviški Jakob«, ki je bil v kinu Matici. Burka je izvrstno naštudirana in se mora posetnik pošteno nasmejati. Naslovno ulogo igra Milan Košak, poleg niega pa sodelujejo dame: Wrischerjeva, Bučarjeva, Gorupova, Koščakova in Pirčeva ter gg. Lavrič, Petrovčič, Kunc, Moser, Zalaznik, Škerlj. Vstopnice se dobe od pol 20. pri blagajni. Posetite!

Mariborsko gledališče

Torek, 2. ob 15.: Rdeča kapica. Otroška predstava. Znižane cene. — Ob 20.: Viktorija in njen huzar.

Sreda, 3.: Zaprto.

★

Iz mariborskega gledališča. Danes bo ob 15. otroška predstava po znižanih cenah. Ponovi se Gorinškova igrovigra »Rdeča kapica«. Sodeluje tudi gledališki orkester. — Ob 20. se poje priljubljena in privlačna Abrahamova opereta »Viktorija in njen huzar«.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Ponedeljek 8.: Ženitev. Gostovanje mariborskega gledališča.

Kulturni pregled

Kulundžićev „škorpijon“ v Mariboru

Od srbohrvaškega dramatika I. Kulundžića, ki je po svojih delih znan tudi slovenskemu občinstvu, pričakujemo ob vsaki noviteti kake senzacije. Ne hodi po izhojenih domačih poteh, ampak išče novih v tujini. In najsi navdušuje občinstvo ali ga zmede, vedno prinaša nekaj novega; nikoli ni dolgočasen ne po snovi niti po obliki.

Josip Kulundžić je čistokrven gledališki človek, zato njegovim dramam ne manjka čisto teatrskih efektov in nič manj številnih reminiscenc iz sodobne dramatske umetnosti. S tem pa je že tudi povedano, da njegovo nagnjenje k novostrujarskemu izražanju ni docela platonsko. Le prepogosto je njegovim delom videti, kako oblastno gospodari v njih teatrski človek, usmerjen v zgolj vnanje učinke, z mislecem in borcem za novo družabno moralo. Miselna zgradnja njegovih dram, po duhu še najbolj sorodna danes že blagopokojnemu ekspresijonizmu, napravlja često vtis konjunktivne solidnosti. Čustveni napon se pogosto izgublja v zgolj vnanjem patosu. Z ekspresijonizmom in njemu sorodnimi strujami, ki so hotele ustvariti novo, po vsebini in obliki nematerijalno umetnost, pa je taka, da njega kraljestvo prav za prav ni od tega sveta, ampak duh v čisti sinjini riše svoje privide in vžiga čuvstva, plamenice očiščujočega ognja.

V »Škorpijonu« je segel Kulundžić po obliki groteske, da v nje fantastično spačenih likih jasneje izpove svoj protest — proti morali današnje družbe. Ta protest se izraža v igri tipov, ki spremlja dejanje kot trajni akord in je po svoji zamisli najsorodnejša ekspres. oblikovanju. Z njo v bolj ali manj rahli zvezi pa poteka glavno dejanje, v svojem jedru, realistično zasnovano, vzlic vsemu atvorjevemu prizadevanju, da mu realistične črte zabriše in ga simbolno poveliča. To je igra babice, ki se z demonsko silo in peklenskimi sredstvi bori v svoji hiši za oblast, za pokorno ljubezen sinovo, za novo pokolenje, proti vsemu, kar se ji stavi nasproti, proti snahi, proti šestim nerojenim vnukinjam in proti vnuku edincu.

Avtor očividno ni maral ustvariti realističnega, patološkega tipa, kar je babica vzlic njegovi drugačni nameri. Z naslonitvijo na sodobno dramatsko slovstvo ji je skušal dati simbolno veljavo. In tako je zrastel ta monstruozni lik po avtorjevi volji v predstavnico temnega duha zemlje, snujočega svoj svet iz demonske sebičnosti; v vsakdanjem življenju gibalo vsake akcije, v drami sami pa zamišljena kot metafizična usodnost. Z vso to simbolnostjo pa nekaj ni v redu. Škorpijonstvo je le nebistvena stran babičinega značaja in je ta podoba zgolj vnanja. Tudi manjka njenemu simbolnemu liku vsa smotrnost, postavimo v zmislu evgenetike njenega rodu, na drugi strani pa ima toliko obrazov kot babica, mati, tašča, da postaja njena simbolna podoba nejasna in nezmiselna.

Vse to kaže na neko neskladnost med prvotno koncepcijo osrednje postave in poznejše izdelave. Ni popolnoma jasno, da imenuje avtor glavno osebo babico, ko ji je vendar nasprotna igra v sinahi in njeni okolici. Baje je avtor upodobil v tej groteski iastno babico, torej gre za realističen lik, ki ga je po povojnem okusu drapiral. Odtod pa tudi marsikatera neskladnost v drami, šibska miselna zgradnja in drugo.

Poleg mene je sedel pri predstavi starejši gospod, ki je bil koncem tretjega dejanja vidno upehan. Obrnil se je name z vprašanjem, kako je razumeti vso to reč — ali simbolno ali kako drugače. Nisem mu mogel postreči z zadovoljivim pojasnilom, zakaj najavljenega avtorja ni bilo in dandanes skoraj da deset let po ekspresijonizmu je človeku kar nerodno razlagati vero, ki je bila tako kratke veljave.

Igro je vodil g. Tomašić, ki očividno ljubi stilizirano režijo. Sceno si je zamislil čim enostavnejšo, poševno odrezan gotski slop, ki tvori čuvstveno ozadje »oltarčku«, na levi strmo stopnišče. Oni simboli na slopu pa bi se dali brez škode okusneje napraviti, prebodeno srce je učinkovalo kot bi bilo nalepljeno na cenene razglednice. Lamentacija pogrebnic se je glasila prisiljeno in mestoma smešno. Tudi bi lahko režiser brez škode močneje poudaril grozotno občutje, ki ustreza tej drami.

Naslovno vlogo je igrala Poldi Sturm-Menartova kot gost.

Od gosta se pričakuje navadno več kot od domačinov, gospa Sturm-Menartova pa se ta večer ni in ni mogla dvigniti nad dilentatizem. Najboljši so bili ta večer g. Skrbinšek kot Guma, gdč. Kraljeva kot snaha in med tipi Furijanov berač in Nakrstov vitez. G. Gorinšek kot debelušček je igral preveč v norčavo, g. Tovornik (putka) je imel izvrstno masko.

Pohvalno je treba še omeniti Malčka (ga. Savinova). G. Blaž je bil nekoliko neizrazit; pogrebnice (gospa Zakrajškova kot soseda, Starčeva kot Reza, Gorinškova kot Monika) so se docela prilagodile režiserjevi zamisli. K.

Ob jubileju Frana Govekarja in dr. Ivana Laha. V najnovejši številki »Čehoslovačko-jugoslovenske revije«, ki izhaja v Pragi, je natisnjeno predavanje, ki ga je imel naš mladi pisatelj Oton Berkopec na večeru praškega odbora Českoslov. — jugoslovenske lige dne 14. januarja: »K jubileju Frana Govekara a dr. Ivana Laha«. Pisec ej skušal podati praškemu občinstvu kar najbolj zaokroženo sliko življenja in dela obeh slovenskih pisateljev in poudariti zlasti njune ozke vezi s češko kulturo. Uredništvo omenjene revije je samo koristilo stvari, ki jo zastopa, ko je priobčilo to informativno, dobro sestavljeno predavanje g. Berkopca.

Češkoslovaško - jugoslovenska vzajemnost v zrcalu tiska. Andrej Vrbacký je v slovaško spisanem sestavku »Českoslov. - jugoslovenska vzajemnost v češkoslovaškem in jugoslovenskem tisku« (Č. J. Revija, št. 5) statistično obdelal vprašanje, koliko se v vodilnem tisku obeh narodov zrcali naša vzajemnost. Za podlago je vzel tisk v mesecu novembru l. l. V tem mesecu je bilo v sedmih jugoslovenskih dnevnikih, ki jih je bil vzel v poštev, priobčenih 206 vesti in člankov o češkoslovaško - jugoslovenskih stvareh. Pri nas je ugotovil sledeči vrstni red (številka pomeni število člankov, ki so v tem listu izšli v novembru): »Obzor« 45, »Novosti« 42, »Politika« 38, »Jutro« 34, »Vreme« 27, »Novo doba« 15 in »Jugoslovenski dnevnik« 5. Pretežni del vesti se je tikal »raznih« reči, politiki je bilo posvečenih 69 člankov in vesti, sportu 30, gospodarstvu 26 in kulturi 11. Ob istem času so izmed češkoslovaških listov priobčili največ vesti in člankov o Jugoslaviji »Narodni Listy« (56), na drugem mestu so »Lidové Noviny«, na tretjem in četrtem »České Slovo« in »Českoslov. Republika«, na petem »Venkov«, na šestem »Nar. Osvobozeni« in na sedmem »Slovensky Denik«. Po številu vrst pa imajo jugoslovenske novine plus nad češkoslovaškimi za skoraj 1000 vrst.

Srbskohrvaške pravljice v češčini. Zaslužni prevajalec iz jugoslovenskih jezikov, 75-letni Jan Hudec je izdal v Dyrkovi založbi v Pragi zbirko »Srbsko - chorvatske pohádky. Kakor smo na tem mestu že zabeležili, ima v rokopisu tudi prevod slovenskih pravljic.

»Zvonček«. V januarski številki mladinskega mesečnika »Zvončka« so izšli prispevki Franceta Podrekarja, Andreja Šavlija, A. Jamnika, V. Bitenca, P. V. B., G. Strniše, Marije Grošljeve, F. Ossendowskega in mnogo drugega zanimivega gradiva za mlade čitatelje. »Zvonček« ureja dr. Pavel Karlin.

Dr. Ivo Rubić, Nova Njemačka. (Split, 1932.) Znani geograf dr. Ivo Rubić je pravkar izdal v Splitu knjigo svojih vtiskov iz današnje Nemčije. V času, ko je Nemčija postala usodni vprašaj evropske bodočnosti, so informativne knjige te vrste kaj priporočljivo štivo. Lani je izšla pri Kohnu Crnjanskega »Knjiga o Njemačkoj«, ki kaže Nemčijo gledano skozi temperament umetnika. Rubićeva knjiga jo odkriva z vidika znanstvenika, ki je po svoji stroki bližji političnim problemom nego umetnik. Rubićeva »Nova Njemačka« je razdeljena v 17 poglavij. Prvo poglavje seznanja čitatelja s temeljnimi življenjskimi problemi nove Nemčije, drugo in tretje ga vodi po Berlinu, v nadaljnjih najde najnovejše statistične podatke o Nemčiji, karakteristiko Nemcev, opis njihovih političnih strank, feminizma, mladinskih pokretov, dalje pregled nove umetnosti in književnosti, šolstva, sporta, vtiske iz obiska pri Ullsteinu in Kruppu, dojme s Porenja, opis poti na najvišjo nemško goro Zugspitze itd. V zadnjem poglavju razpravlja pisec o veličini in slabostih Nemčije in sklepa, da je današnja Nemčija »u nekom stadiju previranja na svim poljima, u traženju nečega novoga, vječnoga i lijepoga, što će koristiti ne samo njoj, već i čitavom svijetu. Zato su njezina mnoga poduzeća u amorfnom stanju, koja nisu potpuno shvatljiva; zato je čitava Njemačka sfinga, koju je vrlo teško razumjeti.« Dr. Rubić pa je s svojo zanimivo knjigo nekoliko olajšal, če ne razumevanje, pa vsaj opazovanje današnjih razmer v Nemčiji. Aktualna knjiga je vredna, da jo čita kar najširši krog izobraženstva.

Lyton Strachey umrl. Pred dnevi je umrl angleški esejist Lyton Strachey. Bil je mojster tako zvane romanizirane biografije. Njegovi življenjepisi »Kraljica Viktorija« in »Znamenite osebnosti viktorijanske dobe« so prevedeni v mnoge tuje jezike.

Iz francoske književnosti. Pri Stocku v Parizu sta izšli knjigi: Georges Roux, »L'Italia fascista«, spis o fašizmu, njega zgodovini, ideologiji in vplivu na italijansko narodno in državno življenje in Benjamin Constant, »Lettres à sa famille«, zanimiv donesek k spoznavanju slovečega ideologa evropskega liberalizma. — Pri Grassetu je izšel francoski prevod M. J. Bonnovega spisa »Prosperity«, ki razpravlja o ameriški krizi. — Nouvelle Revue Française je izdala novo knjigo Andréa Gidea »Divers«, ki vsebuje nekatere krajše sestavke in pisma tega velikega pisatelja. — V isti založbi je izšel francoski prevod D. H. Lawrencea »Ljubimec lady Chatterleyeve«, ki je bil v nekaterih državah zaplenjen zaradi presmelega opisovanja erotičnega življenja. Francozi so ga izdali v navadni, vsakomur dostopni knjigi.

Ruske književne novosti. Po »Les Nouvelles Litteraires« posnemamo: Vladimir Lidin, eden najmarkantnejših sovjetskih pisateljev, je objavil svoj novi roman »Grob Neznanega vojaka«. Roman se dogaja v Parizu in je ostra satira na rovaš francoskega meščana. — Prav tako se zaletava v Francoze bivši grof Aleksej Tolstoj v svojem najnovejšem romanu »Črno zlato«, ki se odigrava med ruskimi emigranti v Parizu. Sovjetska kritika sama priznava, da bivši grof malce pretirava v svoji težnji, da bi bil stoprocenten komunistični pisatelj. Ni nezanimivo, da se Aleksjej Tolstoj, ki je pisec sicer netendencijoznega, dobrega romana o Petru Velikem, odpravlja v Sorrent k Maksimu Gorkemu, da skupaj spišeta nekoliko libretov za sovjetske operete. — Založništvo »Ogonjok« je pričelo izdajati pod vodstvom Maksima Gorkega zbirko »Zgodovina mladega človeka v 19. stoletju«. V 24 zvezkih bodo objavljeni najbolj reprezentativni, za miselnost mladega človeka v minulem veku najznačilnejši spisi Stendhala, B. Constanta, Balzaca, Goetheja, Bourgeta, Lermontova, Turgenjva in dr. — Izvirno novsot, ki je menda nima še nobeno slovstvo, pripravlja Državno založništvo v Moskvi, namreč »Zgodovino tovarn«.

Igralec med »nesmrtniki«? Doslej ni še noben igralec sedel med štirideset imi možmi, ki si kot člani Francoske akademije laste nesmrtnost. Kakor poročajo iz Pariza, kažejo nekateri znaki, da bo prihodnje prazno mesto zasedel prvi igralec, in sicer Saša Guitry, ki je tudi znan dramatski pisatelj. Postal je sotrudnik »Revue des deux mondes«, ker je vedno dober znak za prostor v Akademiji.

Prosta vožnja za lipski sejem:

Lipski pomladanski sejem 1932:

Natančnejši pogoji se dobe pri vodilnih potovalnih pisarnah in pri častnem zastopniku:
ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA, Dvořakova 3.

Vzorčni sejem od 6. do 12. marca. Veliki tehnični in gradbeni sejem od 6. do 13. marca. Tekstilni sejem od 6. do 9. marca. Sportne potrebščine in pohištveni sejem od 6. do 10. marca.

V teh treh mesecih pred žrebanjem

je doseglo loterijsko podjetje dobrodelnega društva sv. Vincenca v Beogradu v svrho

zgradbe rimskokatoliške katedrale v Beogradu

ogromen uspeh!

DOBITKI:

2 × Din 2,500.000 = Din 5,000.000
2 × Din 500.000 = Din 1,000.000
10 × Din 100.000 = Din 1,000.000
100 × Din 10.000 = Din 1,000.000

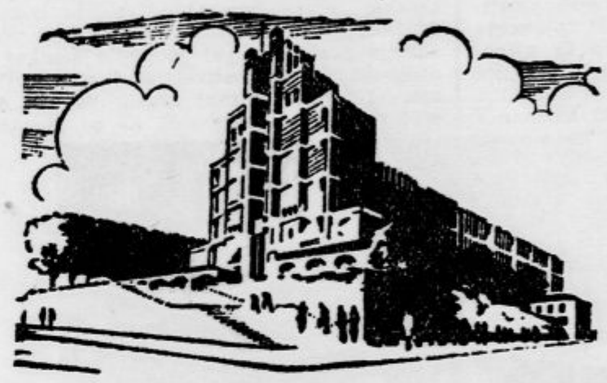

CENE SREČKAM:

1/1 (cela) Din 100.—
1/2 (polovica) » 50.—
1/4 (četrtina) » 25.—

Glavni dobitek:
Din 5,000.000.—

žrebanje
1. maja 1932

Ne odlašajte, ker lahko zamudite priliko, zato kupite še danes

SREČKE ZA ZGRADBO KATEDRALE

po katerih se sedaj mnogo povprašuje. Z velikodušno podporo vseh slojev naroda se pričakuje popolna razprodaja ter končni uspeh

Samo ena vloga. **Ne igra se na kola (razrede)**

SREČKE PRODAJAJO: vse kolekture, denarni zavodi, rimsko - katoliški župni uradi, cerkv. in druge ustanove itd.

Glavna uprava:
BEOGRAD
Ulica Jovana Ristića št. 20.

Prodajna podružnica:
ZAGREB
Tvrdkova ulica št. 5.

Sokolstvo

Glavna skupščina Sokola v Žalcu se je vršila 23. t. m. Udeležba je bila častna. Po čitanju poslanice SSKJ so sledila poročila funkcionarjev, ki so dokaz velike delavnosti društva. Zlasti je omeniti javni društveni nastop v Žalcu 14. junija lani, nastop na župnem zletu v Celju 28. in 29. junija in Silvestrovo. Na javnem nastopu v Žalcu je društvo nastopilo s 137 telovadečimi. Pri tem nastopu je sodelovalo še 14 sosednih bratskih društev. Na župnem zletu je društvo nastopilo s 101 telovadečim; pri sprevodu pa je sodelovalo tudi s 27 konjeniki. Na tem zletu se je društvo udeležilo župnih tekem z dostojnim uspehom, saj je zasedlo več prvih mest. Sokol v Žalcu je vneto sodeloval pri sosednih bratskih društvih, saj se je udeležil 17 javnih nastopov celjske sokolske župe. Društvo je bilo zastopano tudi na jubilejni proslavi francoskih gimnastov julija lani v Parizu po sestri Petričkovi. Sokol v Žalcu ima lasten orkester ,ki omogoča društvu z malenkostnimi stroški javne nastope. Delavnost društva dokazuje nadalje agilni prosvetni odbor, ki ima poleg drugih tudi godbeni in dramski odsek. Društvena knjižnica je zaenkrat še skromna, a je vestno in pregledno urejena.

Glavna skupščina je poudarjala potrebo po lastnem Sokolskem domu in je br. starosta povedal, da se zbira fond v to svrho.

Ob sklepu je bil izvoljen nov odbor, v katerem pa je večina članov prejšnjega odbora, kar je najlepše priznanje njegovi agilnosti.

OPLOTNICA. Sokol uprizori na pustno nedeljo ob 15. na svojem gledališkem odru v Sokolskem domu nad vse zabavno veseloigro v treh deajnjih »Trije vaški svetniki«. Po igri običajna pustna zabava pri Lipušu. Vabimo prijatelje od blizu in daleč!

Sokol v Petrovčah je imel 23. januarja redni občni zbor. Poročila društvenih funkcionarjev so dala zbranemu članstvu točno sliko društvenega delovanja v jubilejnem (desetem) letu društva. Vsi oddelki so sodelovali pri nastopih lastnega in sosednjih društev in župe. Petrovški Sokol se je udejstvoval tudi na prosvetnem polju s predavanji, igro, z dobro urejevano leposlovno knjižnico in družabnimi sestanki članstva. Tudi po številu članstva je društvo zelo napredovalo. Zbor je izbral za predložitev župi novo upravo, ki ji že enajstič načeluje br. Rudolf Wudler. Letos bo organiziran strelski odsek.

Zbor župnih statističarjev v Beogradu se je vršil preteklo soboto pred- in popoldne. Zastopanih je bilo 4/5 vseh župa, druge so se opravičile. Namen sestanka je bil, da se sporazumno z vsemi župami sestavi nove pravilnike za vodstvo statistike in katastra v celem savezu po enotnih smernicah. Zbor je vodil član sav. stat. odseka br. Verij Švajgar iz Ljubljane. Med drugim se je točno ugotovilo, da se bo tudi v bodoče dvakrat letno izdelalo statistiko celotnega saveza in sicer po stanju koncem junija in decembra. Pri savezu se reformira članski in naraščajski kataster, pa tudi delo društev z župami in župa s savezom se je nekoliko poenostavilo. Glede prosvetne statistike se je zbor soglasno izrazil, da prepušča njeno vodstvo izključno prosvetnim organom po društvih, župah in savezu. Zbor je pozdravil I. namestnik starešine br. E. Gangl s kratkim nagovorom.

Sokolski Glasnik in Tyrševo leto. Četrta številka Sokolskega Glasnika je izšla kot Tyrševa številka ter prinaša razen zelo bogatega števila člankov o Tyršu tudi celo vrsto dobrih slik ustanovitelja Sokolstva. Uvodne besede je napisal brat E. Gangl in so bile priobčene tudi v nedeljskem »Jutru«. S članki o Tyršu so nadalje prispevali br. Sakulac iz Novega Sada, dr. Milorad Dragič iz Beograda, dr. Miša Matić iz Vel. Bečkereka. Dalje so v Tyrševi številki številni izvlečki iz njegovih najznamenitejših člankov in govorov. Obširna rubrika Slovansko Sokolstvo seznanja čitatelje o programu vsesokolskega zleta in o kretanju ostalega slovanskega Sokolstva, pa tudi vse ostale redne rubrike so polne najzanimivejšega štiva. Nadalje je v zadnji številki obširno poročilo o pogrebnih svečanostih v Pragi ob priliki pogreba starosta dr. Scheinerja. Priobčena je nadalje slika katafalka v Tyrševem domu. Potem sledi poročilo o posetu novega ministra za fizično vzgojo, br. Kraljevića v Sokolskem savezu v Beogradu. Priložena je dobro uspela slika br. ministra v krogu nekaterih sokolskih funkcijonarjev iz Beograda. Zaključena je v tej številki razprava o razmerju med Sokolstvom in sportom z zaključnim člankom br. Trčka. Vso ostalo vsebino pa tvori zelo mnogo notic iz župa in društev. Sokolski Glasnik postaja v zadnjem času zelo obširen informacijski organ sokolskih edinic ter ima vedno več sotrudnikov in sodelavcev.

Opozarjamo vsa društva in čete, da bodo v najkrajšem času razposlali na župe »Veliki statistični izveštaji za leto 1931 ter jih bodo župe nato poslale vsem svojim edinicam. Datum vrnitve župam je določen na 15. februar. Vse edinice naj izkaze točno izpolnijo in jih v določenem času tudi vrnejo župan, da ne bo zastoja. Izkazi so znatno poenostavljeni, ker vsebujejo samo upravna vprašanja in podatke o telovadnem delu pretečenega leta. Prosvetna statistika je izpuščena, ker vodijo prosvetni organi samostojno svojo statistiko.

Sokolstvo v Južni Ameriki se je pričelo širiti z večjo intenzivnostjo šele v zadnjem desetletju. Danes so osnovana sokolska društva že v vseh večjih slovanskih naselbinah. Tako imajo Poljaki že 16 društev v Braziliji, češkoslovaških ni mnogo manj, pa tudi Jugosloveni in Rusi so ustanovili že nekaj svojih edinic.

Sokol v Dolenjskih Toplicah je priredil v nedeljo 17. t. m. žalno svečanost za pokojnim starosto ČOS br. dr. Scheinerjem. Redna glavna skupščina Sokola se je vršila 24. t. m. Zbor je otvoril starosta br. Gregorc s pozdravom vsega članstva in zlasti odposlancu župe br. dr. Trosta. V otvoritvenem govoru se je spominjal smrti dr. Scheinerja in pred kratkim umrlega sokolskega delavca br. profesorja Kovača. Iz poročil posameznih funkcijonarjev je razvidno, da je v minilem letu društvo zelo uspešno delovalo. Glavno pozornost pa je društvo obračalo zgradbi prepotrebnega Sokolskega doma, župi se je predlagala v potrditev po večini dosedanja uprava s starosto br. Gregorcem na čelu. Le mesto načelnika naj bi prevzel zaradi prezaposljenosti br. Bučarja Antona br. Strniša Vladimir. Zastopnik župe br. dr. Trost je v lepem govoru orisal veliko važnost Sokolstva. Skupščina je odobrila predlog uprave, da se letos zaradi hude krize ne priredi običajna predpustna zabava, pač pa se naprosijo vsi bratje in sestre in obiskovalci sokolskih prireditev, da vplačajo v društveno blagajno vsaj vstopnino. Skupščino je zaključil br. starosta s pozivom na vztrajno in nesebično delo v prospeh društva. Sokol pripravlja za 7. februarja igro »Revček Andrejček«. Umislilo si je tudi svoj jazz orkester, ki se že pridno vadi.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Franc Mencinger

livarski mojster v pokoju

v 76. letu starosti, dne 31. januarja zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek, dne 2. februarja 1932 ob 15. uri iz hiše žalosti, Boh. Bistrica št. 124, na tukajšnje pokopališče. 2141

Bohinjska Bistrica, dne 1. februarja 1932.

IVANA MENCINGER, soproga
TILKA SCHOCH, ROZIKA AVŠIČ, hčeri — DRAGO, sin — JULIUS SCHOCH, Zürich, AVŠIČ MAKS, zeta — VIKTORIJA, MAJDICA, vnukinja 2141

Razčaran paradiž

Borba med belimi in žoltimi — Krvava tragedija, ki je izzvala silovit odpor: umor Havajca Kahahavaia

Honolulska afera, ki razburja dva kontinenta, je spet eden tistih dogodkov, ki, dasi na videz vsakdanji, vendar mahoma vzbudi zanimanje vsega sveta, spričo katerega se zdrzne vse človeštvo, instinktivno sluteč, da se je nekje predrl eden neštevilnih tvorov naše civilizacije in kulture, da se je nekje porušilo umetno vzdrževano ravnovesje in da smo zdaj vsi blamirani, ki se tako ponosno imenujemo ljudi. Umor domačina Kahahavaja je razgalil vso trhlo notranjost gospodujoče ameriške družbe in amerikanizma, čegar zveličavno sliko tako zamaknjeno občuduje ves svet. Evo, kako se je odigrala drama, ki jo skušajo zdaj Američani izkoristiti v lastno povišanje, ker se ne da — ker bi jim bilo seve mnogo bolj po volji — spraviti s sveta.

Ko se je pred kakimi petnajstimi dnevi neki policist na motornem kolesu vozil ponoči po honolulskem morskem kopališču, je na neki cesti križal avto, ki se mu je zdel sumljiv zaradi nenavadne brzine, s katero je podil po dokaj nepregledni cesti. Obrnil je kolo in ga začel zasledovati. Po kratki, divji vožnji ga je dohitel, ustavil in na veliko presenečenje spoznal v pasažirjih na prvih sedežih gospo Fortescuevo, eno najuglednejših žensk ameriške kolonije, ženo nekdanjega vojaškega atašeja predsednika Roosevelta in njenega zeta poročnika Massieja, ki je v službi pri ameriški pomorski bazi v Honolulu. Na zadnjem sedežu pa je neki mornar v uniformi držal v naročju s krvavimi obvezami povito truplo nekega domačina, ki sta ga prva dva po vsej priliki hotela vreči v morje, ko ju je iznenadil policist.

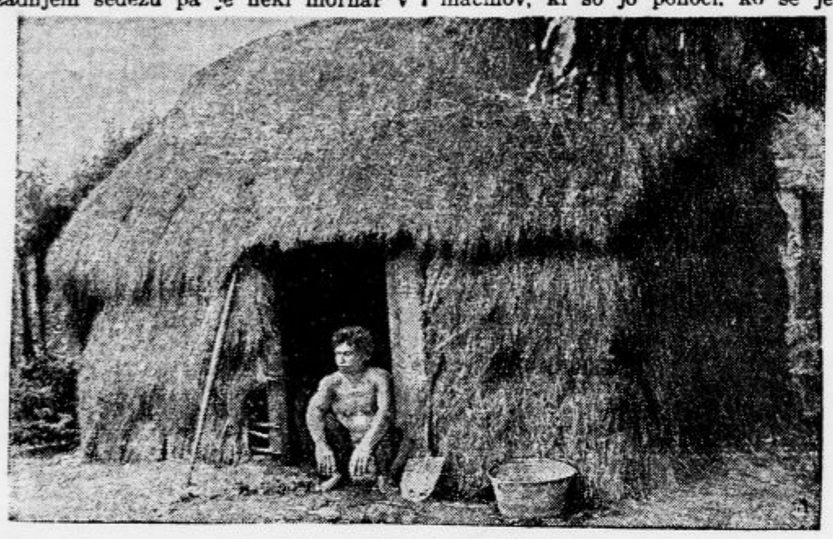

Domačin pred svojo značilno kočo

Nekaj minut kasneje je policija že dognala, da je bil umorjeni domačin neki Kahahavai, ki ga je kriminalno sodišče v Honolulu pravkar spustilo na svobodo. Šlo je namreč za proces, v katerem so bili on in še štirje drugopolti ljudje: med njimi neki Kitajec, neki Filipinec in neki Japonec, obtoženi, da so napadli in ranili ženo poročnika Massia, hčer ge. Fortescuejeve.

Vse okoliščine tega umora so bile tako zagonetne, da so napravile iz tega prvega dejanja afere eno tistih senzacij, ki globoko razgibajo ljudsko fantazijo, ki se ponavadi razvijajo v romanih, v filmu, in le redko tudi v resničnem življenju. Najprvo je bila izredna že sama osebnost akterjev: Na eni strani žrtev: izredno lepa ženska, stara komaj 20 let, iz bogate družine, ki zavzema v Washingtonu prav odlično pozicijo in ki je prišla semkaj v oceanski paradiž uživat sladkosti življenja. Na drugi strani krdelo peterih domačinov, ki so jo ponoči, ko se je sama izprehajala in študirala življenje, napadli iz zasede kakor divji leopardi in ji baje storili silo. Kraj dejanja je ameriška pomorska baza v Pearl Harbourju z luksuznim življenjem bogatih letoviščarjev v Vaikikiju. Na drugi strani pa mračni »Devils Half Acre«, prava polineziška Subura, kjer se zbirajo zločinci vsega Pacifika in ki je po svojih dejanjih še daleko bolj proslula od znamenitih zločinskih okrajev: »Loo« v Chicagu in »Peklenske kuhinje« v New Yorku.

Slika je snela v trenutku aretacije miss Fortescue v Honolulu

Havajska obrežna pokrajina ponoči

Ko je bil umorjeni Kahahavai tudi formalno priznan za žrtev, pa se je razvoj dogodkov mahoma obrnil in domačini, ki so vedeli za ozadje umora, niso smeli več pričati, češ, da se njihove izpovedi ne ujemajo.

Evo, tako je bilo prvo dejanje te drame vsekakor dovolj močno, da je razbičalo živčni sistem prebivalstva, ki se tako napetega razpleta ne bi moglo nadejati tudi od najspretnejših pisateljev, ki zajemajo snov za svoja dela v bogati pestrosti Oceanijskih otokov.

No, drugo dejanje še znatno prekaša krepki uvod. Ko so bili aretirani ga. Fortescue, poročnik Massie in mornar Lord, je policija tudi dognala, da so Kahahavaia ugrabili neki mornarji ameriške pomorske baze in ga odvedli k gospe Fortescuejevi. Tod so ga najprvo nekaj dni mučili, da bi mu izsilili »priznanje«, potlej pa so ga umorili z dobro pomerjenim strelom v srce, držeč ga med »justifikacijo« nad vodo v kopalni kadi, da bi se detonacija premočno ne slišala.

Do tod se drama še ni mogla izmotati iz pribitih dejstev, dasi bi publika, ki je sledila posameznim fazam, že tu lahko očitala resnici, da se ni izkazala za dobro umetnico in da se je v naraščajoči grozi popolnoma otresla verjetnosti. Toda v nadaljnjem se igra dogodkov preobrazi iz zasebne osvete v politično tragedijo, v kateri so posamezne osebnosti le še simboli, vtelešujoči socialne interese in kolektivne strasti prizadetih plemen.

V nekaj dneh se je aferica, sprožena na daljni tropični obali, razširila po vsem svetu in danes so Zedinjene države, to se pravi masa 122 milijonov ljudi, zavzete po aferi Massie-Fortescue, prav tako, kakor je bila nekoč Anglija od afere Parnell in Francija od afere Dreyfus. Najbolj aktualni nacionalni problemi, reparacije, razorožitev, brezposelnost, so bile za nekaj časa potisnjene v ozadje in od New Yorka pa do San Francisca, po vseh tistih velikih in drobnih naseljih, kjerkoli se razširja tiskana beseda, je ljudstvo ogorčeno ali pa razžaljeno na smrt, kakršni so pač njegovi interesi.

Na pozornici so se individualni morilci in žrtev umaknili za velike socialne skupine s posebno opredeljenimi interesi. V akcijo je prišel ves justični aparat. Ga. Fortescue in njen pomagač sta bila obtožena, da sta zakrivila na otoku umor največjega kalibra in bi se morala zaradi tega zagovarjati po havajski jurisdikciji pred civilnim sodiščem, ki je enako pristojno za vse prebivalce, ne glede na pleme in barvo. Sodišče bi ju seveda obsodilo na smrt, ki je tod običajna z obešenjem. Toda med tem so prijatelji že previdno spravili morilce pred roko pravice na krov neke križarke v pearl-harbourškem pristanišču, češ da bi jih ne dosegla maščevalnost domačinov, v kitajski četrti Devils Half-Acre pa je bil ganljiv pogreb Kahahavaia, in kar je posebno značilno, s slovesno mašo v katoliški katedrali ter s protestantovsko pridigo, potlej pa z vsemi pestrimi pogrebnimi ceremonijami domačinov, pri katerih je sodelovalo več kot tisoč plesalk in poklicnih žalnih žena, odetih v cvetje.

Zgoraj: poročnik Massie in gospa Massie. Spodaj: gospa Fortescue in Kahahavei.

Policija, ki se je bala, da v tem dirindaju ne bo v stanu vzdržati reda, je poklicala pomoč in dala zastražiti ulice od mornarjev, ki so bili za vsak primer oboroženi še s plinskimi bombami za solze.

Med tem se je civilno sodišče v Honolulu odločno zavzelo, da je edino kompetentno soditi v tem procesu, toda ameriška admiraliteta v Washingtonu je naročila admiralu Yates-Sterlingu, poveljniku pomorske baze v Pearl Harbourju, da jetnikov ne sme izročiti lokalnim oblastvom, dokler ne dobi primernih navodil od ministrstva za mornarico.

Evo, tako se je drama skokoma zaostrevala od dejanja do dejanja. Dočim je skušalo sodišče uveljaviti svojo pravico, se mu je uprla močnejša sila, proti kateri ni ugovora. Na plano je stopila korporacija samovoljnih tunkionarjev, da proti vsem človečanskim pravicam in postavam zaščiti zločicna iz svoje srede, in ga odtegne sodbi edino pristojne oblasti.

Po tako očitnem kršenju prava je bilo seve pričakovati, da se bo gnala afera prav pred hierarhijo administracije in res je ameriški senat poslal vrhovnega državnega pravnika Zedinjenih držav, da se na licu mesta pouči o tem velikem in nevarnem političnem procesu, ki mu je svet nadel ime »honolulska afera.«

Toda glej ironije! Najsi je pravica še tako očitna, vendar obtožuje ameriško prebivalstvo otoka Oahu čegar prestolnica je Honolulu, guvernerja in lokalna oblastva (in pri tem ga podpira tudi admiraliteta), da terorizira manjšino belcev na tem teritoriju in da favorizira razbojništva domačinov. Guverner Judd, ki se zdaj imenuje tudi »Big Bill Thompson havajski« pa zavrača take obtožbe na »skoraj nesramen način, za katerega se bo moral še hudo pokoriti«, kakor se jeze Američani, poudarjajoč, da nista morala in politika v Honolulu prav nič bolj korumpirani kakor v kateri koli ameriški vasi, in da New York ali San Francisco glede banditstva res ne moreta zavidati njegovega skromnega otočja. Med tem pa se velike ameriške organizacije, ki so dobro informirane o tajnostih procesa, z vso odločnostjo pripravljajo na boj, izvajajoč silen pritisk na oblastva. Admiral Pratt je n. pr. izjavil v Washingtonu: »Da si Američani ne bodo pustili brez kazni skruniti svojih ognjišč in da si bodo zaradi nezmožnosti oblastev sami poiskali pravico.« Združenje ameriških mater je na srečo spoznalo celo v Massivi soprogi veliko mučenico, s katero se bo lahko iznova poživila in obogatila sentimentalna literatura o »nevarnosti drugopoltih plemen«, ki venomer straše v podzavesti Američanov.

Razsodnejši ljudje v Evropi in v Ameriki gledajo sicer na afero skozi nekoliko manj ostro optiko, vendar pa ne zanikavajo, da utegnejo imeti dogodki v Honolulu še dalekosežne posledice. »Times« pravijo, da se je s pričujočim krvavim dejanjem mahoma sprožil ves problem Pacifika: boj belega plemena proti rumeni rasi. Ameriški »Orient« proti azijatskemu »Okcidentu« so sile, ki so zadele na Havaju druga ob drugo. In lahkoverni ljudje vidijo še poseben poudarek v tem, da je začel po umoru Kahahavaja bruhati največji vulkan na svetu: Kilauea, ki je že dolgo mirno kraljeval nad neizmernim Tihim oceanom. — Thérèse Lavauden.

Leopard razmesaril otroka

Berlinski slikar Othegraven-Streithagen je bil pripeljal s seboj z neke afriške ekspedicije mladega leoparda, ki se mu je zdel tako krotek, da ga je pustil prosto kretati se po stanovanju.

Te dni se je podala hišnica, ki je pospravljala slikarjevo stanovanje, k slikarju. V naročju je nosila svojo poldrugo leto staro deklico. V hipu, ko je odprla vrata, je planil leopard na otroka in ga iztrgal materi iz rok, pri čemer je žensko težko ranil. Na obupno vpitje nesrečnice je pritekel slikar in je z udarci s kladivom omamil podivjano zver. Bilo je pa že prepozno. Otrok je umrl zaradi strašnih ugrizov, še preden je prispel zdravnik. Mater so prepeljali v bolnišnico.

Sosedov se je polastilo zaradi te nesreče veliko ogorčenje, kajti že pred nekoliko meseci je bil slikar prejel od policije ukaz, naj odda leoparda berlinskemu zoološkemu vrtu, a tega ni storil, dasi je bil bivši ravnatelj zoološkega vrta Heck kot izvedenec izjavil, da je žival silno nevarna, čeprav je do svojega gospodarja in

drugih odraslih oseb krotka. V otroku vidi vedno svoj plen, tudi če se je z leti ljudi privadila. Prof. Heck je imel še pred kratkim leoparda, ki ga je včasi spustil iz kletke in ga vodil na sprehod. Žival je bila samica. Nekega dne je zaprl v njeno kletko še samca. Nekoliko dni pozneje je moral s presenečenjem ugotoviti, da je samec samico požrl.

Slikar je po nesreči žival takoj prodal nekemu cirkuškemu podjetju, kjer bo služila za »atrakcijo«. To je pa vse prepozno in se bo moral pred sodniki zagovarjati zaradi umora iz nemarnosti.

Znanost in umetnost

Avstrijska polarna ekspedicija

Letošnje leto je polarno leto. Nad dvajset ekspedicij bo odrinilo iz raznih dežel v arktične kraje. Tudi Avstrija pošlje na sever dva raziskovalca: dr. Tollnerja, univ. prof. na Dunaju in dr. Kanitscheiderja, univ. prof. v Innsbrucku, ki

Dr. Kanitscheider, Innsbruck — Dr. H. Tollner, Dunaj

bosta raziskovala otok Jan Mayen, ki leži na 71. stopnji severne širine med Grönlandom in Spitzbergi, kjer traja polarna noč od 19. novembra do 26. januarja.

Ekspedicija bo proučevala vprašanje zemeljskega magnetizma, vprašanje električnosti zemlje in meteorološke razmere.

Avstrija je že pred 50 leti zapisala svoje ime v knjigo polarnih raziskovalcev. Tedaj se je podal na Jan Mayen Weyprecht, ki so ga mikale skrivnosti tega takrat še neraziskanega ozemlja.

Prvo mednarodno polarno leto je bilo 1882/83. Sodelovalo je enajst držav, ki so postavile trinajst postaj. Član tedanje avstrijske odprave, upokojeni admiral August Gratzl živi še danes v Gradcu.

Pred petdesetimi leti so bile razmere za raziskovalce seveda mnogo neugodnejše kakor danes. Posebno smolo so imeli Američani in Holandci. Slednji so izgubili svojo ladjo »Varna«, Američani pa »Proteja«. Ameriška odprava, ki je štela v začetku 25 mož, je ohranila na koncu samo 6 članov posadke, ostali so po razburljivih pustolovinah pustili življenje na ledenem severu.

Smrt pisatelja „Revolucijske svatbe“

V Kodanju je umrl, star 66 let, **Sophus Michaelis**, eden najbolj znanih danskih pisateljev. Njegova stroka je bila umetnostna zgodovina, preživljal pa se je dolgo z no-

vinarstvom. Bil je tudi predsednik društva danskih pisateljev. Izven svoje domovine je bil najbolj znan po svoji drami »Revolucijska svatba«, ki so jo ponovno igrali tudi na naših odrih. Michaelis je pisal tudi romane. Znana pisateljica Karin Michaelis je njegova ločena žena.

Diagnoza s pomočjo radia

Kratki radio valovi, ki igrajo zaradi izrazitega fiziološkega učinka na organizem v zadnjih letih veliko vlogo kot uspešno sredstvo za zdravljenje raznih bolezni, so v najnovejšem času dobili še en praktičen pomen z napravo prof. dr. Atzlerja in dr. Lehmanna v Dortmundu. Učenjaka sta zgradila aparat, ki pomaga spoznavati bolezni srca.

Njun aparat je majhen radio oddajnik za kratke valove. V električno polje pride med kondenzatorske plošče bolnik, ki ga zdravnik preiskuje. Na kapaciteto kondenzatorja pa vedno vpliva predmet, ki je med kondenzatorskima ploščama, tedaj v našem primeru srce. Utripanje srca, njegovo krčenje in raztezanje povzroča, da se kapaciteta kondenzatorja ritmično spreminja, kar se na poseben način registrira v obliki valovite krivulje.

Krivulja dielektrografa — kakor je ime napravi — je enaka električni pisavi ali elektrokardiagramu, čeprav je bistveno nekaj popolnoma drugega. Medtem ko namreč reproducira električna pisava električne delovne toke srca, označuje radiodiagnoza prostorninske spremembe srca. Iz krivulje dielektrografa, ki se je avtomatično narisala na papir, je namreč razvidno, kdaj in kako se odpirajo srčne zaklopnice ter druge podrobnosti delovanja srčne mišice. Zadevna preiskava sicer še ni popolnoma zaključena, vendar je že danes gotovo, da nastajajo pri srčnih napakah čisto posebne krivulje, ki prepričajo zdravnika, ali in koliko je pacient bolan na srcu.

Novi aparat pa ima še nekaj, kar ima velik praktičen pomen: z njega pomočjo je mogoče ugotoviti delovanje klinično zdravih src. S tem je dana možnost ugotovitve, kdaj začne srce slabiti, ne da bi bilo klinično bolno. V kratkem bodo začeli dielektrograf uporabljati tudi na klinikah in strokovnjaki menijo, da bo njegova uvedba velikega pomena za diagnosticiranje bolezni srca.

Dr. Leo Jacobsohn,

berlinski zdravnik in internist, ki se že dolgo bavi z elektromedicinskimi vprašanji, je konstruiral aparat, ki omogoča na principu zvočnega filma, da se morejo slišati utripi človeškega srca tudi v daljavi

ANEKDOTA

Evgen d' Albert se je bil poročil v šestič. Svojo novo ženo je predstavil nekemu znancu. »Veste kaj, mojster,« je menil znanec navdušeno, »redko kdaj ste mi predstavili tako šarmantno ženo.«

Vsak dan ena

»Za božjo voljo — mož mi piše, da je ustrelil kita...«

J. O. Curwood 27

Na meji sveta

Dokaj presenečen je bil, ko se je drugo jutro spomnil, da je popolnoma pozabil Rosslanda. Med tem, ko je urejal svoje posle v banki, je Olaf poizvedoval in dognal, da leži Rossland dobro spravljen v bolnici in da ni nikake nevarnosti za njegovo življenje. Alanu ni bilo do tega, da bi govoril z njim. Ničesar ni maral slišati, kar bi mu imel morda povedati o Mary Standishevi. Spravljati ta dva v kako medsebojno zvezo, se mu je zdelo zdaj malone svetoskrunstvo. Zavedal se je, kolikanj so se bili izpremenili njegovi nazori in kolikanj se je bil sam izpremenil. Prej bi šel k Rosslandu in skušal hladnokrvno in stvarno priti vsej reči do dna, tako da bi se lahko sam pred seboj oprostil vsake odgovornosti. Zaradi svoje samoobrambe bi bil dal Rosslandu priliko, da bi s trdimi dejstvi porušil svet, v katerem se je bil ponevedoma udomačil. Nekdanji Alan Holt se ne bi bil ustrašil nobenega poizkusa razjasnitve. A novi Alan Holt se je temu upiral. Hotel si je ohraniti spomin na Mary čist in neomadeževan od vseh resnic ali laži, ki bi mu jih mogel Rossland povedati.

Zgodaj popoldne sta zapustila Cordovo in ob solnčnem zahodu sta se utaborila na skrajnem koncu gozdnatega otoka, miljo ali dve od kopnine. Olaf je poznal ta otok in ga je bil izbral iz dobro premišljenih razlogov. Bil je še v prvotnem stanju in ves poln ptičev. Olaf je imel ptiče rad in njihovo živahno večerno petje in veselo ščebetanje sta oživljali tudi Alana. Prijel je za sekiro; prvikrat po sedmih dolgih mesecih so njegove mišice spet delale in se radovale vihtljajev sekire. In stari, izkušeni Ericksen je glasno žvižgal in brundal sam pri sebi napev, med tem ko je kuril ogenj. Vedelje, da je zdravilo življenja pod milim nebom začenjalo vplivati na Alana. In Alanu je bilo, kakor da je spet doma in kakor da mora stati tam za vogalom njegova kladara. Zdelo se mu je, da je minila že dolga večnost, odkar je zadnjič slišal cvrčanje slanine v odprti ponvi in brbranje kave nad ognjem, med tem ko se je okoli njega zgoščevala skrivnostna gozdna tema. Ko je nasekal dovolj drv, si je natlačil pipo in gledal Alana pri njegovem kuharskem poslu. Nehote je moral misliti na svojega očeta. Gotovo sta bila tisočkrat takole taborila pod milim nebom, ko je bila Alaska še mlada in nova in ni bilo zemljevidov, da bi jima bili povedali, kaj se skriva za bližnjim gorskim grebenom.

Olaf je čutil na svojih ramenih podobno odgovornost kakor zdravnik za bolnika. Po jedi se je naslonil s hrbtom na drevo in jel pripovedovati o starih časih, kakor da je bilo vse to včeraj ali predvčerajšnjim. Nekako pred tednom dni je bil dopolnil šestdeseto leto, tako je dejal, in zelo je dvomil, ali bo še dolgo ostal na obali pri Cordovi. Sibirija ga je mikala, ta prepovedani svet, poln prigod, skrivnosti in silnih možnosti, ki se je pričenjal komaj nekaj milj od Sewarda, okraj Berinškega preliva. V svojem navdušenju je pozabljal na Alanovo tragedijo. Preklinjal je kozaške zakone in varstvene odredbe, ki so napotovale ameriškemu priseljevanju. Tam je bilo denarja toliko, da si človek niti o Alaski ne bi mislil podobnega. Gore in reke so bile tam še brez imen, velikanska ozemlja so še čakala tistega, ki jih odkrije. In on je hotel iti tja, če bo živel še nekaj let, in najti svojo srečo ali svoj konec tam kje v Stanovskem gorovju med Čukči. Po smrti svojega starega tovariša je bil že dvakrat poizkusil, a obakrat so ga bili pregnali. Prihodnjič bo vsaj vedel, kako mu je ravnati; in vabil je Alana naj gre z njim.

Dežela je bila tako blizu, komaj eno noč je bilo preko Beringovega preliva, pa si bil tam, in vendar je bila prepovedana kakor sam sveti Tibet. Staro hlepenje se je dramilo v Alanovi krvi, zakaj vedel je, da je bila neobdelana in neomikana sibirska obmejna dežela poslednja in najsilnejša na svetu. In ne samo posamezni možje, ampak celi narodi bodo igrali pri njenem odprtju veliko vlogo. V Olafovih očeh se je zrcalilo strastno žarenje.

»In če mi, s svoje strani ne prodremo prvi, Alan, tedaj bodo prodrli Kitajci in padli nekega dne po nas,« je začenčal starec, »in ne sami, ampak kar na milijone jih bo. Zato jih moramo prehiteti; nekaj obmejnikov in pijonirjev nas mora na ono stran, da zabranimo kitajsko poplavo. Ali pojdeš z nami?«

Alan je zmajal z glavo. »Morda kedaj pozneje — zdaj ne.« Staro bojno navdušenje se je lesketalo v njegovih očeh. Najprej je bilo treba rešiti Alasko njenih spon in poraziti slabo gospodarstvo, ki je viselo nad deželo kakor oblak nesreče. »A to, kar praviš zastran nevarnosti poplave, je resnica,« je dejal. »Poplava ne bo prišla z Japonskega nad Kalifornijo. Prihrumela bo čez Sibirijo in v eni noči preskočila v Alasko. In rumena nevarnost ni edina, ki nam preti, Olaf. Ne pozabiva boljševizma; ako pride ta v Alasko, bo do temeljev razmajal ameriško celino. To se utegne zgoditi že prihodnjemu pokolenju ali nemara tudi šele čez sto let, a komunizem bo prav gotovo prodrl v Alasko — če bomo, kakor doslej, trpeli, da je vse narobe in nam gre vse po zlu.«

Strmel je v ogenj gledaje plamene, kako so vzvihravali in zamirali. »Nisem ponosen na Združene države«, je dejal, kakor da bi govoril nekomu, ki ga vidi v plamenih. »Kako naj bi bil, ko so s svojo neumno propagando in zakonodajo uničile Alasko. A vendar moramo od njih pričakovati rešitve in pomoči. Razmere se bodo tukaj kmalu zboljšale. Priznam, da imamo tudi v Alaski nemirneže in se nikakor ne strinjamo med seboj v svojih željah in namenih. A nasploh odloča o našem blagru to, ali bomo dali narodu prosveto in in kakšna bo ta prosveta. Stvari se morajo tako izpremeniti, da nas bo razumela večina teh sto deset milijonov ljudi, ki živijo v Ameriki. Milijon Američanov moramo še spraviti semkaj, preden se nam približata rumena poplava in boljševiška nevarnost. A slaba politika in neumni predsodki, ki vladajo tu pri nas in v Washingtonu, jih zadržujejo, da ne marajo priti. Čeprav leži pod našimi nogami dovolj premoga za tisoč let, kupujemo svoje kurivo v Združenih državah. Bakra in petroleja imamo za bilijone in bilijone dolarjev, in vendar ne smemo izkopati teh zakladov. Lahko bi imeli tukaj največje tovarne na svetu, pa jih ne moremo imeti, ker nam je vse zaprto. Če bi bili vsaj uporabili to zadrževalno politiko tudi nasproti lovu na losose — pa je niso. In losos izumira, kakor bivol na prerijah. Na prste lahko izračunamo, kaj se bo zgodilo, če se finančnim razbojnikom posreči, da porušijo vse ovire. Te nesreče se moramo obvarovati, Olaf. Zoper vsiljivce in plenilce se moramo boriti za pošten in pameten red. In ta boj bo tukaj — v Alaski — ne pa v Sibiriji. In če ne zmagamo —«.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Agente
prodajalce, potnike, npo. kojnce sprejmem. Dnevni zaslužek 100 Din. Marmorna industrija, Komenskega ulica 17. 383-1

Prodajalka
mnočna samostojno voditi trgovino mešanega blaga, s primerno kavcijo, dobi mesto proti mesečni plači in udeležbi na dobičku. — Ponudbe z navedbo reference na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva prodajalka«. 3176-1

Bogati postanete
če imate veliko znancev! »Persesns«, Ljubljana, poštni predal 307. Znamki za odgovor! 2857-1

Kuhar. pomočnico
ki je dovršila kuharski tečaj ali gospodinjsko šolo, in ima veselje do kuhe ter kuhinjskih del, sprejme takoj gostilna pri »Lovcu« na Vrhniki. Ostalo po dogovoru. 3339-1

Vajenko
za modistovsko stroko sprejmem takoj. Naslov pove oglas. oddelek Jutra. 3310-1

Elektro-nadmonterja
z daljšo prakso, zmožnega vseh inštalacij po VDE predpisih, samostojnega in dobrega projektanta, večega elektromotorjev in telefonov, sprejmem takoj. Ponudbe z navedbo dosedanjega zaposlenja, starosti, izobrazbe, reference, družinskih razmer in zahtevkov pod šifro »Elektro-podjetje« na oglasni oddelek »Jutra«. 3300-1

Natakarico
se premlado sprejmem v manjšo in pošteno gostilno v Ljubljani. Biti mora poštena in prijazna, ki ima namen delj časa ostati v manjši gostilni. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Poštena, prijazna«. 3416-1

Učenko
sprejme modni atelje M. Šare, Rutarjeva ulica 4a — pri Vrtači. 3351-1

Vzgojiteljico
k devetletni deklici in sedemletnemu dečku, zdravo, vestno in marljivo, ki ljubi otroke in je že bila v enaki službi, s perfektnim znanjem slovenščine, nemščine in klavirja, sprejmem v dobro in stalno mesto na deželi. Ponudbe s sliko na naslov: Maca Jakil, Krmelj pri Št. Janžu, Dolenjsko. 3276-1

Slugo
pridnega in poštenega sprejme trg. podjetje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Služba stalna«. 3306-1

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnika
verziranega in vpeljanega po Jugoslaviji sprejme za stalno stara renomirana tvrdka domačega izdelka pletenin. Tozadevne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Na Gorenjsko«. 3041-5

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino za manufakturno blago. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 3311-5

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Oblastveno koncesijonirana
**šoferska šola
Gojko Pipenbacher**
Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 2856-4

**ČAMERNIKOVA
šoferska šola**
Ljubljana, Dunajska c. 36 Prva oblastveno koncesijonirana. Prosp. kt 15 zaston; — pištite ponj! Učence sprejema vsak čas. 251

V 3 mesecih
vsakdo govori nemško ali francosko. Moderna metoda. Hrenova ulica št. 17/I. levo 3 vrata. 3319-4

Klavirski pouk
prvovrsten, za višji razred išče Oblak, Glince, cesta XIII/11. 3361-4

Šola za jezike
Gosposka ulica štev. 4/I. Tečaji v veeh jezikih prično sedaj. Pouk posamezni vsak čas. Prvovrstne učne moči. Najnižje cene. 3334-4

Za študij teozofske filozofije
iščem resnih interesentov Pisma na oglas. oddelek »Jutra« pod »Teozofija«. 3374-4

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din. za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Agilnim
zastopnikom (tudi krajevnim) za prodajo šivalnih strojev in koles, nudimo visok zaslužek. Ponudbe pod »Resen delavec« na oglasni oddelek »Jutra«. 3401-3

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja pa vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Prodam knjige:
Dr. Van de Velde »Die vollkommene Ehe«; Dr Max Hodan »Geschlecht u. Liebe«; »Das lüsterne Weib«. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj« 3385-8

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Žensko kolo
skoraj novo, otroški voziček in košaro prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3297-11

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajenje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Trg. pomočnik
mlajši, mešane stroke, želi premeniti mesto s 15. februarjem ali 1. marcem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2905-2

Strojnik in kurjač
išče mesta, izprašan z večletno prakso, z najboljšimi izpričevali, vešč vseh popravil kakor tudi elektrotehnike. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Strojnik«. 3108-2

Gostiln. kuharica
z večletnimi spričevali — išče za takoj službo v Ljubljani. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3320-2

Trgovski vajenec
15 let star, močan, bi rad premenil mesto po enoletni vajeniški dobi. — Ponudbe pod »Priden in zanesljiv učenec« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 3422-2

Primorec
ki govori 6 jezikov, išče službo tolmača ali kaj sličnega. Le resne ponudbe prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod »Tolmač«. 3335-2

18letna gospodična
z znanjem nemščine, išče službo prodajalke kruha. Zna tudi nekaj kuhati. — Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Simpatična«. 3337-2

Absolventka
trgovskega tečaja želi primerno zaposlitev. Gre tudi kot vzgojiteljica otrok. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Inteligentna 22«. 3394-2

Trg. pomočnica
želi mesto — najraje na Gorenjskom ali Štajerskem Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3382-2

Mesarski pomočnik
24 let star, vojaščine prost išče mesto za takoj. — Event. sprejme tudi mesto hotel. portirja ali točilca. Zmožen je perfektno nemškega, slovenskega in italijanskega jezika. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mesar«. 3383-2

Žagovodja
z večletno prakso, dober kalkulant in računar, vešč nemškega in slovenskega jezika, išče službo. Gre tudi kot skladiščnik, lesni manipulant ali kaj sličnega. Ponudbe na »Zmožen, zanesljiv in pošten« na oglasni oddelek »Jutra« 3044-2

Prodajalka
pridna in poštena išče službe v trgovini, v mestu ali na deželi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mešana stroka«. 3158-2

Prodajalka
z daljšo prakso v manufakturni in galanterijski stroki, dobra moč, išče službo — najraje v kakem mestu. Izvežbana je tudi pri blagajni. Event. gre tudi kot praktikantinja v kako pisarno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vešča nemščine«. 3295-2

Otroška vrtnarica
išče mesto k otrokom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Darija« 3356-2

Zakonski par
ki ima veselje z vrtom, išče mesto hišnika. Dopise na oglasni oddelek Jutra pod »Hišnik«. 3358-2

Kmečko dekle
staro 15 let, prosi za mesto učenke v trgovini ali v kuhinji. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ubogljiva«. 3282-2

Trg. pomočnik
išče zaposlenje v trgovini galanterije, papirni trgovini ali v knjigarni. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3303-2

Dipl. tehnik
vešč vseh pisarniških in teh. poslov, dober risar, išče kakršnokoli primerno službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vesten in zanesljiv«. 3333-2

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avtomobilsko kolo
»Fiat« 730 × 130, rabljeno kupim. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod šifro »Rabljeno kolo«. 3279-10

Motorno kolo
dobro ohranjeno. 300—400 ccm, kupi Klammer, Dolenja vas, pošta Cerknica. 2907-10

Motor na nafto
ca. 5 HP, kupimo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Motor«. 3026-10

Avtomobil. plašče
(Pneumatike), izrabljene od osebnih avtomobilov kupim vsako množino. Pačnik, Laško. 3020-10

Motorno kolo
BSA., 349 kub. cm, brezhiben, tipa 30 prodam Ljubljana, Opekarska cesta 31. 3222-10

Tovorni avto
Avstro-Fiat z avtobus šasijo, zelo malo rabljen, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 3155-19

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Motorno kolo
N. S. U. 500 cm³, malo rabljeno, ter železno peč s cevmi po zelo ugodni ceni prodam. Na ogled pri tvrdki J. Goreo nasl. Auerhammer-Ogrin, d. z o. z., Miklošičeva cesta 30. 2695-6

Vinske sode
hramne, hrastove in dobro ohranjene od 20 hl do 50 hl vsebine, približno 12 kom. ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1845-6

Jajce 80 par
na drobno nudi Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 3133-6

Opravo
za špecerijsko trgovino, lepo in novo, lakiran hrast, takoj prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3117-6

2 vinski sesalki
zamenjam za vino. Pačnik, Laško. 3021-6

Puhasto perje
čisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

Puške
risanice za kroglo, kal. 8 mm in dvocevka, grener, brezdimna kal. 16 fino noseči, prodam. Ljubljana, Opekarska cesta 31. 3223-6

Garnituro za sobo
lepo pleteno, 2 lestenca, veliko krojaško mizo, 2 majhni mizi, železno peč in kuhinjsko opravo prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3287-6

Peči na žagovino
najboljšega sistema, močne, razprodajam za ceno, kolikor stane materijal (po Din 6 kg). Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3289-6

Jedilni pribor
v srebru, za 6 oseb, v kaseti, novo črno kredenco za jedilnico, veliko belo omaro, veliko preprogo električno luč s svilenim senčnikom, pleteno garnituro mizo in klop. 3 fotelje, pisalni stroj, opalograf, vse po ugodni ceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3304-6

Otroški voziček
dobro ohranjen naprodaj v Tavčarjevi ulici št. 1/I. 3194-6

Par lipičan. kobil
polnokrvnih, s kompletno opremo, kočijo (fiaker) z gumijastimi in navadnimi kolesi ter velikimi sankami ugodno naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3262-6

Umivalnik
krasen, marmornat, posebno pripraven za zdravnika ali zobozdravnika, naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poceni«. 3332-6

Puško risanico
za kroglo, in pištolo »Mauser« prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj«. 3386-6

Grobišče
pri Sv. Križu prodam. — Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Lep prostor«. 3411-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Pozor, barvarne!
Kupim dobro ohranjeno srednjo centrifugo. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »St. 2332«. 2629-7

Tračno žago
dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Žaga«. 2980-7

Pisarniške mize
stole, omare in pisalne stroje, rabljene, v dobrem stanju, kupimo. Ponudbe pod »Takojšen nakup« na ogl. odd. »Jutra«. 3203-7

Hlevski gnoj
večjo množino kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Hlevski gnoj«. 3139-7

Etažero
za knjige in omaro za knjige, s steklenimi vrati kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Knjižnica 100«. 3314-7

Morale
suhe, za promptno dobavo kupim več vagonov. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prst«. 3307-7

2 vinska sodčka
zdrava, po 50—60 litrov, kupim. Ponudbe na naslov Andrej Potočnik, Bled II. 3281-7

Trgovski pult
2¼ m dolg, pisalni stroj »Erika« in omaro za spise kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3306-7

Orehe
vagonske in manjše množine kupim. Takojšnje ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Orehi«. 3383-7

Otroški voziček
moderen, globok, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Moderno in poceni«. 3409-7

Pisalno mizo
dobro ohranjeno kupim Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pisalna miza«. 3387-7

Šivalni stroj in moško kolo
dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Stroj«. 1946-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (16)

Din 400.000.—
posojila iščem proti vknjižbi na prvem mestu na veliko posestvo z vpeljanim podjetjem. Ponudbe pod šifro »Varna naložitev«. 2923-16

Tihega družabnika
s cca 40.000 Din kapitala iščem za trgovino mešanega blaga, na prvovrstnem prostoru v bližini Celja. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Promet«. 2908-16

Vrednote

[illegible] beseda 1 Din za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din. za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Vsakovrstne spalnice
od najfinejše do najpreprostejše po nizki ceni prodaja Josip Kunčič, mizarstvo, Podgora štev. 6. pošta St. Vid nad Ljubljano. 2736-12

Spalnice
iz trdega in mehkega lesa in kuhinjske oprave najceneje ter pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji, z najdaljšo garancijo nudi Vidmar v Zg. Šiški. 3192-12

Pohištvo v najem
Spalnico, jedilnico, gosposko sobo in kuhinjo oddam le boljši stranki za delj časa v najem, event. isto prodam. Pismene ponudbe pod šifro »Čiste in lepe mobilije« na oglasni oddelek »Jutra«. 3379-12

Vse pohištvo
radi selitve poceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3398-12

Posest

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Nova hiša
visokopritlična, v Stožicah ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 2760-20

Manjšo hišo ali vilo
v Ljubljani ali neposredni periferiji kupim. Ponudbe z navedbo cene in kraja naj se pošiljejo na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Lasten dom«. 3096-20

Parcelo
v Ljubljani ali v prav neposredni periferiji kupim. Ponudbe z navedbo lege, velikosti in cene na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Solnčni svet«. 3092-20

Moderno vilo
pri Vrtači ugodno prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3352-20

Posestvo
z gospodarskim poslopjem primerno za trgovino, obrt ali gostilno, na prometnem kraju kupim v ceni do 200.000 Din. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »412«. 2144-20

Hišo
v kateri je trgovina z mešanim blagom in lesom, kupim do 100.000 Din. — Ponudbe na podružnico »Jutra« Maribor pod »Trgovina«. 3027-20

Stavbna parcela
v Koleziji, 550 m², krasna, pravokotna, ob glavni cesti, elektriki in vodi, naprodaj. Ljubljana, Opekarska cesta 31. 3221-20

Lepo stavbišče
500 m² veliko, v Sp. Šiški 3 minute od občine oddaljeno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3298-20

Parcelo
lepo in solnčno, 800 m², v neposredni bližini Sokolskega doma in tramvaja prodam po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Parcela«. 3316-20

Majhno hišo
z vrtom prodam za 130.000 Din. Več se izve v restavraciji Valjavec, Šiška, Aleševčeva cesta. 3339-20

Trgovsko hišo
kupim takoj v večjem industrijskem kraju ali v prometnem trgu. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Resni kupec«. 3301-20

8stanovanjsko hišo
s 5000 m² vrta, v Ljubljani prodam. Primerno za perutninarstvo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Perutninarska farma«. 3402-20

Parcelo kupim
v Ljubljani ali predmestju Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Navedena cena«. 3390-20

Enonadstropno vilo
na periferiji Ljubljane — najraje pod Rožnikom kupim takoj. Ponudbe pod »Solnčna — nova« na ogl. oddelek »Jutra«. 3428-20

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (13)

Več večernih toalet
v še dobrem stanju naprodaj na Rimski cesti 21/II. levo. Ogledati od 10. ure dalje. 3094-13

Lep kostum
za črno-belo, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3290-13

Damski plašč
skoraj nov, prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3372-13

Elegantne maske
posodim. Ljubljana, Prule, Cimpermanova ulica št. 5 (blizu šole). 3343-3

Lepe moške obleke
za sloko postavo, poceni prodam. Ogledati med 12. in 3. uro. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3377-19

Lokali

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Trgovino teh. stroke
dobro vpeljano, radi bolehnosti zelo ugodno oddam. Za prevzem blaga potrebno cca 100.000 Din (lahko hranil. knjižica). Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zlata jama«. 3400-19

Prostoren lokal
z električno razsvetljavo in vodovodom takoj oddam na Mestnem trgu 17. 3365-19

Manufakturno trgovino
sredi Ljubljane oddam takoj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Ugodno«. 2841-19

Slikarstvo, pleskarstvo, črkoslikarstvo
z inventarjem, ustanovljeno 1885, staro in dobro podjetje, radi starosti poceni na prodaj. Naslov v podružnici »Jutra« Maribor. 3030-19

Kovačnico
z orodjem, v dobrem stanju in na prometnem kraju tik glavne ceste 5 minut od kolodvora takoj prodam po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2926-19

Trgovske lokale
takoj oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Promet na deželi«. 3274-19

Velik lokal in pisarniške sobe
oddam s 1. avgustom v Selenburgovi ulici 1. Več pove iz prijaznosti g. E. Navinšek. 3285-19

Lokal
s stranskimi prostori, v centru mesta na prometni točki iščem s 1. majem ali pozneje. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3308-19

Lokal
cca 11 × 4.50 in delavnico 8 × 4, v centru mesta, na zelo prometni cesti oddam s 1. avgustom skupaj ali posamezno. Ponudbe pod šifro »Podjetnost« na ogl. oddelek »Jutra«. 3348-19

Lokal
za špecerij. trgovino iščem v najem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Z inventarjem«. 3362-19

Dva lokala
velikost à 4 × 5 oddam sredi mesta za skladišče ali delavnico. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3367-19

Delavnico
pripravno za vsako obrt takoj odda Breceljnik, sedlar, Gosposvetska cesta 18 3341-19

2 pritlična prostora
za pisarno, delavnico ali skladišče odda v sredini Ljubljane Društvo hišnih posestnikov, Salendrova 6. 3333-19

Parno pekarno
dobro uvedeno, v centru Zagreba za 80.000 Din proda Dragutin Bobek, Zagreb, Mesnička ulica 6. 3302-19

Krojaško delavnico
v centru mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3388-19

Brivnico
dobro vpeljano, v letoviškem kraju ugodno prodam, ali proti odškodnini adaptacije odstopim lokal. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 3381-19

Majhen lokal
z izložbenim oknom, na prometni točki išče za takoj točen plačnik Abe, Bohoričeva št. 8. 3384-19

Mesarijo
v prometnem kraju Slovenije vzamem takoj v najem. Ponudbe na naslov: Albert Plabuča — Rimske Toplice. 3418-19

Majhno trgovino
z inventarjem, v Mariboru radi starosti takoj prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3423-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Restavracijo
gostilno ali vinotoč vzamem takoj v najem na prometnem kraju v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Premožen gostilničar«. 3079-17

Gostilno
v bližini kolodvora oddam samski osebi ali zakoncem brez otrok v najem. Mesar Franc, Jesenice. 2960-17

Restavracijo
(gostilno) na prometnem kraju v Ljubljani vzamem v najem. Odkupim inventar. Dopisi pod »SK 300« na oglasni odd. »Jutra«. 3191-17

Gostilno in trgovino
v bližini Maribora oddam v najem ali prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3361-17

Lokal
z lepimi izložbenimi okni, v sredini mesta takoj na razpolago. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3408-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

8000 kg sena
najboljšega proda Štefan Košir, Zagorje ob Savi. 3129-33

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Ladijski pod
prvovrsten, po najnižjih cenah. Lesna industrija Fran Ravnikar, Linhartova ulica 25, tel. 24-15, Ljubljana. 3071-15

Bukova drva
lepa suha, cepana, franko vagon klafter po 300 Din nudi Slavko Tičar, Maribor, Jezdarska ul. 19. 3031-15

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka ali visokošolca
sprejmem v lepo solnčno sobo z vso oskrbo s 15. februarjem. Na razpolago klavir in event. tudi instrukcija. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3405-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Stanovanje
dvosobno, s pritiklino in po možnosti s kopalnico išče mirna tričlanska družina za maj. Ponudbe prosi na oglas. oddelek Jutra pod »Center 100«. 3082-21

Trisob. stanovanje
lepo, takoj oddam. Izve se v kavarni »Prešeren« v Ljubljani. 3368-21

Komfort. stanovanje
3 sob in terase v vili »Marja« Pod Rožnikom oddam takoj za 1000 Din. Poizve se v vili pri hišniku ali pri gospodarju Stiška ul. 1 (Rozman). 3033-21

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

114.

Čez mesec dni je bila vas zgrajena in črnci so v novem kraju nadaljevali svoje staro življenje. Več mesecev je minilo, preden so se le količkaj upali iz svojega zavetja, zakaj divje zveri so jih bile mnoga raztrgale in požrle. A nekega dne se je odpravil Kulonga, sin njihovega starega kralja, daleč proti zahodu.

Stanovanje
komfortno urejeno, obstoječe iz 4 sob in vseh pritiklin, v centru mesta takoj na razpolago. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3407-21

Več stanovanj
v novi hiši po 300 Din mesečno, 2 sobe, kuhinja, stranišče, drvarnica in 50 m vrta. Cesta dveh cesarjev nasproti št. 14. 2193-21

Štirisob. stanovanje
solnčno, v brezhibnem stanju, z vsem komfortom, v I. nadstropju lepe vile, z garažo in souporabo vrta, v najlepši legi blizu opere oddam takoj ali pozneje. Vprašati v Knafljevi ul. št. 13/II. 3378-21

Stanovanje
sobo in čisto, obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, išče miren zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stalna mirna stranka II«.

Upokojen zak. par
brez otrok, ki se nekoliko razume v vinogradništvu, sprejmem na stanovanje na deželi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »410«. 3410-21

Mirnima strankama
oddam lepi dvosobni stanovanji, eno za 380, drugo za 460 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3315-21

Enosob. stanovanje
takoj oddam v Zg. Šiški, Kosovo polje štev. 159. 3325-21

Dvosob. stanovanje
oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Maj — centrum«. 3318-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin, v pritličju oddam s 1. marcem na Viču št. 105 — Tržaška cesta. 3292-21

Enosob. stanovanje
lepo, s pritiklinami, v mestu iščem za maj za dve osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3294-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam starejši gospodični, učiteljici ali uradnici v Križevniški ulici štev. 14. 3330-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin, event. tudi z dvema sobama oddam s 1. majem. Cesta v Rožno dolino 11. 3323-21

Stanovanje
2 sob in kuhinje, z električno razsvetljavo za 400 Din mesečno takoj oddam v Sp. Šiški, Žibertova ul. št. 30. 3344-21

Lepo stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1. marcem v Stožicah štev. 133. Voda in elektrika v hiši. Cena 375 Din. 3342-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami takoj oddam na Dunajski cesti št. 99. 3355-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam v Hranilniški ulici št. 22 (nasproti Pokopališke ulice), Vodmat. 2940-21

Sobo in kuhinjo
oddam v Zg. Šiški št. 152 (Kosovo). 3329-21

Stanovanje
3 sob in vrta, v novi hiši takoj oddam. Poizve se v Florijanski ulici 33/I. 3380-21

Stanovanje
lepe sobe, kuhinje in pritiklin, solnčno, odda mirni stranki Hladnik, Zgornja Šiška (Kosovo), Spančeva pot 192. 3403-23

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Za maj
išče zdravnik privatno stanovanje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Tri osebe«. 2985-21a

Enosob. stanovanje
iščem za 1 mesec. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Iščem«. 3162-21/a

Dvosob. stanovanje
za maj išče tričlanska mirna in čista stranka brez otrok. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dvosobno«. 2988-21/a

Trisob. stanovanje
moderno, iščem s 1. majem Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Moderno 1000«. 3365-21/a

Stanovanje
treh sob, kabineta in ev. kopalnice išče z majem družina treh odraslih oseb v mestu ali ob tramvajski progi. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Čisto«. 3322-21/a

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, blizu centra, ne čez 1000 Din, išče za konski par za maj. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »V novi hiši« 3340-21/a

Družina
treh odraslih oseb, išče za mesec majnik primerno stanovanje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Uradnik«. 3331-21/a

Enosob. stanovanje
s pritiklinami, v centru mesta išče upokojena drž. uradnica za maj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Čisto«. 3427-21/a

Enosob. stanovanje
s pritiklinami išče za maj državni uslužbenec (tričlanska) družina). Prednost: Šiška, Bežigrad, Dunajska cesta. Kletno izključeno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Državni«. 3293-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

2 prazni sobi
s parketom in elektriko pripravni za pisarno, oddam v strogem centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3243-23

Majhno sobico
opremljeno takoj oddam boljšemu in solidnemu gospodu v Sp. Šiški, Dermotova 33/I. 3395-23

Solnčno sobo
s separatnim vhodom in klavirjem oddam z vso oskrbo ali brez na Sv. Petra nasipu 43. 3396-23

Prazno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3397-23

Prazno sobo
z uporabo kopalnice oddam v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3404-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam s ceno po dogovoru v Gosposki ulici štev. 10. 3406-23

Opremljeno sobo
v bližini vojaške bolnice oddam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 3415-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam. Poizve se v Gosposki ulici št. 10. pritličje. 3412-23

Sobo
takoj oddam 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3426-23

Prazno ali opremljeno
strogo separirano solnčno sobo z verando oddam v Štrekljevi 3, blizu Vrtače. 3414-23

Gospoda
na stanovanje z vso oskrbo (hrana, pranje in šivanje) za 550 Din sprejmem na Emonski cesti št. 4/I, desno. 3413-23

Kot sostanoval[illegible]
[illegible] sprejme gospodično samostojna gospa, z vso oskrbo v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3425-23

Lepo sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3417-23

Separirano sobo
oddam na Poljanski cesti št. 20/III. desno. 3195-23

Sobo
lepo opremljeno ali prazno v novi vili, s posebnim vhodom oddam solidni stranki za zmerno ceno. Cesta na Rožnik štev. 47. 3140-23

Sostanovalca
mirnega gospoda sprejmem takoj v separirano sobo v Židovski stezi štev. 4/I. 3388-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam boljšemu gospodu na Jegličevi cesti št. 5. 3296-23

Gospoda kot sostanovalca — in gospodično
kot sostanovalko, z ali brez oskrbe sprejmem v Gradišču. Elektrika in klavir. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3327-23

Sobo
zračno in solnčno, s centralno kurjavo, blizu banske uprave oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3324-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam pod Rožnikom, c. X/13. 3326-23

Dve prazni sobi
s posebnim vhodom, pripravni za stanovanje ali pisarno, na Mestnem trgu takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3349-23

Tik Tivolija
v Skrabčevi ulici takoj oddam opremljeno sobo solidnemu gospodu. Pojasnila daje Mrak, Cesta v Rožno dolino — paviljon. 3364-23

Elegantno sobo
sredi mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3366-23

Dva sostanovalca
sprejmem v Hrenovi ulici št. 19/I. 3370-23

Prazno sobo
primerno za šiviljo, v sredini mesta oddam s 15. februarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3373-23

Na Taboru
oddam lepo opremljeno sobo mirnemu in solidnemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3371-23

Lepo sobo
deljeno v dva prostora, na Mestnem trgu oddam eni ali dvema solidnima gospodičnama. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3363-23

Sostanovalca
z vso oskrbo in dobro hrano po nizki ceni sprejmem v Trnovski ulici štev. 2. 3321-23

Lepo sobo
strogo separirano oddam s 15. februarjem na Mirju št. 25/II. 3328-23

Dve prazni sobi
z vhodom iz stopnjišča oddam na Cankarjevem nabrežju št. 23/II. 3336-23

Kot sostanovalko
sprejmem boljšo gospodično. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3329-23

Opremljeno sobo
z dvema posteljama oddam na Sv. Petra cesti št. 81. 3369-23

Veliko prazno sobo
takoj oddam na Miklošičevi cesti. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3346-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, elektriko, solnčno in zračno, oddam stalni osebi za tehniško šolo. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3357-23

Sobo v centru
ugodno oddam dvema. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3353-23

Opremljeno sobo
s souporabo telefona oddam boljšemu gospodu v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3354-23

Opremljeno sobo
lepo, s posebnim vhodom takoj oddam boljšemu gospodu v Sp. Šiški, Gasilska 9. 3391-23

Sobo
s posebnim vhodom, popolnoma novoopremljeno poceni oddam v Sp. Šiški, Verovškova 12. 3392-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Prostorno sobo
z elektriko, pečjo, lepo posteljo, umivalnikom, omaro, večjo mizo in 3 stoli (drugo ima sam) išče s 15. t. m. starejši samec v bližini mesta. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirni kotiček«. — Brez navedbe cene brezpredmetno! 3291-23/a

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Na ples
ki ga priredi restavracija J. Čarman v zgornji dvorani ter na pojedino raznih pustnih dobrot iz izvrstne kuhinje ter na izvrstna štajerska vina vabim za danes vse one, ki žele za nekaj ur pozabiti na krizo. J. Čarman, Zg. Šiška (po bližnici od remize). 3347-18

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Gospod
državni poduradnik, želi resnega znanja z gospodično mirnega značaja, staro do 30 let, radi skorajšnje ženitve. Resne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samotar«. 3299-24

Ali
si mnenje spremenil? So Ti dotične dame več nego jaz? 3393-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Mladenič
30 let star, bi prevzel staropeljano in dobro idočo
trgovino
v prometnem kraju blizu železnice, z večjim posestvom. Obenem pa išče
življensko družico
ki bi mogla prispevati k prevzemu do 200.000 Din. Samo resne in iskreno mišljene ponudbe naj se pošljejo na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Celje — Sreča v bodoče«. 2640-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Klavir
le prvovrstnega kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Klavir«. 3099-26

Klavirji!
Zaloga in izposojevalnica klavirjev. Strokovnjaško popravilo in čisto uglaševanje. — Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5. 3152-26

Gramofon
dobro ohranjen poceni naprodaj v Trnovem, Gerbičeva 32. 3313-26

Pianino
dobro ohranjen, novejše konstrukcije kupim. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod »Takojšnje plačilo«. 3419-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Črno-siv velik pes
se je zatekel v Podutik 7, pošta Sp. Šiška. 3286-27

Konj
v šestem letu, brezhiben, 16 visok, naprodaj. Ljubljana, Opekarska cesta 31. 3220-27

Stroji

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Šivalni stroj
pogrezljiv, popolnoma nov za vsako ceno naprodaj na Miklošičevi cesti 7/III levo, vhod poleg »Dena«. 3376-29

Šivalni stroj
skoraj nov, pogrezljiv, za polovično ceno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3399-29

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059
PREMOG suha drva
Pogačnik, Bohoričeva štev. 5.

Za posmrtninsko zavarovanje
pride zastopnik na dom, če javite svoj naslov na: Jože Grašek, Ljubljana, Kolodvorska 24. 3309-37

Razna zavarovanja
zaupajte pooblaščenemu poverjeniku, ki pride na poziv domov, ako javite Vaš naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Sigurnost 200«. 3360-37

24-a
! Slabotni možje !
Odpoved odpravite, pogrešano spolno moč in energijo dosežete že tekom par ur s popolnoma neškodljivim, življenske soke osvežujočim, zdravniško priporočenim preparatom, z
»VIRIT« tabletami
Starost je postranska stvar. Stalno spolna svežost in energija. — Porcija za daljšo dobo 150 Din. Po pošti po povzetju diskretno razpošilja edino Mdm. laboratorij W. H. Olxvidt Praga XIII, Vršovice Ruska 12 pošt. predal 12

Pozor, ženini in neveste!
MODROCE
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, spalne divane in fotelje nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik
Mestni trg št. 13.
Žima, morska trava, blago za modroce in preveliko pohištva v veliki izbiri po najnižji ceni. 328

Najnovejša služinska patentna železna zelo praktična zložljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsaku hižu, hotele, za putujuće osobe in noćne službe. Stane Din 390.— Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična zložljiva postela s tapeciranim madracom. — Stane Din 280.—

spaljni patent fotelj stane Din 1300

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 150.—

Po tem imam čisto čohano perje kg po Din 68.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—
L. BROZOVIĆ, ZAGREB Ilica 82. III.

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Torbica
je bila izgubljena na Bohemskem večeru. Poznan gospod, ki je isto pobral, naj jo vrne v oglas. oddelku »Jutra«. 3375-28

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Preklic!
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov mojega sina Ivana. — Andrej Mihelin, Novo mesto. 3280-31

Oficirje
bivšega B. H. I. R. 1, 2. Komp., prosimo za naslove radi važne informacije. — Aloma Company, Ljubljana. 3424-31

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Čebelarji!
Vse čebelarske potrebščine kupite najceneje v trgovini Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. 2094-30

Slike za legitimacije
dobiš v 10 minutah pri foto Joško Šmuc, Marijin trg 8 vogal Wolfove ulice št. 1.

V RETEČAH NA SORI
naprodaj več različnih stavbnih parcel
Pojasnila daje Jurče Gosar, kopališče, Reteče, p. Škofja Loka. 2123

„OLLA" GUM..?
Dokazano je, da je poraba OLLA - gume mnogo večja nego ona od vseh ostalih domačih znamk skupaj, ki se objavljajo. 249/I

Naznanilo cenj. občinstvu!
Svoj KROJAŠKI ATELJE sem preselil iz Lepodvorske ulice v **Wolfovo št. 10**, kjer bom nadalje po znižanih cenah izdeloval najmodernejše fazone od Din 250 do Din 300. — Točna in solidna izdelava.
Se priporoča
LUDVIK LOGAR
modno krojaštvo 1828

1000 Din plačam
ako Vam »Radio Balzam« ne odpravi: kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd. — Prosim še 1 lonček R. B. Z učinkom sem zelo zadovoljen. Spoštovanjem: Demetrius Glumac, kotlarstvo, Maribor, Aleksandrova ulica 33. — Zahtevajte povsod samo: Radio Balzam. — Po pošti: 1 lonček 10 Din, (predplačilo), na povzetje 18 Din. 2 lončka 28 Din, 3 lončki 38 Din, pošlje:
R. COTIČ, Ljubljana VII.,
Kamniška ulica 10a. 2111

Radio
Izvleček iz programov

Torek, 2. februarja.
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Izseljevanje Belokranjcev. — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15: Dolenjski šaljivec po Štempiharjevih. — 15.30: Dekliška ura. — 16: Slovenske narodne s salonskim kvintetom. — 17: Mell: Igra z apostoli. — 20: Predavanje dr. Vebra. — 20.30: Prenos opere iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sreda, 3. februarja.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17. 30: Salonski kvintet. — 18.30: Morje. — 19: Ruščina. — 19 30: Literarna ura. — 20: Prenos dobrodelne akademije iz Maribora. — 21: Lahka glasba. — 22: Napoved časa in poročila.
BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 16: Popoldanska glasba. — 20: Koncert na orgle. — 20.30: Veseloigra. — 21.30: Lahka glasba. — 22.50: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Godba za ples. — 20.30: Prenos opere iz gledališča. — 22: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 16.10: Koncert iz Moravske Ostrave. — 20: Koncert rezervnih častnikov. — BRNO 16.10: Koncert iz Moravske Ostrave. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — VARŠAVA 17.35: Italijanska glasba. — 20.15: Orkestralen koncert. 21.25: Komorna glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 16.30: Vojaška godba. — 19.45: Deset let »šlagerja«. — 20.45: Mešan program. — 22.20: Lahka glasba. — BERLIN 20: Kölnski karneval. — 22.40: Mešan program. — KÖNIGSBERG 16.15: Lahka glasba. — 18.30: Zborovsko petje — 20: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 17.05: Orkestralen in pevski koncert. — 19.45: Lahka glasba. — 21.30: Collegium musicum. — BUDIMPEŠTA 17: Popoldanski koncert. — 19: Koncert orkestra in solistov. — 21: Orkestralen koncert. — 22.45: Ciganska godba. — RIM 17.30: Pesmi. — 17.45: Lahka glasba. — 21: Igra ali prenos opere iz gledališča.

Pri nerednem iztrebljanju
telesa vzemite edino neškodljivo naravno sredstvo 1905
Neda - sadne kocke
Dobijo se v vseh lekarnah in drogerijah.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tricikljl, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.
»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

Potrebujemo 3 do 4 vagone krajnikov
smrekovih, borovih ali jelkovih, tudi lahko mešanih, 4 do 5 cm debelih, dobava tekom 2 do 3 tednov, plačilo promptno.
Ponudbe s ceno nakladalna postaja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Krajniki«. 15909

Pomoč
Obupane ženske!
NE BOJTE SE, ČE IZOSTANE MENSTRUACIJA!
Vam prinaša pri poškodbah in izostanku mesečnega perila perijode, dolgoletno preizkušeno, tisočkrat priporočeno, zanesljivo učinkujoče sredstvo, ki ni odpovedalo tudi ne v najtežjih in trdovratnejših slučajih v nasprotju z drugimi sredstvi, ki niso učinkovala: Prof. dr. Rettiha »EROSEA«, ki ugodno učinkuje, ne da bi morali svoje poslovanje prekiniti, že po nekaj urah. Din 70, za staro poškodbo Din 100, za odporne ženske Din 150, dvojno za staro poškodbo in odporne ženske Din 200. Uspeh zajamčen, sicer vrnemo denar! Tisoči žen potrjujejo nagel in zanesljiv uspeh tega sredstva, kakor tudi povračujoče se zadovoljstvo. Diskretna pošiljatev po pošti.
Havelkova ordinačni laboratoř
Praha-Nusle, Božetěchova ul. 10. . J. 54. Pošt. schranka č. 17, ČSR.

Ha — ha — ha!

Veselimo se v pustnem času in nabavimo si: gramofon, radio-aparat, športne potrebščine in plošče pri
Tehnik Josip Banjai
Ljubljana
MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 20 2115
Velika izbira! Velika izbira!

✝

Naša preljuba in predobra mati, stara mati oziroma tašča in sestra, gospa
Elizabeta Welle
hišna posestnica
je v soboto, dne 30. januarja 1932 ob pol 17. uri po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 78. letu svoje dobe, Bogu vdano preminula.
Pogreb blagopokojnice se je vršil v ponedeljek, dne 1. februarja 1932 ob 15. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju pri Mariboru.
Sveta maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 3. februarja ob pol 9. uri v frančiškanski župni cerkvi.
Maribor, Gramat-Neusiedel bei Win, dne 30. januarja 1932. 2157
Žalujoče rodbine:
WELLE, FAJDIGA, SCHRIBAR

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.
Ima vlog nad 480,000.000.— Din
Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.
Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno.
Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.
Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.
Telefon št. 2016 in 2616.
Poštni čekovni račun št. 10533.
Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol. 110

Inserirajte v „Jutru!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.